

NALAZI I PREPORUKE

KVALITATIVNO ISTRAŽIVANJE

EFEKTA PREDUZETIH MERA
BRIGE O MLADIMA U PANCEVU
TOKOM PERIODA 2012 - 2022.

SINHRO, 2022. GODINA

ZAJEDNO ZA
AKTIVNO GRAĐANSKO
DRUŠTVO

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

HELVETAS
SRB

Gradanske
inicijative

SINHRO
CATALYST COMMUNITY

SINHRO HUB PANČEVO

Analiza mera i ispunjenosti Strategije za mlade

Izveštaj pripremila:

Marija Mišljanov, saradnica na projektu

U Pančevu, jul 2022. godine

Sadržaj:

I Uvod.....	3
II Oblasti.....	4
1. Obrazovanje mladih.....	5
2. Zdravlje mladih i odrastanje.....	10
3. Bezbednost mladih.....	14
4. Zapošljavanje mladih.....	17
III Zaključci.....	26
IV Preporuke.....	27
V Literatura.....	28

I Uvod

Grad Pančevo je jedna od prvih lokalnih samouprava, koja je prepoznala značaj omladinske politike i brige o mladima. Ministarstvo omladine i sporta prepoznaje kancelarije za mlade kao jedan od najvažnijih mehanizama brige o mladima, a Pančevo je upravo mesto gde je nastala jedna od prvih funkcionalnih kancelarija za mlade 2007. godine. Prema čl. 18 *Zakona o mladima* (Sl. Glasnik RS, br. 50/2011), kancelarija za mlade se osniva u cilju obezbeđivanja uslova za: „Aktivno uključivanje mladih u život i rad društvene zajednice, osnaživanja mladih, pružanja podrške organizovanju različitih društvenih aktivnosti mladih, učenju i kreativnom ispoljavanju potreba mladih“ (Zakon o mladima, Sl. Glasnik RS, br. 50/2011, str. 4). Navedene aktivnosti se realizuju u skladu sa Nacionalnom strategijom za mlade i lokalnim akcionim planovima za mlade. Prva *Strategija brige o mladima Grada Pančeva 2007-2012. godine* (2007) obuhvatala je 10 oblasti brige o mladima i to: zdravlje i rekreacija mladih, obrazovanje mladih, mladi i zapošljavanje, mladi u konfliktu sa zakonom, mladi građani, aktivizam i volonterizam, mladi i kultura, informisanje mladih, ekologija i održivi razvoj, učešće mladih u donošenju odluka i slobodno vreme i mobilnost mladih. Pomenuta Strategija je inicirana od strane lokalnih nevladinih organizacija, koje su velikim delom činili upravo mladi aktivisti i aktivistkinje: „Sa vizijom izgradnje društva kome su mladi Pančevci i mlade Pančevke odgovorni prema sebi, drugima i zajednici, stvaranjem adekvatnih uslova za delovanje omladinskih organizacija i grupa i pojedinaca“ (*Strategija brige o mladima*, 2007., str 5). Strategija je bila zasnovana na istraživanju potreba mladih „U dijalogu sa mladima Pančeva“, na osnovu kojeg su izlistani najvažniji problemi mladih po oblastima. Sačinjeni su akcioni planovi za svaku od deset oblasti, na osnovu čega je, između ostalog, nakon isteka predviđenog perioda 2012. godine, sačinjen i *Izveštaj o realizaciji Strategije brige o mladima Grada Pančeva 2007-2012*. Izveštaj je sačinjen na osnovu sveobuhvatnog istraživanja, koje je obuhvatilo pregled dokumentacije, dubinske intervju sa zaposlenima u ustanovama, telima i institucijama za mlade, kao i fokus grupe sa mladim ljudima, te je na osnovu rezultata konstatovano da Strategija nije dovela do suštinske promene, posebno u smislu systemske brige o mladima, ali se započeo rad na tome i u tom smislu je to bilo dragoceno iskustvo za dalji razvoj omladinske politike i brige o mladima, gde je stavljen akcenat na svest o potrebi za većom uključenošću mladih iz osetljivih grupa. Takođe, preporukama je, između ostalog, sugerisana neophodnost monitoringa akcionih planova, veće umreženosti institucija i aktivnosti zasnovanih na stvarnim potrebama mladih, kao i rad na prevenciji. *Strategija brige o mladima Grada Pančeva 2014- 2017*. „*Sigurna*

polazna tačka za odrastanje“, uvažila je preporuke u pogledu prioriternih oblasti, kojih je ovoga puta bilo sedam, ali nažalost, umesto daljeg razvoja mehanizama održivosti i sprovođenja Strategije i akcionih planova koje sadrži, do evaluacije te 2017. godine i daljeg razvoja lokalnih usluga za brigu o mladima, nije došlo. Zabrinutost pospešuje i činjenica da u proteklih više od godinu dana, Grad Pančevo nije imao osobu zaposlenu na poslovima koordinatora kancelarije za mlade, što takođe navodi na pesimizam u pogledu procesa izrade novog strateškog dokumenta- lokalnog akcionog plana za mlade. Poslednjih godina, uočen je pad broja usluga i programa za mlade, a ispitivanjem stavova, položaja i potreba mladih u Pančevu se ne bavi nijedna ustanova. Pandemija korona virusa od marta 2020. godine je dodatno negativno uticala na pomenute procese, ali je sa druge strane uočen trend prilagođavanja na on line sadržaje, pri čemu su se različite institucije društva više ili manje uspešno prilagođavale na nove okolnosti. Može se uočiti da su se ustanove za koje je društveni imperativ za prilagođavanjem bio snažniji, efikasnije i organizovale u tom smislu. Navešćemo primer škola u odnosu na ustanove koje se bave kreiranjem kulturnih sadržaja. Obzirom na pomenutu činjenicu da je poslednji sveobuhvatan Izveštaj i evaluacija brige o mladima sačinjen čitavu deceniju ranije, aktuelna analiza obuhvata period od 2012. do 2021. godine, što je predstavljalo svojevrsan izazov u smislu prikupljanja podataka. Konkretno, fokus ovog rada je bio na oblasti obrazovanja, zdravlja, bezbednosti i zapošljavanja mladih, dok su preostale tri oblasti, odnosno aktivno učešće mladih u odlučivanju, volonterizam i aktivizam i mobilnost i interkulturalizam, samo spomenute, obzirom da su bili tema posebnih analiza istraživača. Iskustvo istraživačice prilikom prikupljanja kvantitativnih podataka u navedenim oblastima je da je većina institucija društva sarađivala i odgovorila u skladu sa svojim mogućnostima na upitnike, koji su sačinjeni u skladu sa indikatorima akcionih planova iz poslednje Strategije za mlade, koja je bila aktuelna u periodu od 2014. do 2017. godine.

II Oblasti

Poslednja *Strategija brige o mladima grada Pančeva 2014-2017*. „Sigurna polazna tačka za odrastanje“ (2014) sadrži prethodno navedenih sedam prioriternih oblasti, a koje su izdvojene nakon evaluacije prve Strategije brige o mladima Opštine Pančevo 2007-2012. Formirane su radne grupe za svaku od pomenutih sedam oblasti, nakon čega su usvojeni akcioni planovi za svaku od njih. Ono što je važno istaći jeste da je stavljen akcenat na multisektorsku saradnju u svim oblastima, koja je na kraju, čini se, uglavnom izostala.

1. Obrazovanje mladih

Prema *Strategiji brige o mladima od 2014 do 2017. godine* (2014), problemi sa kojima se mladi susreću u oblasti obrazovanja su neravnopravnost, nejednaka dostupnost i nedovoljno razvijena inkluzija u sistemu školovanja, zatim problem prevremenog napuštanja sistema školovanja mladih, te nedovoljna podrška razvoju neformalnog obrazovanja i permanentnosti celoživotnog učenja i na kraju nedostatak sistemskog pristupa razvoju ključnih kompetencija mladih i odraslih koji rade s mladima u sistemu formalnog i neformalnog obrazovanja.

Kao prioritetne potrebe mladih u oblasti obrazovanja izdvojene su:

- ✓ Ravnopravnost, jednaka dostupnost i inkluzivnost u obrazovanju i prevencija prevremenog napuštanja sistema školovanja
- ✓ Podrška razvoju neformalnog obrazovanja i permanentnog i celoživotnog učenja
- ✓ Unapređenje međusektorske saradnje, komunikacije i informisanja mladih

U oblasti obrazovanja su kao glavni akteri prepoznate osnovne i srednje škole u Pančevu i okolnim mestima (OŠ "Vasa Živković" Pančevo; OŠ "Stevica Jovanović" Pančevo; OŠ "Sveti Sava" Pančevo; OŠ "Jovan Jovanović Zmaj" Pančevo; OŠ "Miroslav Antić Mika" Pančevo; OŠ "Bratstvo Jedinstvo" Pančevo; OŠ "Branko Radičević" Pančevo; OŠ "Đura Jakšić" Pančevo; OŠ "Isidora Sekulić" Pančevo; OŠ "Borisav Petrov Braca" Pančevo; OŠ "Žarko Zrenjanin" Kačarevo; OŠ "Žarko Zrenjanin" Banatsko Novo Selo; OŠ "Goce Delčev" Jabuka; OŠ "4. Oktobar" Glogonj; OŠ "Vuk Stefanović Karadžić" Starčevo; OŠ "Dositej Obradović" Omoljica; OŠ "Olga Petrov" Banatski Brestovac, OŠ "Moša Pijade" Ivanovo; OŠ "Aksentije Maksimović" Dolovo; ŠOSO "Mara Mandić" Pančevo; Gimnazija "Uroš Predić" Pančevo; Srednja Mašinska škola "Pančevo", Pančevo; Tehnička škola "23. Maj" Pančevo; Poljoprivredna škola "Josif Pančić" Pančevo; Medicinska škola "Stevica Jovanović" Pančevo; Elektrotehnička škola "Nikola Tesla" Pančevo; Ekonomsko-trgovinska škola "Paja Marganović" Pančevo). Dana 18. jula na e-mail adrese koje su pronađene na internet stranicama škola, upućen je *Upitnik o statističkim pokazateljima u oblasti obrazovanja u periodu 2012-2021. godine*, koji je sadržao 10 pitanja i *Upitnik o statističkim pokazateljima u oblasti međusektorske saradnje u periodu 2012-2021. godine*, koji je sadržao 5 pitanja. Obzirom da je povratna informacija dobijena samo od strane OŠ „Jovan Jovanović Zmaj“, dana 22. jula 2022. godine srednjim školama u Pančevu, koje

obuhvataju veći udeo mladih, upućen još jedan mejl, kada je od strane Gimnazije „Uroš Predić“, Srednje Medicinske škole „Stevica Jovanović“, Srednje Elektrotehničke škole „Nikola Tesla“ i Srednje Tehničke škole „23. maj“ dobijena povratna informacija da je odgovor na Upitnike moguće očekivati krajem avgusta ili početkom septembra 2022. godine, zbog korišćenja godišnjih odmora zaposlenih. Od ostalih srednjih škola, odnosno Srednje Mašinske škole, Poljoprivredne škole i Ekonomsko-trgovačke škole nije dobijena nikakva povratna informacija.

Tabela 1: *Upitnik o statističkim pokazateljima u oblasti obrazovanja u periodu 2012-2021. godine*

Inkluzivnost i prevencija prevremenog napuštanja škole	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Broj učenika koji je napustio obrazovni sistem?										
Broj učenika koji je koristio program “Druga šansa”? *OŠ										
Broj akcija škole u cilju sprečavanja odustajanja dece od daljeg obrazovanja?										
Broj obuka zaposlenih stručnjaka za podršku mladima iz osetljivih grupa										
Broj angažovanih personalnih										

asistenata/ ličnih pratilaca										
Broj inkluzivnih obrazovnih planova										
Broj tribina na temu prava na obrazovanje za učenike, roditelje i širu javnost										
Broj edukativnih programa za učenike i broj učenika koji pohađaju programe koji se tiču inkluzije, jednakosti prava i tolerancije										
Broj edukativnih programa i broj učenika, koji su učestvovali u programima u cilju prevencije vršnjačkog nasilja										
Broj različitih asistivnih tehnologija koje se pružaju osobama sa teškoćama u razvoju										

Tabela 2: *Upitnik o statističkim pokazateljima u oblasti međusektorske saradnje u periodu 2012-2021. godine*

Međusektorska saradnja	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Broj održanih preventivnih aktivnosti u saradnji sa zdravstvenim ustanovama										
Broj održanih preventivnih aktivnosti u saradnji sa saobraćajnom policijom (navesti i naziv aktivnosti)										
Broj održanih preventivnih aktivnosti u saradnji sa organizacijama civilnog društva (navesti i naziv organizacije i aktivnosti)										
Broj aktivnosti u saradnji sa ustanovama socijalne zaštite (navesti i naziv aktivnosti)										

Broj aktivnosti u saradnji sa Nacionalnom službom za zapošljavanje (navesti i naziv aktivnosti)										
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Prema podacima dobijenim od OŠ “Jovan Jovanović Zmaj” u Pančevu, svega jedan učenik je 2016. godine napustio tu školu i školovanje nastavio putem programa “Druga šansa”. Broj ličnih pratilaca u ovoj školi je od 2018. godine do kraja posmatranog perioda 2021. godine bio dva, dok je broj inkluzivnih obrazovnih programa varirao, te je na početku posmatranog perioda bio 6, zatim je rastao do 11 tokom 2015. i 2016. godine, da bi na 2020. i 2021. godine broj ponovo bio 6. Škola je u navedenom periodu ostvarivala saradnju sa zdravstvenim ustanovama, policijskom upravom, organizacijama civilnog društva i ustanovama socijalne zaštite, ali ne i sa nacionalnom službom za zapošljavanje.

Uvidom u zvanične internet prezentacije navedenih srednjih škola u Pančevu, može se zaključiti da većina srednjih škola u Pančevu ima istaknut *Informator o radu* za školsku 2021-2022. godinu, ali ne i za prethodne godine. U Tabeli 3 prikazani su podaci koji su preuzeti sa zvaničnih internet prezentacija, iz pomenutih Informatora o radu škola.

Tabela 3: *Ukupan broj učenika*

Srednja škola	Ukupan broj učenika				
	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Gimnazija „Uroš Predić“ Pančevo	/	/	/	/	995
Srednja Mašinska škola “Pančevo”	/	/	918	950	990
Tehnička škola “23. Maj”	/	/	/	/	/
Poljoprivredna škola “Josif Pančić”	/	/	/	/	/
Medicinska škola “Stevica Jovanović”	589	577	570	/	/
Ekonomsko-trgovinska škola “Paja Marganović”	/	/	/	724	690
Elektrotehnička Škola „Nikola Tesla“	/	/	/	/	/

Može se konstatovati da je Tabela 3 nepotpuna, te da nije moguće izvući zaključke o ukupnom broju učenika koji su pohađali navedene škole kroz vreme. Kada je u pitanju problem ranog napuštanja škole, statistički pokazatelji na tu temu daju jasan odgovor. Naravno, ukupan broj učenika može dati samo posrednu informaciju o tome, obzirom da određen broj mladih upisuje i srednje škole u okolnim gradovima, naročito u Beogradu. Međutim, evidencija i osnovnih škola o broju učenika na kraju 8. razreda, kao i evidencija srednjih škola o broju učenika koji napuštaju školu i razlozima za to jeste od velikog značaja. Prema podacima iz *Informatora o radu Srednje Mašinske škole u Pančevu*, broj učenika za prekvalifikaciju, dokvalifikaciju i specijalizaciju, odnosno vanrednih učenika od 01. 09. 2020. godine je bilo 35, a od 01. 09. 2021. godine je bilo 34. Prema podacima iz *Informatora o radu Srednje Medicinske škole u Pančevu*, broj vanrednih učenika 2017/2018 i 2019/2020 godine bio je 60, a školske 2018/2019 je ovu školu vanredno pohađalo 50 učenika.

Konstatuje se da su škole jedan od najvažnijih resursa za brigu o mladima i ustanove koje pored obrazovnog imaju i važan vaspitni značaj, te da je u cilju poboljšanja brige o mladima imperativ saradnja sa ostalim institucijama društva i organizacijama civilnog društva. Kroz obrazovanje, mladi se mogu kvalitetnije upoznati sa svojim pravima i obavezama, kao i sa načinima aktivnog učešća u procesu odlučivanja. Pored drugih aktivnosti, kroz koje su mladi tokom školovanja uključeni u društveni život, u osnovnim i srednjim školama je obavezan rad Učeničkog parlamenta, čija je uloga upravo u aktivnom uključivanju mladih u procese odlučivanja i podizanje svesti o značaju aktivizma uopšte. Ukoliko se zamislimo o kvalitetu uključenosti mladih kroz navedene primere, možemo se upitati u kojoj meri su Učenički parlamenti u školama zadovoljili samo formu, a u kojoj meri su zaista i mladi i odrasli koji rade sa mladima motivisani za suštinsko učešće u pomenutim aktivnostima. Odgovor na navedeno i mnoga druga kvalitativna pitanja se mogu dobiti kroz direktan kontakt sa akterima, putem tehnika kao što su intervju i fokus grupe.

2. Zdravlje mladih i odrastanje

Prema *Strategiji brige o mladima od 2014 do 2017. godine* (2014), problemi sa kojima se mladi susreću u oblasti zdravlja i odrastanja, izdvojeni su negativan uticaj okoline na odrastanje, socio-psihološko i psiho-fizičko zdravlje mladih, zatim nedovoljna uključenost

roditelja i školskog sistema u probleme koji nastaju tokom psiho-fizičkog odrastanja mladih, te raširenost problema bolesti zavisnosti i ugroženog reproduktivnog zdravlja kod mladih, kao i nedostatak systemske podrške programima pružanja adekvatnih usluga u cilju prevencije u oblasti zdravlja i odrastanja.

Kao prioritetne potrebe mladih u oblasti zdravlja mladih izdvojene su:

- ✓ Socio-psihološko zdravlje mladih
- ✓ Psiho-fizičko zdravlje mladih
- ✓ Unapređenje međusektorske saradnje, komunikacije i boljeg informisanja mladih

Poslat je Upitnik za zdravstvene ustanove na elektronske adrese Zavoda za javno zdravlje Pančevo (epidemiologija@zjzpa.org.rs, tanja.todorovic@zjzpa.org.rs, olivera.stanasic@zjzpa.org.rs) dana 18. jula 2022. godine, međutim, povratna informacija nije zaprimljena. Isti Upitnik je poslat i Domu zdravlja Pančevo na elektronsku adresu office@dzpancevo.org i sa ovom Ustanovom je uspostavljena kvalitetna saradnja. Napomena je da se rad u Školskom dispanzeru organizuje za uzrast od 7 do 18 godina, dok se mladi uzrasta od 19 do 30 godina upućuju na Službu za zdravstvenu zaštitu odraslih. Takođe, podaci za period od 2012. do 2014. godine nisu dostupni, obzirom da tada nije bilo elektronskog unosa podataka.

Tabela 4. Statistički pokazatelji iz oblasti zdravlja i bezbednosti mladih u periodu 2012 -2021. godina

Oblast zdravlja i bezbednost mladih	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Broj pregleda obavljenih u Savetovalištu za mlade kod psihologa.	1632	1483	1380	1200	1644	1345	1539	1716	592	62

Ukupan broj prvih i kontrolnih lekarskih pregleda obavljenih u Školskim dispanzeru, kao i pregleda dece školskog uzrasta u naseljenim mestima.	Nema podataka	Nema podataka	Nema podataka	63643	72270	67076	56136	54601	35751	48911
Broj preventivnih pregleda (individualni zdravstveno vaspitni rad - planirani razgovor i rad u maloj grupi) u Savetovalištu za mlade,	Nema podataka	Nema podataka	Nema podataka	1059	1888	721	789	2036	1324	781
Broj sistematskih pregleda	Nema podataka	Nema podataka	Nema podataka	14887	14113	12159	11213	12548	4091	4462
Individualni zdravstveno vaspitni rad - planirani razgovor i rad u maloj grupi u Školskom dispanzeru i naseljenim mestima.	Nema podataka	Nema podataka	Nema podataka	5383	6254	7494	8403	12260	8126	5631

Na osnovu dostupnih podataka, uočava se da je broj pregleda obavljenih u Savetovalištu za mlade kod psihologa u poslednje dve godine posmatranog perioda приметно opao, tokom

2020. trostruko, a tokom 2021. godine je značajno smanjen i u odnosu na 2020. godinu. Pretpostavka je da je ovo posledica pandemije korona virusa. Ipak, važno je napomenuti da je tokom pandemije bila pojačana potreba za uslugama psihološkog savetovaništva, te je u tom periodu na nivou države, popularizovan on-line vid konsultacija putem video poziva ili kol centara, što bi predstavljao dobar primer prakse i za državne ustanove.

Preventivni programi, koji su održani iz oblasti zdravlja i bezbednosti mladih 2015. godine, prema podacima dobijenim od Doma zdravlja Pančevo, odnosili su se na teme prevencije gojaznosti, značaja fizičke aktivnosti, štetnosti pušenja duvana i borbu protiv nasilja. Zatim su 2016. godine održani preventivni programi na teme seksualno prenosivih bolesti, štetnosti pušenja duvana, štetnosti upotrebe alkohola i na temu pravilne ishrane. Naredne, 2017. godine održani su programi na teme prevencije bolesti zavisnosti, brige o telu, značaja fizičke aktivnosti i bezbednog ponašanja. Teme koje su bile zastupljene 2018. godine su bile borba protiv nasilja, narkomanija, štetnost alkohola, prevencija zaraznih bolesti i opšte zdravlje. Preventivne aktivnosti 2019. godine su se odnosile na prevencije gojaznosti, zatim prevenciju side i polno prenosivih bolesti, prevenciju trgovine decom i zdravlje usta i zuba. Uprkos pandemiji korona virusa, 2020. godine su održane aktivnosti na teme seksualno prenosivih bolesti, komunikacije i odnosa sa drugima, obrazovanja o zaštiti životne sredine i prevencije bolesti zavisnosti. Na kraju posmatranog perioda, 2021. godine, koju je takođe obeležila pandemija korona virusa, održane su preventivne aktivnosti na teme zdravstvene svesti i ponašanja, reproduktivnog zdravlja, brige o telu, higijenskih navika i pravilne ishrane.

Kada je reč o tribinama, jedno predavanje je održano 2016. godine u Ekonomsko-trgovačkoj školi na temu „Kako prepoznati nasilje“, koje je održala vms Marija Dostić, kao i 2017-2018. godine u srednjim školama na temu „Mentalno zdravlje adolescenata“ predavača dr. Đurđevke Marković i psihologa Ane Bisak. Drugih podataka o održavanju javnih manifestacija vezanih za zdravlje i bezbednosti mladih u takvom formatu nije bilo.

Kako nije zaprimljen odgovor na mejl upućen Zavodu za javno zdravlje u Pančevu, pregledom internet stranice u odeljku „Statističke analize“, navodi se da Centar za promociju zdravlja, analizu, planiranje, organizaciju zdravstvene zaštite, informatiku i biostatiku u zdravstvu obavlja usluge analize zdravstvenog stanja stanovništva južnobanatskog okruga po opštinama, zatim analize korišćenja zdravstvene zaštite u zdravstvenim ustanovama i analizira i sprovodi spoljnu proveru kvaliteta stručnog rada zdravstvenih radnika i saradnika u

zdravstvenim ustanovama i privatnoj praksi. Statistički podaci su podeljeni na decu predškolskog uzrasta, decu školskog uzrasta, odraslo stanovništvo i žene, te bi se mladi uzrasta od 15 do 30 godina, koji su predmet ovog istraživanja, mogli svrstati pod kategoriju dece školskog uzrasta. Dostupne statističke analize se odnose na analize korišćenja primarne zdravstvene zaštite u periodu od 2016. do 2020. godine, koje su uglavnom usmerene na broj pregleda i broj medicinskih radnika u odnosu na broj pacijenata. Analize korišćenja sekundarne zdravstvene zaštite u periodu od 2016. do 2020. godine se odnose na broj hospitalizacija i uslove u bolnicama. Zatim postoje analize kvaliteta rada, stepena zadovoljstva pacijenata i zaposlenih. Ništa od navedenog ne potpada pod interesnu sferu konkretnog istraživanja. Ipak, obzirom da se Zavod za javno zdravlje Pančevo ([Savetovališta – ZIZPA](#)), između ostalog bavi promocijom zdravlja i zdravstvenog vaspitanja, te da organizuje i sprovodi edukacije sa ciljem unapređenja zdravstvene kulture, te edukacije po školama u oblasti prevencije HIVa, polno prenosivih bolesti, štetnosti pušenja, zloupotrebe droga i alkohola, kao i edukacija o pubertetu i zdravoj ishrani, podaci o broju održanih preventivnih i edukativnih programa, kao i broj mladih koji je navedene programe prošao bi bio od značaja za analizu i dalje planiranje.

3. Bezbednost mladih

Prema Strategiji brige o mladima od 2014. do 2017. godine (2014), problemi sa kojima se mladi susreću u oblasti bezbednosti jesu povećan stepen kriminala kod mladih, povećan stepen nasilja među mladima i prema mladima, rizično ponašanje mladih u saobraćaju i nedostatak sistemskog pristupa u radu sa mladima i standardizacija u pogledu bezbednosti mladih.

Kao prioritetne potrebe mladih u oblasti bezbednosti izdvojene su:

- ✓ Prevencija kriminala kod mladih
- ✓ Prevencija nasilja kod mladih
- ✓ Bezbednost mladih u saobraćaju
- ✓ Unapređenje međusektorske saradnje, komunikacije i informisanja mladih

Centru za socijalni rad „Solidarnost“ je prosleđen Upitnik u oblasti socijalne zaštite mladih dana 18. jula 2022. godine i sa ovom Ustanovom je uspostavljena saradnja. Napomena je da se rad pri Službi za decu i mlade organizuje za uzrast do 26 godina, dok se mladi uzrasta

preko 26 godina upućuju na Službu za zaštitu odraslih i starijih. Prema dostupnim podacima može se uočiti da se broj mladih u sukobu sa zakonom od 2014. godine stabilno smanjio, dok je broj izrečenih sankcija i smještaja u ustanovu socijalne zaštite bio u porastu, što se može objasniti trendom da je manji broj mladih ponavljao ispoljavanje antisocijalnih oblika ponašanja. Pitanje za kvalitativnu analizu bi bile mogućnosti prevencije i tretmana usmerenih na mlade ljude u riziku, odnosno razvoja usluga u zajednici u tom smislu. Kvantitativni podaci su prikazani u Tabeli 5.

Tabela 5: Statistički pokazatelji za oblasti socijalne zaštite mladih u periodu 2012-2021. godine:

Oblast socijalna zaštita mladih	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Broj mladih koji su bili u sukobu sa zakonom?	72	41	24	26	21	20	24	17	25	29
Broj izrečenih vaspitnih mera mladima?	6	27	37	54	46	46	52	42	60	53
Broj mladih smještenih u ustanovu socijalne zaštite?	38	41	38	31	29	34	42	41	52	50
Broj savetodavnih razgovora sa mladima u sukobu sa zakonom?	144	82	74	110	98	96	106	84	120	106

Uvidom u Izveštaje o radu Centra za socijalni rad u Pančevu od 2016. godine do 2021. godine, konstatuje se da broj mladih koji su u navedenom periodu koristili usluge Centra za socijalni rad nije u značajnoj meri ni smanjen ni uvećan. Statistički pokazatelj broja mladih koji koriste usluge socijalne zaštite je prikazan u Tabeli 6.

Tabela 6. Broj mladih koji je koristio usluge socijalne zaštite u periodu od 2016. do 2021. godine

Kalendarska godina	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Broj mladih	642	624	623	637	622	594	617

Kada je reč o bezbednosti mladih u saobraćaju, do podataka se došlo putem analize dostupne dokumentacije sa internet prezentacije Agencije za bezbednost saobraćaja Republike Srbije ([Млади \(15-30\) - Agencija za bezbednost saobraćaja, Republika Srbija \(abs.gov.rs\)](#)), Grad Pančevo je u periodu od 2016. do 2018. godine u odnosu na javni ponderisani rizik stradanja mladih od 15 do 30 godina spadao u zonu $117 < JPR < 165$, što predstavlja srednju vrednost rizika. Tabelom 6 prikazani su statistički podaci za Grad Pančevo u period od 2016. do 2018. godine.

Tabela 7. Broj mladih stradalih u saobraćaju za period 2016.-2018.

Naziv opštine/ grada	Broj stradalih mladih					Javni rizik od stradanja mladih u saobraćaju		Javni ponderisani rizik stradanja mladih u saobraćaju	
	poginuli	Teško povređeni	Lako povređeni	Ukupno povređenih	Ukupno nastradalih	Vrednost	Rang opštine	Vrednost	Rang opštine
Pančevo	7	35	299	334	341	6	96	120	91

Prema *Izveštaju o osnovnim pokazateljima stanja bezbednosti saobraćaja u periodu od 2016. do 2020. godine* za Grad Pančevo ([20210714104911-pancevo.pdf \(abs.gov.rs\)](#)) ukupan ponderisani broj mladih od 15 do 30 godina koji je u ovom periodu stradao u saobraćaju je 2124, što je prikazano i na Grafikonu 1. Podaci ukazuju na potrebu za pojačanim preventivnim aktivnostima u oblasti bezbednosti mladih u saobraćaju.

Grafikon 1. Ponderisani broj stradalih lica u odnosu na starost za period 2016-2020. godine
([20210714104911-pancevo.pdf](#) [\(abs.gov.rs\)](#))

4. Zapošljavanje mladih

Prema Strategiji brige o mladima od 2014. do 2017. godine (2014), problemi sa kojima se mladi susreću u oblasti zapošljivosti, a koji su izdvojeni kao najznačajniji jesu nedostatak mogućnosti da mladi steknu prvo radno iskustvo, neinformisanost mladih o mogućnostima samozapošljavanja, pogrešan izbor školovanja ili zanimanja usled neinformisanosti i nedostatak sistemske podrške programima zapošljavanja i samozapošljavanja mladih.

Kao prioritetne potrebe mladih u oblasti zapošljivosti izdvojene su:

- ✓ Omogućavanje mladima da obavljaju studentsku i stručnu praksu
- ✓ Podsticanje omladinskog preduzetništva
- ✓ Podsticanje socijalnog preduzetništva
- ✓ Razvoj programa karijernog savetovanja i informisanja
- ✓ Unapređenje međusektorske saradnje, komunikacije i boljeg informisanja mladih

Dana 18. 07. 2022. godine upućen je zahtev Nacionalnoj službi za zapošljavanje, Filijala Pančevo za dostavu raspoloživih podataka o zapošljivosti i programima i merama smanjenja

nezaposlenosti mladih. Podaci su dostavljeni 20. 07. 2022. godine za period od 2015. godine do 2021. godine i predstavljeni su kroz Tabelu 8, Tabelu 9, Tabelu 10 i Tabelu 11.

Tabela 8: Broj nezaposlenih mladih od 2015. do 2021. godine

Nezaposlena lica na evidenciji NSZ Filijala Pančevo – Mladi stanje na dan 31. 12.	Ukupno	Žene
2015	5,486	2,807
2016	4,945	2,455
2017	3,820	1,925
2018	3,174	1,608
2019	2,624	1,497
2020	2,631	1,430
2021	2,249	1,220

Iz Tabele 8 se uočava smanjenje broja mladih koji se nalaze na evidenciji Nacionalne službe za zapošljavanje, Filijala Pančevo. Ovaj trend može biti posledica više faktora, od toga da se nezaposlenost mladih realno smanjila, do drugih trendova, poput odlazaka u inostranstvo, upisivanja fakulteta, jednostavnog neprijavlivanja na evidenciju Nacionalne službe za zapošljavanje itd. Kvalitativna analiza je i u ovom slučaju važna, kako bi se valjano objasnili trendovi.

Tabela 9: Broj mladih uključenih u program karijernog vođenja i savetovanja za zapošljavanje kao mere aktivne politike zapošljavanja NSZ

I Karijerno vođenje i savetovanje za zapošljavanje	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
	Ukupno/ Žene	Ukupno/ Žene	Ukupno/ Žene	Ukupno/ Žene	Ukupno/ Žene	Ukupno/ Žene	Ukupno/ Žene
1 Posredovanje	7 735 3 882	8 066 3 953	6 266 2 990	5 656 2 742	5 204 2 776	4 939 2 653	4 568 2 433

2 Profesionalna orijentacija	802 423	474 285	447 295	374 217	575 329	415 236	348 223
2.1.Informisanje o mogućnostima za razvoj karijere	0 0	62 40	80 46	106 45	174 84	33 17	58 35
2.2.Savetovanje o mogućnostima za razvoj karijere	311 172	314 171	257 163	191 114	330 184	279 143	227 129
2.3.Selekcija za poslodavca	490 251	94 71	98 80	77 58	70 61	103 76	63 59
2.4.Selekcija za dodatno obrazovanje i obuku	1 0	4 3	12 6	0 0	1 0	0 0	0 0
2.5.Selekcija za programe preduzetništva	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0
3 Mere aktivnog traženja posla	707 386	597 295	515 263	489 237	497 277	127 67	360 203
3.1.Klub za traženje posla	99 74	73 46	84 46	67 43	60 37	18 11	32 15
3.2.Obuka za aktivno traženje posla ATP1	404 220	378 174	310 150	299 146	286 156	74 41	234 130
3.3.Trening samoefikasnosti	33 17	22 18	25 20	24 12	30 20	2 1	9 9
3.4.Motivaciono-aktivaciona obuka za Rome	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0
3.5.Motivaciono-aktivaciona obuka za lica bez	169 74	121 56	95 46	98 36	116 60	33 14	85 49

kvalifikacija i nisko kvalifikovana lica							
3.6.Radionica za prevladavanje stresa usled gubitka posla	2 1	3 1	1 1	1 0	5 4	0 0	0 0
3.7.Ostale obuke u organizaciji Posredovanja	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0
4Sajam zapošljavanja	604 339	508 250	535 290	472 227	387 189	0 0	40 22
UKUPNO	9 848 5 030	9 645 4 783	7 763 3 838	6 991 3 423	6 663 3 571	5 481 2 956	5 316 2 881

Prema Informatoru o radu Nacionalne službe za zapošljavanje iz 2022. godine ([Informator o radu-ažuriran 05.07.2022.godine.pdf \(nsz.gov.rs\)](#)), posredovanje podrazumeva povezivanje poslodavaca i lica koja traže zaposlenje. Posredovanje podrazumeva savetovanje za zapošljavanje tj. procenu zapošljivosti i izradu individualnog plana zapošljavanja. Usluge informisanja i savetovanja o mogućnostima za razvoj karijere pružaju se na zahtev studenta ili nezaposlenog lica, kao i upućivanjem od strane savetodavca. Selekcija se realizuje na zahtev poslodavca, a sa ciljem psihološke procene usklađenosti individualnih karakteristika potencijalnog zaposlenog, sa zahtevima radnog mesta ili uključivanja u program obuka. Kada je reč o merama za aktivno traženje posla, postoje jednodnevne ili dvodnevne obuke za traženje posla tzv. ATP, kao i višenedeljne obuke pri klubovima za traženje posla, koje su namenjene kategorijama teže zapošljivih lica, kojima je neophodna intenzivnija podrška. Trening samoefikasnosti je zamišljen kao psihološka podrška licima pod rizikom od dugoročne nezaposlenosti u cilju prevencije socijalne isključenosti, a radionice za prevladavanje stresa usled gubitka posla su usmerene na konstruktivno prevazilaženje stresa radi efikasnijeg traženja posla. Sajmovi za zapošljavanje predstavljaju još jedan vid posredovanja između većeg broja poslodavaca i lica koja traže zaposlenje.

Posmatrajući Tabelu 9, kojom je prikazan broj mladih uključenih u program karijernog vođenja i savetovanja za zapošljavanje kao mere aktivne politike zapošljavanja NSZ, uočava blaži pad broja mladih koji su učestvovali u navedenim aktivnostima u gotovo svim segmentima. Ponovo je naročito primetno opadanje broja u poslednje dve posmatrane godine, koje su bile obeležene pandemijom.

Tabela 10: Broj mladih uključenih u programe dodatnog obrazovanja i obuka kao mere aktivne politike zapošljavanja NSZ

II Programi dodatnog obrazovanja i obuka	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
	Ukupno/ Žene	Ukupno/ Žene	Ukupno/ Žene	Ukupno/ Žene	Ukupno/ Žene	Ukupno/ Žene	Ukupno/ Žene
1.Obuke	16 10	22 12	37 18	9 2	18 6	4 3	7 3
1.1.Projekat „Druga šansa“ FOOO	6 2	9 6	1 0	1 1	2 1	4 3	7 3
1.2.Obuka za tržište rada	10 8	12 6	28 16	6 1	8 2	0 0	0 0
1.3.Obuka na zahtev poslodavca	0 0	1 0	8 2	2 0	8 3	0 0	0 0
1.4.Obuka za potrebe poslodavca za zaposlenog	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0
2.Stručno osposobljavanje i usavršavanje	143 100	95 52	101 71	104 71	104 74	206 128	183 128
2.1.Pripravnici i volonteri	0 0	10 3	0 0	0 0	11 3	21 7	9 6
2.2.Stručna praksa	94 63	61 33	97 70	101 69	91 70	68 46	55 39

2.3.Stručna praksa- praktična znanja i veštine	49 37	23 16	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0
2.4.Sticanje praktičnih znanja	0 0	1 0	4 1	3 2	2 1	1 1	1 1
2.5.Osposobljavanje za samostalan rad- moja prva plata	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	116 74	118 82
UKUPNO	159 110	117 64	138 89	113 73	122 80	210 131	190 131

Prema Informatoru o radu Nacionalne službe za zapošljavanje iz 2022. godine ([Informator o radu-ažuriran 05.07.2022.godine.pdf \(nsz.gov.rs\)](#)), programi obuka obuhvataju projekat „Druga šansa“ koji predstavlja funkcionalno osnovno obrazovanje odraslih. Ovaj projekat se u Pančevu sprovodi pri OŠ „Đura Jakšić“ u Pančevu. Kada je reč o stručnom osposobljavanju, mere stručne prakse i mere pripravnika podrazumevaju stručno osposobljavanje za koje je lice steklo odgovarajuće formalno obrazovanje i polaganje stručnog ispita, s tim da mera pripravnika podrazumeva i zasnivanje radnog odnosa, za razliku od mere stručne prakse. Mera sticanja praktičnih znanja je usmerena na lica bez kvalifikacija ili lica koja su na evidenciji duže od 12 meseci, uz zasnivanje radnog odnosa.

Tabela 11: Broj mladih uključenih u programe razvoja preduzetništva i programe zapošljavanja kao mere aktivne politike zapošljavanja NSZ

III Programi razvoja preduzetništva i programi zapošljavanja	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
	Ukupno/ Žene	Ukupno/ Žene	Ukupno/ Žene	Ukupno/ Žene	Ukupno/ Žene	Ukupno/ Žene	Ukupno/ Žene
1.Podsticanje i razvoj preduzetništva	550 290	441 203	194 64	267 159	363 180	245 119	289 148

1.1.Informisanje i savetovanje za razvoj preduzetništva	469 249	348 164	127 48	220 132	314 168	194 98	225 119
1.2.Obuka za preduzetništvo	81 41	93 39	67 16	47 27	49 12	51 21	64 29
2.Subvencije za zapošljavanje	100 53	89 45	62 21	64 35	43 18	28 15	49 24
2.1.Subvencija za samozapošljavanje	20 10	37 19	30 7	26 10	21 7	13 5	28 12
2.2.Isplata novčane naknade u jednokratnom iznosu	1 0	0 0	1 0	1 1	0 0	0 0	0 0
2.3.Subvencija za otvaranje novih radnih mesta	79 43	52 26	31 14	37 24	22 11	15 10	21 12
2.4.Subvencija dela zarade korisnika novčane socijalne pomoći	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0
3.Subvencija doprinosa za obavezno socijalno osiguranje po čl. 45 Zakona o doprinosima	0 0	1 1	1 1	1 1	1 0	1 0	0 0
4.Javni radovi	176 75	76 28	79 29	80 36	31 13	36 14	34 15
5.Podsticaj za zapošljavanje	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0

korisnika novčane naknade							
6.Subvencije OSI-Posredovanje	1 0	0 0	1 0	1 1	1 0	2 1	2 2
6.1.Subvencija zarade za OSI bez radnog iskustva	1 0	0 0	1 0	1 1	1 0	2 1	2 2
6.2.Refundacija primerenih troškova prilagođavanja radnog mesta	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0
6.3.Refundacija troškova zarade-radna asistencija	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0
7.Razvoj preduzetništva i programi zapošljavanja	827 428	607 277	337 115	413 232	439 211	312 149	374 189

Prema Informatoru o radu Nacionalne službe za zapošljavanje iz 2022. godine ([Informator o radu-ažuriran 05.07.2022.godine.pdf \(nsz.gov.rs\)](#)), programi subvencije za samozapošljavanje namenjene su osobama koje planiraju da se bave preduzetništvom i obuhvata stručnu podršku u vidu informisanja, savetovanja i obuka i finansijsku podršku. Javni radovi se organizuju za teže zapošljiva nezaposlena lica, kako bi očuvali i unapredili svoje radne sposobnosti i kako bi se ostvario određeni društveni interes. Kada je u pitanju smanjenje nezaposlenosti osoba sa invaliditetom, aktivna politika zapošljavanja ove ranjive grupe podrazumeva mere i podsticaje usmerene na profesionalnu rehabilitaciju, zapošljavanje i samozapošljavanje. Mere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije imaju za cilj sticanje, razvoj i unapređenje ličnih i radno socijalnih veština. Mere finansijskog podsticaja obuhvataju razne subvencije i refundiranje troškova prilagođavanja radnog mesta. Ukoliko se osvrnemo na Tebelu 11. možemo uočiti pad broja mera i aktivnosti vezanih za razvoj preduzetništva i subvencija za otvaranje novih radnih mesta. Takođe, broj mladih osoba koje su uključene u meru javnih

radova je takođe manji na kraju posmatranog perioda. Ponovo, objašnjenja kvantitativnih podataka mogu biti različita, od smanjenja ukupnog broja nezaposlenih, preko smanjenja broja usluga, te se uočeni trendovi mogu posmatrati iz više perspektiva, ali dobijeni podaci predstavljaju dobru polaznu osnovu za dalja istraživanja u oblasti zapošljivosti mladih i podgrupa mladih u Pančevu.

III Zaključci

Nacionalna strategija (2015) se oslanja na principe podrške ličnom i društvenom osnaživanju mladih putem omladinske politike, poštovanja ljudskih i manjinskih prava, ravnopravnosti i zabrane diskriminacije, zatim jednakih šansi za učešćem u svim oblastima društvenog života, uvažavanja značaja mladih i njihove društvene uloge, aktivnog učešća mladih i saradnju prilikom realizacije omladinskih aktivnosti i društvene odgovornosti lica koja rade sa mladima sa jedne strane i mladih sa druge strane i međugeneracijske solidarnosti. Posebna pažnja je posvećena mladima koji su iz bilo kog razloga u riziku od diskriminacije i merama afirmativne akcije u tom smislu. Navedeni principi bi trebalo da budu primenjeni i na lokalnom nivou, uz prethodnu analizu trenutnog stanja i uzevši u obzir specifičnosti sredine u kojoj živimo. Ako se osvrnemo još jednom na poslednju lokalnu Strategiju brige o mladima Grada Pančeva (2014), kao jedna od važnih napomena je neophodnost međusektorske saradnje, koja je, čini se, i dalje na nezadovoljavajućem nivou. Uzevši u obzir dobijene kvantitativne podatke, na prvi pogled, možemo zaključiti da u određenim segmentima i nema potrebe za povećanim naporom i angažovanjem u cilju prevencije. Međutim, sirove kvantitativne podatke je važno tumačiti sa rezervom i izlistati sve potencijalne uzročnike određene pojave. Iz tog razloga je neophodna uključenost istaknutih stručnjaka iz svake od oblasti, kako bi se numeričkim podacima dalo valjano kvalitativno značenje. Obzirom da je postojećim Projektom planirano i organizovanje fokus grupa, dobijeni podaci će značajno osvetliti zatečeno stanje i dati novi kvalitet za izradu buduće strategije za mlade. Ono što je jasno jeste da su profesionalci koji se neposredno bave određenim fenomenima, kao i konzumenti usluga najpozvaniji da razgovaraju o konkretnim problemima koji se uočavaju u praksi, te da bi donosioci odluka morali da na adekvatan način uvažavaju sve relevantne aktere i činjenice, ukoliko žele da opravdaju svoju ulogu u društvu. Postojećim Zakonom o mladima (Sl. Glasnik RS, br. 50/2011) omladina i mladi su lica koja imaju od navršanih 15 godina života do navršanih 30 godina života. Prikupljajući podatke o mladima, došlo se do saznanja

da različite institucije imaju različite kriterijume po kojima definišu grupu mladih, te navedeno predstavlja dodatni otežavajući faktor pri izvođenju kvantitativnih zaključaka u pogledu društvene brige o mladima.

IV Preporuke

Konkretni predlozi i preporuke:

- ✓ Umrežavanje institucija i kvalitetnija međusektorska saradnja

Važnost kvalitetne međusektorske saradnje je prepoznata, kao što je već navedeno, u Strategiji brige o mladima grada Pančeva 2014-2017. „Sigurna polazna tačka za odrastanje“ (2014). Ona podrazumeva jasno definisane zadatke i odgovornosti svake ustanove koja je uključena u proces brige o mladima i konstruktivnu međusektorsku komunikaciju u cilju efikasnog i pravovremenog odgovora na izražene potrebe.

- ✓ Veća transparentnost i otvorenost podataka od javnog značaja institucija društva

Kako bi bilo moguće pratiti nivo ostvarenosti postavljenih ciljeva i zadataka, važno je da institucije društva pravovremeno i transparentno objavljuju podatke koji su od javnog značaja, koji bi se mogli dalje koristiti u istraživačke i praktične svrhe, a sve u cilju poboljšanja usluga i planiranja daljeg preventivnog rada.

- ✓ Obezbediti podršku zaposlenima koji rade sa mladima za suštinsko ostvarivanje postavljenih ciljeva i zadataka

Neophodno je obezbediti dovoljan broj profesionalaca u javnom sektoru, koji su senzitivisani za rad sa različitim grupama mladih ljudi, uz superviziju i stalno stručno usavršavanje, kako bi se garantovao kvalitet pruženih usluga i obezbedila podrška i pomagačima i različitim grupama mladih.

- ✓ Saradnja vladinog i nevladinog sektora

Od neprocenjivog je značaja saradnja institucija društva sa nevladinim sektorom, razmena iskustava i znanja, u cilju efikasnije podrške razvoju omladinske politike i prakse.

- ✓ Obezbediti dovoljno sredstava za programe primarne, sekundarne i tercijarne prevencije

Neophodna su veća finansijska ulaganja u preventivne aktivnosti, naročito u aktivnosti primarne i sekundarne prevencije, na koje se inače stavlja akcenat u razvijenim društvima koje karakteriše visok stepen brige o blagostanju svojih članova, za razliku od reaktivnih društava, koja suprotno tome mnogo veća sredstava ulažu u tercijarnu prevenciju, odnosno ublažavanje posledica hroničnog odsustva systemske brige, kako za pojedinca, tako i za društvo u celini. Potrebno je povećati svest o tome da veća ulaganja u primarnu i sekundarnu prevenciju istovremeno znače i manje izdatke za ulaganje u tercijarnu prevenciju.

- ✓ Obezbediti nesmetano sprovođenje zakonski regulisanih prava mladih u svim oblastima

U skladu sa prethodno navedenim, sprovođenje zakonskih regulativa nije moguće bez obezbeđivanja minimalnih standarda u svakoj pojedinačnoj oblasti.

V Literatura

1. Strategija brige o mladima Opštine Pančevo 2007-2012
2. Izveštaj o realizaciji Strategija brige o mladima Opštine Pančevo 2007-2012
3. Strategija brige o mladima Grada Pančeva 2014-2017
4. Nacionalna strategija za mlade za period od 2015. do 2025. godine
5. Zakon o mladima "Sl. glasnik RS", br. 50/2011
6. Zvanična internet stranica Gimnazije „Uroš Predić“ Pančevo <http://www.gimnazijaurospreedic.edu.rs/> [pristupljeno jula 2022.].
7. Zvanična internet stranica Mašinske škole „Pančevo“ <http://masinska.edu.rs> [pristupljeno jula 2022.].
8. Zvanična internet stranica Tehničke škole „23. Maj“ <http://www.skola23maj.edu.rs> [pristupljeno jula 2022.].
9. Zvanična internet stranica Poljoprivredne škole „Josif Pančić“ <http://www.jpancic.edu.rs> [pristupljeno jula 2022.].
10. Zvanična internet stranica Medicinske škole „Stevica Jovanović“ <http://medicinskapancevo.edu.rs> [pristupljeno jula 2022.].
11. Zvanična internet stranica Elektrotehničke škole „Nikola Tesla“ <http://etsntesla.edu.rs>

12. Zvanična internet stranica Ekonomsko-trgovinske škole „Paja Marganović“ <http://www.ekosko.edu.rs> [pristupljeno jula 2022.].
13. Informator o radu Gimnazije „Uroš Predić“ od 1. 9. 2021. godine, zvanična internet stranica <http://www.gimnazijaurospreedic.edu.rs/> [pristupljeno jula 2022.].
14. Informator o radu Mašinske škole „Pančevo“ ažuriran 17. 3. 2022. godine, zvanična internet stranica <http://masinska.edu.rs> [pristupljeno jula 2022.].
15. Izveštaj godišnjeg plana rada Medicinske škole „Stevica Jovanović“ za školsku 2017-2018. godinu, zvanična internet stranica <http://medicinskapancevo.edu.rs> [pristupljeno jula 2022.].
16. Godišnji plan rada Medicinske škole „Stevica Jovanović“ za školsku 2018-2019. godinu, zvanična internet stranica <http://medicinskapancevo.edu.rs> [pristupljeno jula 2022.].
17. Godišnji plan rada Medicinske škole „Stevica Jovanović“ za školsku 2019-2020. godinu, zvanična internet stranica <http://medicinskapancevo.edu.rs> [pristupljeno jula 2022.].
18. Informator o radu Nacionalne službe za zapošljavanje, Beograd 2022. godine [Informator o radu-ažuriran 05.07.2022.godine.pdf \(nsz.gov.rs\)](#) [pristupljeno jula 2022.].
19. Izveštaj o radu Centra za socijalni rad „Solidarnost“ Pančevo za 2016. godinu [IZVEŠTAJ O RADU ZA 2016 \(csrpancevo.rs\)](#) [pristupljeno jula 2022.].
20. Izveštaj o radu Centra za socijalni rad „Solidarnost“ Pančevo za 2017. godinu [IZVEŠTAJ O RADU ZA 2017 \(csrpancevo.rs\)](#) [pristupljeno jula 2022.].
21. Izveštaj o radu Centra za socijalni rad „Solidarnost“ Pančevo za 2018. godinu [Извештај о раду Центра за социјални рад Солидарност Панчево за 2018. годину.pdf \(csrpancevo.rs\)](#) [pristupljeno jula 2022.].
22. Izveštaj o radu Centra za socijalni rad „Solidarnost“ Pančevo za 2019. godinu [Извештај о раду Центра за социјални рад Солидарност Панчево за 2019. годину.pdf \(csrpancevo.rs\)](#)
23. Izveštaj o radu Centra za socijalni rad „Solidarnost“ Pančevo za 2020. godinu [Извештај о раду Центра за социјални рад Солидарност Панчево за 2020. годину.pdf \(csrpancevo.rs\)](#) [pristupljeno jula 2022.].
24. Izveštaj o radu Centra za socijalni rad „Solidarnost“ Pančevo za 2021. godinu [РЕПУ БЛИКАСРБИЈА \(csrpancevo.rs\)](#) [pristupljeno jula 2022.].

25. Izveštaj o osnovnim pokazateljima stanja bezbednosti saobraćaja u periodu od 2016. do 2020. godine. Grad Pančevo. [20210714104911-pancevo.pdf \(abs.gov.rs\)](#) [pristupljeno avgusta 2022.].
26. Zvanična internet stranica Zavoda za javno zdravlje Pančevo [ZJZPA – Responsive Medical Health WordPress Theme](#) [pristupljeno avgusta 2022.].

Ustanove i preduzeća čiji je osnivač Grad Pančevo kao učesnici strateške brige o mladima Grada Pančeva 2012-2021.

-Nenad Maletin-

Istraživanje se obavlja u okviru projekta „Ponovo u dijalogu sa mladima, koji realizuje SINHRO Pančevo, kroz podršku programa Zajedno za aktivno građansko društvo – ACT, Vlade Švajcarske i Građanskih inicijativa, Beograd. Ustanovama i JKP “Mladost” je dostavljeno pismo, koje govori o projektu, kao i da je Nenad Maletin angažovan kao istraživač na projektu.

Proces istraživanja

U cilju vrednovanja i unapređanja brige o mladima Grada Pančeva upućena su pitanja javnim ustanovama i preduzećima, kako bi kvalitetno istražili realizaciju strateške brige o mladima, programe i usluge za mlade Grada Pančeva, i to ustanovama i preduzeću, čiji je osnivač Grad, a kojima su mladi ljudi u fokusu (ili treba da budu) i koji su odgovorni za njihov rast, razvoj i odgovaranje na njihove potrebe. Posmatrano je 9 domova kulture iz naseljenih mesta: Starčevo, Omoljica, Banatski Brestovac, Ivanovo, Jabuka, Glogonj, Kačarevo, Banatsko Novo Selo i Dolovo, zatim i 4 gradske ustanove: Kulturni centar, Muzej, Biblioteka i Dom omladine, kao i javno preduzeće “Mladost”.

Informacije o projektu predstavnicama Gradske uprave i Gradskog Veća Grada Pančeva bile su predstavljene na sastanku održanom 01.06.2022. godine sa inicijativom za ponovno uspostavljanje rada Kancelarije za mlade Grada Pančeva. Na navedenom sastanku predstavnice Gradske Uprave i Veća naglasile su podršku inicijativi i učešće u aktivnostima projekta. O ovoj podršci i inicijativi obaveštena je javnost kroz vest na sajtu Grada, ali i ustanove i preduzeća, kojima je osnivač dostavio pismo, 6. jula 2022. godine, sa preporukama da podrže istraživanje o mladima i dostave informacije.

Dana 6. jula 2022. godine ustanovama i preduzećima su zatražene informacije i dokumentacija od javnog značaja uz molbu da ih dopstave za 10 dana, do 16. jula 2022. godine. Proces je tekao na sledeći način:

	Naziv ustanove	Tok procesa prikupljanja informacija	Rezultati procesa prikupljanja
1.	Dom kulture „29. novembar“, Starčevo	<ul style="list-style-type: none"> ● Potvrdili prijem zahteva telefonom - 08.07.2022. ● Poslali informaciju samo KzM – 14.07.2022. ● Poslat im je potsetnik za dostavljanje - 20 .07.2022. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Dostavili potpunu informaciju - 22.07.2022.
2.	Dom kulture „Vuk Karadžić“, Omoljica	<ul style="list-style-type: none"> ● Potvrdili prijem zahteva telefonom - 08.07.2022. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Dostavili potpunu informaciju - 19.07.2022.

3.	Dom kulture „Žarko Zrenjanin“, Ivanovo	<ul style="list-style-type: none"> ● Potvrdili prijem zahteva telefonom - 08.07.2022. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Dostavili potpunu informaciju - 12.07.2022.
4.	Dom kulture „4. oktobar“, Banatski Brestovac	<ul style="list-style-type: none"> ● Potvrdili prijem zahteva telefonom - 08.07.2022. ● Pozvali za konsultacije – 11.07. 2022. ● Poslat im je potsetnik za dostavljanje -20 .07.2022. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Poslednja molba pred Žalbu povereniku poslata 26.07.2022. ● Dostavili potpunu informaciju - 27.07.2022. uz napomenu da su je KzMU-u dostavili 14.07.2022.
5.	Dom kulture „Kočo Racin“, Jabuka	<ul style="list-style-type: none"> ● Poslat potsetnik za dostavljanje - 20 .07. 2022. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Dostavili potpunu informaciju - 22.07.2022.
6.	Dom kulture „Mladost“, Glogonj	<ul style="list-style-type: none"> ● Potvrdili prijem zahteva e-poštom -12.07.2022. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Dostavljena potpuna informacija-18.07.2022.
7.	Dom kulture „3. oktobar“, Banatsko Novo Selo	<ul style="list-style-type: none"> ● Potvrdili prijem zahteva e-poštom -06. 07. 2022. ● Poslat potsetnik za dostavljanje -20 .07. 2022. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Dostavljena informacija - 21.07.2022. ● Nisu dostavljeni izveštaji-dokazi, zatražen0 -22.07.2022. I 26.07.2022.
8.	Dom kulture „Bratstvo-jedinstvo“, Kačarevo	<ul style="list-style-type: none"> ● Potvrdili prijem zahteva -13. 07.2022 	<ul style="list-style-type: none"> ● Dostavili potpunu informaciju - 18.07.2022.
9.	Dom kulture „25. maj“, Dolovo	<ul style="list-style-type: none"> ● Potvrdili prijem zahteva e-poštom -06. 07. 2022. ● Poslat potsetnik za dostavljanje - 20 .07. 2022. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Dostavili informaciju - 21.07.2022. ● Nedostaje izveštaj za 2012. godinu –zatražen 26. 07. 2022., koji je stigao isti dan
10.	Kulturni centar Pančeva	<ul style="list-style-type: none"> ● Potvrdili prijem zahteva e-poštom - 08. 07. 2022. ● Dostavli samo izveštaje, bez podataka – 15. 07. 2022. ● potvrdili da će poslati odgovore na upitnik- 18.7.2022. ● Poslat potsetnik za dostavljanje - 20 .07. 2022. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Poslednja molba pred Žalbu povereniku poslata -26.07.2022. ● Vraćen je odgovor da informacije ne stižu da nam dostave - 27.07.2022. ● Poslat im je odgovor e-poštom da nam je Žao i da nismo zadovoljni odgovorom i saradnjom - 27.07.2022.
11.	Gradska biblioteka Pančevo	<ul style="list-style-type: none"> ● Pisali ponovo - 11.07.2022. ● Potvrđen prijem e-mailom – 11. 07 2022. ● Poslat potsetnik za dostavljanje - 20 .07. 2022. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Poslednja molba pred Žalbu povereniku poslata -26.07.2022. Poslat im je odgovor e-poštom da nam je Žao i da nismo zadovoljni odgovorom i saradnjom - 27.07.2022.
12.	Narodni muzej Pančevo	<ul style="list-style-type: none"> ● Potvrdili prijem zahteva e-poštom - 07. 07. 2022. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Dostavili potpunu informaciju - 17.07.2022.
13.	Dom omladine Pančevo	<ul style="list-style-type: none"> ● Potvrdili prijem zahteva e-poštom - 07. 07. 2022. ● Zatražili dodatni rok, do 22.07. - 14. 07. 2022. ● Poslat potsetnik za dostavljanje - 20 .07. 2022. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Dostavili nepotpunu i netačnu informaciju i obavešteni o tome -22.07.2022.

			<ul style="list-style-type: none"> ● Poslednja molba pred Žalbu povereniku poslata -26.07.2022. Dostavljena delimično potpuna i delimično tačna informacija - 27.07.2022.
14	JKP „Mladost“ Pančevo	<ul style="list-style-type: none"> ● Ponovljen im je zahtev za informacijama - 12. 07. 2022. ● Potvrdili prijem zahteva e-poštom - 12. 07. 2022. ● Poslat potsetnik za dostavljanje - 20 .07. 2022. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Poslali podatke poštom preporučeno 19.7. obavestili o tome e-mailom 20.7.2022. godine. ● Nedostaju izveštaji za 2017. i 2021. godinu, a informacije iz upitnika su nepotpune.

Tokom procesa prikupljanja informacija od javnog značaja Sekretarijat za javne službe i socijalna pitanja Gradske Uprave Pančevo je usporio proces, jer je zahtevao od ustanova da informacije pošalju prvo njima, a oni će da proslede istraživačima, što kasnije nisu učinili. Nakon insistiranja za podacima od javnog značaja, od strane SINHRO, odnosno istraživača, kao inicijalnog tražioca informacija, neke ustanove i JKP „Mladost“ su ipak prosledile informacije. Ovim postupkom odgovorna osoba iz Sekretarijata za javne službe i socijalna pitanja zadržala je proces i bespotrebno presretala informacije koje su javne.

Tokom ovog dela istraživanja pregledano je preko 128 izveštaja o radu ustanova, preduzeća i tela koji brinu o mladima, 9 internet stranica, 26 naloga društvenih mreža. Upućeno je preko 60 imejlava, obavljeno je preko 30 telefonskih razgovora i 10 konsultativnih sastanaka sa drugim istraživačima i saradnicima.

Zaključke i posmatranja koje sam kao istraživač izneo, izvodio sam na osnovu sopstevnog iskustva kao ekonomiste, menadžera i omladinskog radnika, ali i ličnog iskustva rada u javnom sektoru u Kancelariji za mlade Pančevo i Domu omladine Pančevo. Zaključke sam izvodio kroz iskustvo razvoja javnih politika, i radeći na razvoju, realizaciji i vrednovanju omladinske politike u drugim gradovima, pokrajini, Republici Srbiji i inostranstvu.

Pregledana dokumentacija i izveštaji pokazuju opštu nebrigu o dokumentaciji u posmatranim organizacijama. Izveštaji ne poseduju osnovne informacije o: delatnosti organizacije, uslugama, kvalitetu usluga, standardima i broju izvršioca. Uglavnom se taksativno nabrajaju događaji, ali ne postoji podatak o bilo kakvoj analizi i vrednovanju usluga, naročito od strane eksternih evaluatora (osim revizorskog izveštaja u JKP “Mladost”, koji se odnosi na finasijko poslovanje). Stiče se utisak da u proteklih 10 godina donosioci odluka nisu pregledali izveštaje, već ih samo po nekom automatizmu usvajali. Prema nazivima pojedinih ustanova reklo bi se da su davno zaboravljene u prošlom milenijumu i ideologiji, vešto krijući odsustvo brige o mladima iza naziva: “Mladost”, “25. maj”, pa opet “Mladost”. Kulturni centar nosio je ime Olge Petrov, mlade narodne herojine iz ovog kraja, ali su ga u protekloj deceniji zamenili. Pokretane su inicijative da se Kulturnom centru Pančevo dodeli ime preminulog pančevačkog glumca Nebojše Glogovca, ali vlast i vladajuća struktura tu odluku nisu doneli, ni podržali.

Odgovorna lica ustanova uradila su analize pojedinih oblasti i prikazali rezultate za potrebe ove analize, ali u većini slučajeva njih nije bilo moguće uporediti sa dokazima i/ili izveštajima koje je usvajao lokalni prlament jer podaci nisu dostupni u izveštajima. To govori o manjkavosti izveštavanja, transparentnosti i standardima u ustanovama i preduzećima čiji je osnivač Grad. O manjkavosti još više govori neodgovornost Kulturnog centra i Biblioteke, koji nisu dostavili ni osnovne podatke, za razliku od organizacija koje su to učinile. Podatak koji još više srozava igled ovih ustanova što su to

Dom kulture „4. oktobar“, Banatski Brestovac	3/0	3/0	3/0	3/0	3/0	3/0	3/0	3/0	3/0	3/0
Dom kulture „Kočo Racin“, Jabuka	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0
Dom kulture „Mladost“, Glogonj	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/1	5/1	5/1	5/1	5/0
Dom kulture „3. oktobar“, Banatsko Novo Selo	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0
Dom kulture „Bratstvo-jedinstvo“, Kačarevo	5/1	5/2	5/1	5/1	5/2	5/2	5/2	5/2	5/2	5/2
Dom kulture „25. maj“, Dolovo	3/0	3/1	5/1	5/3	5/3	5/3	5/2	5/2	5/1	5/1
Kulturni centar Pančevo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gradska biblioteka Pančevo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Narodni muzej Pančevo	7/0	7/0	7/0	7/0	7/0	7/0	7/0	7/0	7/0	7/0
Dom omladine Pančevo	7/-	7/-	7/-	7/-	7/-	7/-	7/-	7/-	7/-	7/-
JKP „Mladost“ Pančevo	5/0	5/0	3/0	3/0	3/0	3/0	3/0	3/0	3/0	3/0
Ukupno:	56/2	56/5	56/5	56/4	56/5	56/7	56/4	56/5	56/5	56/3

1.3. Postojanje Saveta (programski ili umetnički) i učešće mladih članova/ca

U programskim i umetničkim savetima preduzeća i ustanova u Pančevu, danas je 0 mladih. Gradske ustanove i preduzeće “Mladost” retko formiraju programske ili umetničke savete. Samo 3 od 12 (Biblioteka i Kulturni centar nisu dostavili podatke) ih je formiralo savete u proteklih deset godina.

U samo jednom slučaju za 10 godina, to su bili predstavnici mladih. U 2013. godini Vuk Vučković je u Domu omladine Pančevo bio postavljen kao mlada osoba u programskom savetu. Mandat je trajao 4 godine. Ostali saveti koje su ustanove formirale, su uglavnom predlagani i birani od strane upravnih odbora (Narodni muzej Pančevo i Dom kulture Starčevo), a ne stručne javnosti i/ili građana.

Mladi nisu dobili priliku u Pančevu ni da daju savetodavne uloge u organizacijama čiji je osnivač Grad, gde bi mogli da stiču iskustva u rukovođenju, ali i kreiranju kulturnih, umetničkih, rekreativnih ili drugih sadržaja. Kada ustanove i preduzeća, ne rade istraživanja o mladima, ne istražuju njihovo stanje, potrebe i/ili stavove, nemaju zaposlene mlade ljude, od presudnog je značaja da ih bar kroz savetodavne uloge uključe. Ova vrsta uključivanja mladih ne

Ukupno mladih savetima:	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0
Ukupno saveta:	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

1.4. Status direktora

Od 14 posmatranih organizacija samo direktorka Doma kulture Banatski Brestovac, jedna (1) direktora, ima zakonski mandat i izabrana je na javnom konkursu. 13 direktora je u v.d. status, koji su uglavnom istekli, dakle, moglo bi se konstatovati da nisu u skladu sa zakonom na pozicijama na kojima se nalaze.

U domovima kulture u naseljenim mestima, uglavnom osobe ostaju veoma dugo na funkcijama, po više mandata, posebno u domovima kulture u Ivanovu, Glogonju, Banatskom Brestovcu i Novom Selu, ali i Gradskoj biblioteci Pančevo. U 2015. godini, zabeleženo je da je politički smenjen direktor Doma omaldine Pančevo i da je zahtevana njegova ostavka. Rukovodioci u ustanovama se ne postavljaju prema kvalifikacijama, a ni prema zakonu.

Ustanova/ preduzeće	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Dom kulture „29. novembar“, Starčevo	j.k.	v.d.	j.k.	j.k.	j.k.	j.k.	v.d.	v.d.	v.d.	v.d.
	Vidimir Jelesijević	Dalibor Adamov					Darko Ješić			
Dom kulture “Vuk Karadžić” Omoljica	j.k.	j.k.	j.k.	j.k.	j.k.	j.k.	v.d.	v.d.	v.d.	v.d.
	Đurica Jovanov						Nikola Đukanović			
Dom kulture “Žarko Zrenjanin” Ivanovo	j.k.	j.k.	j.k.	v.d.	v.d.	v.d.	v.d.	v.d.	v.d.	v.d.
	Marko Guran									
Dom kulture „4. oktobar“, Banatski Brestovac	j.k.	v.d.	j.k.	j.k.	j.k.	j.k.	v.d.	j.k.	j.k.	j.k.
	Jovanka Gruičić	Nevenka Đurić								
Dom kulture „Kočo Racin“, Jabuka	j.k.	v.d.	v.d.	j.k.	j.k.	j.k.	j.k.	v.d.	v.d.	v.d.
	Jelena Krstevski	Sladjaha Bogdanovic		Marijana Zagorac						
Dom kulture “Mladost”, Glogonj	j.k.	j.k.	j.k.	j.k.	j.k.	j.k.	j.k.	j.k.	j.k.	v.d.
	Slavko Jovanovski									
Dom kulture „3. oktobar“,	j.k.	j.k.	j.k.	j.k.	j.k.	j.k.	j.k.	v.d.	v.d.	v.d.

Banatsko Novo Selo	Sorin Boljanac						Bojan Boljanac			
Dom kulture „Bratstvo-jedinstvo“, Kačarevo	v.d.	v.d.	j.k.	j.k.	v.d.	v.d.	v.d.	v.d.	v.d.	v.d.
	Marijan Muškinja		Marija Jević		Zoran Popović	Nevena Spremo		Veronika Kerekeš Stevanovski		
Dom kulture „25. maj“, Dolovo	j.k.	j.k.	j.k.	j.k.	j.k.	v.d.	v.d.	v.d.	v.d.	v.d.
	Branislav Pavlov	Miroslav Prvulj								
Kulturni centar Pančevo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	Nemanja Bogdanov	
Gradska biblioteka Pančevo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	Dejan Bosnić	
Narodni muzej Pančevo	j.k.	v.d.	j.k.	j.k.	j.k.	v.d.	v.d.	v.d.	v.d.	v.d.
	Jovan Oka	Svetlana Misicki				Miroslav Bircin				
Dom omladine Pančevo	v.d.	v.d.	j.k.	j.k.	v.d.	j.k.	j.k.	v.d.	v.d.	v.d.
	Dana Marija Serdar	Nenad Maletin			Marija Jević			Aleksandar Farkaš	Srđan Nikolić	
JKP „Mladost“ Pančevo	v.d.	v.d.	j.k.	j.k.	v.d.	j.k.	j.k.	j.k.	j.k.	v.d.
	Milan Stanišić				Predrag Stojadinov					

Napomena: Kulturni centar, čiji je direktor Nemanja Bogdanov, u prethodnom mandatu bio član UO KCP, i Gradske biblioteke čiji je direktor već dugi niz godina Dejan Bosnić, nisu dostavili podatke. Pretpostavljamo da su i oni u v.d. statusu.

1.5. Broj mladih zaposlenih po Ugovoru o radu

Danas u 12 posmatranih ustanova i preduzeća ne radi nijedna mlada osoba. Od ukupno 105 zaposlenih u 2021. godini, mladih osoba je nula (0). Slučaj da nijedna mlada osoba nije zaposlena desio se: 2016, 2017 i 2020. godine.

Prosečan broj zaposlenih za proteklih deset godina iznosi 130, a prosečan broj zaposlenih mladih 2.

Tokom posmatranog perioda jedino je u Domu omladine Pančevo radilo više od jedne mlade osobe i to tokom perioda 2012-2015. godine. U ostalim ustanovama nikada nije radilo više od jedne mlade osobe i to samo u domovima kulture u Ivanovu i Dolovu, kao i Muzeju Pančevo. Konstantno opada

broj zaposlenih u svim ustanovama, ali i broj mladih koji su angažovani. Nije posmatran broj povremenih saradnika i angažovanih ljudi na osnovu drugih ugovora, ali je evidentno da mladi nemaju prilike za "stalnim" zaposlenjem, odnosno ugovorom o radu, na neodređeno vreme u ustanovama i preduzećima, čiji je osnivač grad Pančevo.

Evidentno je da je Dom omladine tokom poslednje decenije pretrpeo najveći broj smanjenja radnih mesta, usled zabrane zapošljavanja i redukovanja broja zaposlenih u javnoj upravi i to za čak 20%, zbog kojih su zaposleni otpušteni sa radnih mesta. Ova činjenica takođe govori o tome da mladi nisu u fokusu zajednice i stiče se utisak diskriminacije.

Ustanova/preduzeće	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Dom kulture „29. novembar“, Starčevo	3/0	3/0	3/0	3/0	3/0	3/0	3/0	3/0	3/0	3/0
Dom kulture “Vuk Karadžić”, Omoljica	5/0	5/0	5/0	5/0	4/0	4/0	4/0	4/0	4/0	4/0
Dom kulture “Žarko Zrenjanin”, Ivanovo	3/1	3/1	3/1	2/0	2/0	2/0	2/0	2/0	2/0	2/0
Dom kulture „4. oktobar“, Banatski Brestovac	2/0	3/0	2/0	2/0	2/0	2/0	2/0	2/0	2/0	2/0
Dom kulture „Kočo Racin“, Jabuka	4/0	4/0	4/0	4/0	4/0	4/0	4/0	4/0	4/0	4/0
Dom kulture “Mladost”, Glogonj	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0
Dom kulture „3. oktobar“, Banatsko Novo Selo	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0	5/0
Dom kulture „Bratstvo-jedinstvo“, Kačarevo	4/0	4/0	4/0	4/0	4/0	3/0	3/0	3/0	3/0	3/0
Dom kulture „25. maj“, Dolovo	7/1	6/1	5/1	6/0	6/0	6/0	6/0	5/0	5/0	5/0
Kulturni centar Pančevo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gradska biblioteka Pančevo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Narodni muzej Pančevo	19/0	19/0	21/1	19/0	20/0	19/0	20/1	20/1	16/0	16/0
Dom omladine Pančevo	20/5	20/4	20/3	19/2	19/0	18/0	16/0	17/1	17/0	16/0
JKP „Mladost“ Pančevo	52/0	52/0	52/0	52/0	53/0	52/0	52/0	52/0	48/0	45/0

Dom kulture „3. oktobar“, Banatsko Novo Selo	Br ukupnih usluga	45	43	50	45	40	38	43	44	37	35
	Br. usluga za mlade	30	32	40	38	32	30	31	36	32	30
	Br mladih posetilaca	nepoznato	nepoznato	nepoznato	nepoznato	nepoznato	nepoznato	nepoznato	nepoznato	nepoznato	nepoznato
	Najčešći događaji	LMA	LMA	LMA	LMA	LMA	LMA	LMA	LMA	LMA	LMA
Dom kulture „Bratstvo-jedinstvo“, Kačarevo	Br ukupnih usluga	23	29	27	27	29	29	28	29	31	35
	Br. usluga za mlade	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
	Br mladih posetilaca	23	20	20	23	20	23	23	20	21	23
	Najčešći događaji	OMK	OMK	OMK	OMK	OMK	OMK	OMK	OMK	OMK	OMK
Dom kulture „25. maj“, Dolovo	Br ukupnih usluga	45	55	58	79	104	100	109	111	77	75
	Br. usluga za mlade	26	30	27	19	20	30	28	38	8	24
	Br mladih posetilaca	920	715	850	1070	895	2080	1380	2190	310	540
	Najčešći događaji	OMA	OMA	OMA	OMA	OMA	OMA	OMA	OMA	OMA	OMA
Narodni muzej Pančevo	Br ukupnih usluga	19	17	24	21	18	30	31	31	18	24
	Br. usluga za mlade	1	5	7	4	5	5	3	7	2	6
	Br mladih posetilaca	nepoznato	nepoznato	nepoznato	nepoznato	nepoznato	nepoznato	nepoznato	nepoznato	nepoznato	nepoznato
	Najčešći događaji	O	OLK	OLK	OLK	OLK	OLK	OLK	OLK	OLK	OLK
Dom omladine Pančevo	Br ukupnih usluga	240	229	450	181	233	159	187	166	47	88
	Br. usluga za mlade	240	229	450	181	233	159	187	166	47	88
	Br mladih posetilaca	nepoznato	nepoznato	nepoznato	nepoznato	nepoznato	nepoznato	nepoznato	nepoznato	nepoznato	nepoznato
	Najčešći događaji	MLP	MFK	MFP	MLF	MLF	MPF	MKF	MPF	MKF	MFP

JKP „Mladost“ Pančevo	Br ukupnih usluga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Br. usluga za mlade	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Br mladih posetilaca	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Najčešći događaji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Napomena Narodni muzej u nabranju usluga, kako navode, nije posebno navodio redovni rad pedagoške službe (stručno vođenje školske dece). Naime, ovo jeste važan podatak, ali je I važno da kada procenjujemo broj i kvalitet usluga za mlade posebno odvajamo kategoriju dece, a posebno mladih od 15-30 godina.

Domovi kulture u naseljenim mestima uglavnom navode organizaciju muzičkih, folklornih i amaterskih sadržaja, zatim obrazovne, filmske, pozorišne, književne i likovne, a nijedan nije odabrao informativne, zdravstvene i sportsko-rekreativne sadržaje, kao najčešće u proteklih 10 godina. Na događaje domova kulture najčešće dolazi od 10-100 mladih u zavisnosti od događaja. Gradske ustanove pružaju mladima više muzičkih, pozorišnih, likovnih, književnih događaja, na kojima učestvuju afirmisani autori I popularne ličnosti (skuplji izvođači), što je u seoskim sredinama redak slučaj.

Organizacije uglavnom ne broje posetioce, i paušalno ocenjuju njihov broj. Neke čak govore da im je to ne poznato. To je u nekim slučajevima vrlo proverljiva informacija I postoji, naročito kroz broj prodatih karata o kome ustanove moraju da izveštavaju kroz finansijske izveštaje, ukoliko ih već ne interesuju u cilju vrednovanja događaja i/ili pada ili rasta trendova posetilaca, onih kojima se dopdaju događaju ili onih koji imaju poverenje u ustanovu, odnosno preduzeće. Bez ovih tačnih podataka upitan je kvalitet događaja jer se ne može proceniti, a time I rad, godišnji izveštaji I izveštaji o radu.

Evidentan je pad broja događaja za mlade tokom poslednjih deset godina, u nekim ustanovama je prepolovljen, kao naprimer Glogonj 2015 godine je imao 35 događaja, a u 2021. godini 17 događaja, najekstremniji pokazatelj je Dom omladine Pančevo koji je u 2014. godini, imao je sa 450 događaja, a u 2021. godini 88 događaja, što je čak 5 puta manje. Jedino domovi kulture Kačarevo i Dolovo pokazuju rast broja događaja.

Tokom meseci kada je vladala korona, nijedna ustanova nije učinila napor da uradi veći broj novih programa, prilagođenih pandemiji, već je samo smanjio broj programa. Bez imalo inovativnosti i odgovornosti za kulturu, pa i mentalno zdravlje ljudi u vreme pandemije. Korona, zaključavanje i pandemija nije smela biti izgovor za smanjenje programa, već podsticaj da se mladima I građanima pruže usluge kulture, rekreacije, obrazovanja, ispunjavanja slobodnog vremena i vremena provedenog u strahu.

Posebno je upitan rad Savetovališta za mlade koji se poslednjih godina reklamira da radi u Domu omladine Pančevo, na sajtu Grada Pančeva i društvenim mrežama Kancelarije za mlade. Za ovaj projekat tražene su informacije Doma omladine koji je partner, sredstva direktno ležu na njihov račun, ali za podatke o usluzi su nas prebacili na “Grad Pančevo.” Danas to isto Savetovalište finansira Ministarstvo omladine i sporta Republike Srbije, i ako u trenutku

apliciranja Grad Pančevo nije ispunjavao formalne uslove za apliciranje u smislu postojanja Kancelarije za mlade, odnosno osobe koja koordinira njenim radom.

Od Doma omladine posebne podatke pored Savetovaništa za mlade, zatražili smo i za Omladinski resursni centar kao važan mehanizam u servisiranju organizacija mladih i za mlade prostorom, uslugama, pa i informacijama i drugim resursima. Za razliku od svih drugih ORC najviše usluga pruža kroz informativne i obrazovne sadržaje, što i jeste svrha istog, da dopuni nedostajuće usluge za mlade, naročito informativne i obrazovne koje druge ustanove manje ili uglavnom ne isporučuju. Kao i kod ostalih ustanova i ORC je evidentan pad broja usluga, koji prepolovljen ako uporedimo 2016. godinu sa 23 događaja i poslednju sa 10 događaja.

Organizacija	Posebni podaci	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Omladinski resursni centar Doma omladine Pančevo	Br ukupnih usluga	15	14	17	18	23	27	19	17	6	10
	Br. usluga za mlade	15	14	17	18	23	27	19	17	6	10
	Br mladih posetilaca	700	800	750	1000	1100	1200	950	950	350	650
	Najčešći događaji	OIM	MOI	MFP	MOI	MOI	MOI	MOI	MOI	FOI	FOI

Napomena za ORC: U tabeli nije obuhvaćen ukupan broj sastanaka koje su redovno ili vanredno održavali korisnici ORC-a. U konačnom broju događaja registrovan je sam broj korisnika koji su ovu mogućnost koristili. Takođe nije registrovan poseban broj događaja u okviru festivalaskih programa već su u većini slučajeva registrovani kao jedan događaj.

Sredstvima Grada Pančeva renoviran je stari bioskop Zvezda u multifunkcionalnu dvoranu i dodeljena je Domu omladine Pančevo na korišćenje, jer je „Studentski dom“, koncertna dvorana Pančevaca, vraćena Srpskoj pravoslavnoj crkvi. „Studentski“ je ponovo postao „Svetosavski dom“, i više ga mladi ne mogu koristiti, vrelo se retko otvara i koristi za kulturne događaje, propada i faktički zvrji prazan.

Dvorana Apolo Doma omladine Pančevo otvara se u novembru 2013. godine i postaje najznačajnije mesto okupljanja mladih Pančeva. Za prvih mesec dana organizovano je 43 programa, sa 65 izvođača i preko 7.800 posetilaca (<https://www.youtube.com/watch?v=GLLervbcoqM>). Nakon manje od dve godine rada, 2015. godine, Dvoranu Apolo posetilo je preko 100.000 posetilaca (<https://www.youtube.com/watch?v=J7oZXmf6Ak8>) sa 500 događaja, 2.500 izvođača iz 15 zemalja (170 koncerata, 60 pozorišnih predstava, 120 filmskih projekcija, 20 likovnih izložbi, 20 književnih događaja, ali i 40 dečijih programa i 70 informativnih i obrazovnih programa za mlade. Kroz ovaj broj aktivnosti Dvorana Apolo postaje regionalni kulturni centar, ali već nakon ovog perioda, broj događaja se smanjuje, a Apolo Dvorana se za posetioce otvara tek nekoliko puta mesečno.

2.2. Prostori ustanova/preduzeća koji se ustupaju organizacijama mladih i za mlade

Prostori su često prazni i ne iskorišćeni, a sa druge strane mali broj organizacija, je pod gradskim krovom, odnosno krovom domova kulture u naseljenim mestima. Ne postoji zvanična lokalna evidencija o broju udruženja građana odnosno organizacija mladih i za mlade, i nemoguće je uraditi procenat organizacija koje je lokalna samouprava zbrinula po pitanju prostora. Slično je stanje i sa mesnim zajednicama, jer su one uglavnom rezervisane za penzionerska okupljanja. Upitni su Ugovori i najmovi prostora, bez javnih licitacija, fizičkim licima, pa i neformalnim grupama. Način odabira korisnika i kriterijumi korišćenja, često su nejasni. Bez javnih poziva.

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Dom kulture „29. novembar“, Starčevo	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Dom kulture “Vuk Karadžić” Omoljica	1	1	1	2	2	0	0	0	0
Dom kulture “Žarko Zrenjanin” Ivanovo	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Dom kulture „4. oktobar“, Banatski Brestovac	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dom kulture „Kočo Racin“, Jabuka	1	1	1	1	2	2	2	2	2
Dom kulture “Mladost”, Glogonj	3	5	7	6	4	4	4	5	4
Dom kulture „3. oktobar“, Banatsko Novo Selo	1	1	1	1	1	1	1	2	3
Dom kulture „Bratstvo-jedinstvo“, Kačarevo	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dom kulture „25. maj“, Dolovo	3	2	2	3	4	4	5	5	9
Narodni muzej Pančevo	0	0	0	0	0	0	0	2	3
Dom omladine Pančevo	5	5	5	5	5	7	5	6	5
JKP „Mladost“ Pančevo	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Dugogodišnji nerešeni problem korišćenja prostora Doma omladine očigledno je opet aktuelan. Dom omladine ne navodi korisnike prostora u svojim odgovorima, što govori da hiljade kvadrata Doma omladine Pančevo se ne koristi ekonomično, efikasno, ni legalno. Prostor Doma omladine tokom

posmatranog perioda koristile su organizacije (neke ga i danas koriste, ali Dom to ne navodi) kao što su: KUD „Abrašević“, Studentska zadruga Pančevo, Kulturno-prosvetna zajednica, Ferijalni savez Pančevo, Planinarsko društvo „Jelenak“, Atelje mladih Pančevo... za koje postoje Ugovori o korišćenju prostora. Pozitivni primer bio je Dom omladine Pančevo 2014. godine kada je raspisao javni konkurs za korisnike i potpisao Ugovore o korišćenju nakon decenija nerešnog statusa korišćenja prostora u Domu. Nažalost, ovi ugovori su istekli, a praksa javnog poziva za korišćenje javnih prostora je nestala, iz ustanova i Grada Pančeva.

Tokom 2013. i 2014. godine, pribavljena su sredstva AP Vojvodine te je otvorena i rekonstruisana prostorija za Omladinski resursni centar, koja je opremljena neophodnom opremom za informativne i edukativne aktivnosti. Kreirane su transparentne procedure korišćenja prostora i opreme, uvedeni kriterijumi, prijave i evidencija.

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Omladinski resursni centar Doma omladine Pančevo	14	22	9	13	14	14	6	5	7	7

2.3. Programska saradnja sa drugim organizacijama

Preduzeće JKP „Mladost“ zvanično u upitniku navodi da nema programske saradnje sa drugim organizacijama. Ovo opet, može da se zavede kao netačna informacija i da organizacije ne žele da uče iz dobrih primera saradnje i/ili aktivnosti koji su popularizovale usluge i doprinosile interesima mladih i zajednice. Naime, sećamo se aktivnosti Doma omladine Pančevo, organizacije C6H6 kids i otvorenog bazena, koji su organizovali muzičke programe na bezenu, čak i večernje žurke, kojih nažalost više nema, ali je upitno zbog čega danas ne mogu ni da se pomenu.

Ustanove u naseljenim mestima uglavnom sarađuju sa folklornim društvima i broj organizacija uglavnom konstantan (ne povećava se niti smanjuje) i kreće se godišnje od 1 do 8 organizacija, prosečno je to 4 organizacije po domu kulture. Gradske ustanove nemaju zvaničnu evidenciju saradnika, tako da Dom omladine prema dostavljenom upitniku, kaže da je imao manje saradnjama od nekih domova kulture u naseljenim mestima, a to je prosečno prema njihovim rečima 5 organizacija. Ni ovaj podatak nije tačan, upoređujući sa brojem programa, korisnika prostora. Omladinski resursni centar Doma omladine opravdava svoje postojanje i okuplja značajan broj organizacija, najveći broj je tokom perioda 2012-2015. godine, godišnje i do 22 organizacije, ali se nažalost taj broj do 2021. godine smanjio za 2/3 i u 2021. je zabeleženo 7 organizacija. Narodni muzej Pančevo, nakon Doma omladine Pančevo prema dostavljenim podacima sarađuje sa najvećim brojem organizacija i taj broj se konstantno povećava.

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Dom kulture „29. novembar“, Starčevo	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Dom kulture “Vuk Karadžić” Omoljica	2	3	3	3	3	1	1	1	1

Dom kulture „Žarko Zrenjanin“ Ivanovo	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Dom kulture „4. oktobar“, Banatski Brestovac	2	3	1	2	2	2	3	0	1
Dom kulture „Kočo Racin“, Jabuka	1	1	1	1	2	2	2	2	2
Dom kulture „Mladost“, Glogonj	3	6	8	7	5	5	5	6	5
Dom kulture „3. oktobar“, Banatsko Novo Selo	1	1	1	1	1	1	1	2	3
Dom kulture „Bratstvo-jedinstvo“, Kačarevo	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Dom kulture „25. maj“, Dolovo	3	5	4	4	4	5	5	5	7
Kulturni centar Pančevo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gradska biblioteka Pančevo	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Narodni muzej Pančevo	9	12	14	14	14	15	14	16	17
Dom omladine Pančevo	5	5	5	5	5	7	5	6	5
JKP „Mladost“ Pančevo	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Napomena: Narodni muzej Pančevo navodi da saraduje sa vrtićima i osnovnim školama, što nije uzeto u konačan broj organizacija sa kojima saraduju, jer smo računali organizacije mladih i organizacije za mlade, ne za decu.

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Omladinski resursni centar Doma omladine Pančevo	14	22	9	13	14	14	6	5	7

U tabeli niže nalazi se spisak organizacija sa kojima ustanove saraduju i ukupan broj organizacija sa kojima saraduju za 10 godina:

Ustanove	Nazivi organizacija mladih i za mlade	Br. Org.
Dom kulture „29. novembar“, Starčevo	<ul style="list-style-type: none"> • KUD Neolit. • Odred izviđača Nadel, 	<ul style="list-style-type: none"> • Tamburaški orkestar Neolit
		5

	<ul style="list-style-type: none"> • Kreativni kulturni klub 	<ul style="list-style-type: none"> • Teretana 	
Dom kulture "Vuk Karadžić" Omoljica	<ul style="list-style-type: none"> • KUD Žisel. • Filmski klub Žisel, 	<ul style="list-style-type: none"> • Međunarodni volonterski kamp "Suncokret" 	3
Dom kulture "Žarko Zrenjanin" Ivanovo	<ul style="list-style-type: none"> • UBB "Ivanovo-Banat" • MKUD "Bonaz Šandor" • KUD "Stanko Paunović" 	<ul style="list-style-type: none"> • Foto Savez Srbije • Udruženje mladih Ivanovo 	5
Dom kulture „4. oktobar“, Banatski Brestovac	<ul style="list-style-type: none"> • KUD "Stanko Paunović" • KUD "Tanasko Rajić" • KUD "Jedinstvo" • KUD "Žisel" • Tamburski orkestar "Neolit" 	<ul style="list-style-type: none"> • KUD Čačak • KUD iz Landola • KUD "Čigra" • Plesna grupa "Romaška" 	9
Dom kulture „Kočo Racin“, Jabuka	<ul style="list-style-type: none"> • KUD Vasil Hadžimanov 	<ul style="list-style-type: none"> • Unija mladih Jabuka 	2
Dom kulture "Mladost", Glogonj	<ul style="list-style-type: none"> • Folklorna sekcija DK • KUD "Veselia" • Bend "Rock Division" • Treninzi pilatesa • KC "Infinitum"-Radionica rumunskog jezika 	<ul style="list-style-type: none"> • Šahovska sekcija • Asocijacija mladih "Juvenis" • Omladinska organizacija Glogonj • Hor Srpske pravoslavne crkve 	9
Dom kulture „3. oktobar“, Banatsko Novo Selo	<ul style="list-style-type: none"> • KUD Doma kulture • Centar za očuvanje tradicije I kulture 	<ul style="list-style-type: none"> • KUD "dr Radu Flora", • Orkestar rumunske narodne muzike 	4
Dom kulture „Bratstvo-jedinstvo“, Kačarevo	<ul style="list-style-type: none"> • KUD • Škola 	<ul style="list-style-type: none"> • MZ • crkva 	4
Dom kulture „25. maj“, Dolovo	<ul style="list-style-type: none"> • Omladinski klub • KUD "Jon Kreange" • Moto klub • Redakcija bloga "Videlo" • Omladinski klub • Studenske letnje prakse 	<ul style="list-style-type: none"> • Klub "4H" • KUD "Banatski vez" • "Ravevolovo" klub • "Psytrance" klub • Aktiv mladih Dolovo • KUD "Glenfor Ambasador" 	12
Narodni muzej Pančevo	<ul style="list-style-type: none"> • Srednje škole-7 • KUD "Stanko Paunović" • RCT "Mihajlo Pupin" • Pančevačko srpsko crkveno pevačko društvo • Muzička škola "Jovan Bandur" • Mladi slikari I muzičari (individualno) 	<ul style="list-style-type: none"> • Srpska gimnazija u Budimpešti • Muzički centar Pančevo • Izviđački odred "Crne rode" • Baletska škola "Dimitrije Parlid" • Omladinski duvački orkestar • Pančevački tamburaški orkestar 	19
Dom omladine Pančevo	<ul style="list-style-type: none"> • Kompas • Unija srednjoškolskih učeničkih parlamenata 	<ul style="list-style-type: none"> • Društvo za pomoć MNRO • Klub „Budi muško“ 	14

	<ul style="list-style-type: none"> • Hor i okrlestar "Jovan Bandur" • KUD "Stanko Paunović" • UG "Na pola puta" • Pokret gorana I centar volontera • UG "Connecting people" 	<ul style="list-style-type: none"> • UG „Narandzasti“ • ŽMIG • Unija srednjoškolskih učeničkih parlamenata • Gimnazija "Uroš Predić" • Asocijacija za mlade Pančevo 	
--	--	--	--

Za deset godina najveći broj organizacija sa kojima saraduje ima Dom omladine Pančevo koji sa ORC kako navode saraduju sa čak 60 organizacija. Tri puta manje od njih ima Narodni muzej (19), a zatim slede domovi kulture: Dolovo (12), zatim Glogonj i Brestovac sa 9 organizacija.

Ustanove	Nazivi organizacija mladih i za mlade	Br. Org.	
Omladinski resursni centar Doma omladine Pančevo	<ul style="list-style-type: none"> • "KOMPAS" • Udruženje hispanista "Pančevo – Tarragona" • Unija studenata grada Pančeva "UNSP" • Udruženje građana "CEPTA" Pančevo • Astronomsko udruženje "Milutin Milankovi" • Planinarsko-ekološki klub "SOKO" • Studentska unija Pančeva • Udruženje građana "Hajde da . . ." • UG "GAMA" • Centar za prava deteta • Inicijativa za inkluziju "VelikiMali" • Unija srednjoškolskih parlamenata • "Ex Teatar fest" Pančevo • Projekat "URLIK" • Projekat "Mjuzikl u Pančevu" • Projekat "Profesionalne orijentacije" • Rotari klub Pančevo • Evroregionalni centar ' In Madias Res" • Neformalno udruženje gimnazijalaca "Re:Akcija" • Studentska unija Pančeva • Udruženje građana "Nacionalni projektni tim" • Pojekat "Made in Pančevo" • Projekat " U susret Evropi/Interkulti" 	<ul style="list-style-type: none"> • KUD "Stanko Paunović" • UG "Na pola puta" • UG "ŽMIG" • UG "Connecting people" • Pokret gorana i centar volontera Pančevo • UG "Narandžasti" • Unija srednjoškolskih učeničkih parlamenata • Centar E8 • Kulturni centar Pančevo • Roter Baum, Berlin, Nemačka • Asocijacija za mlade Pančevo • Gimnazija Pančevo • Kancelarija za mlade • Farra Fanfara Associação Cultural, Sintra, Portugal • Israel Goldstein Youth Village, Jerusalem, Izrael • Roter Baum, Berlin, Nemačka • UG Deca benzena-C6H6 Kids • Klub "Budi Muško" • Hor i orkestar "Jovan Bandur" • UG "Tamburatoriju" • Društvo za pomoć MNRO • Omladinska zona - ZETETIKA • Neformalna omladinska grupa "SpaceZ" 	46

Dom kulture iz Ivanova i Glogonja, sa nekoliko hiljada manje prostornih resursa nekoliko godina ustupaju više prostora organizacijama, nego što to navodi Dom omladine Pančevo.

JP "Mladost navodi da programski ne saradjuje ni sa jednom organizacijom, a osnovani su sa sledećim ciljem (kako stoji na zvaničnoj prezentaciji): da pored osnovnih aktivnosti, promovišemo sport i rekreaciju i zdrave stilove života. Organizujemo različite programe i sadržaje namenjene svim sugrađanima, sarađujemo sa sportskim organizacijama, školama, organizacijama civilnog društva, pojedincima i otvoreni smo za nove oblike saradnje.

JKP "Mladost" upravlja sledećim sportskim objektima: Sportski centar "Mladost", Otvoreni i zatvoreni bazen i Hala sportova

3. Standardi i omladinski rad

Standardi u omladinskom radu posmatrani su u 9 domova kulture i 3 gradske organizacije; Domu omladine, Narodnom muzeju i JKP „Mladost“, a oni su podrazumevali: angažovanje omladinskih radnika u radu, postojanje Pravilnika/Kodeksa o bezbednosti mladih, učešće zaposlenih na obukama i postojanje akreditovanih programa za mlade. Na osnovu dobijenih odgovora zaključuje se da ne postoji svest u ustanovama o standardima, jer smo dobili ili netačne odgovore, ili površne, a najviše je bilo odgovora sa brojem 0 kod postavljenih pitanja.

Domovi kulture iz Banatskog Brestovca, Novog Sela i Dolova, kao i Narodni muzej, navode angažovanje omladinskih radnika. Kako nije dostavljen dokaz ili podatak o učešću sertifikovanih OR, a pozanajući sektor, angažovanje i broj omladinskih radnika u Srbiji, smatramo da u ovim ustanovama ne postoji svest o zvanju omladinski radnik, i da nisu radili omladinski radnici već, osobe koje rade sa mladima ili sl. Velika je šteta kada nema omladinskih radnika, ali je još veća kada se misli da postoje stručni kadrovi. Na osnovu dobijenih odgovora i poznavanja omladinskog sektora i radnika, smatramo da je broj omladinskih radnika koji su angažovani u ustanovama i reduzecu Mladost nula, odnosno da nijedan stručan omladinski radnika/ca nisu angažovani u periodu od jedne decenije.

Broj angažovanih omladinskih radnika/ca

Ustanova	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dom kulture „4. oktobar“, Banatski Brestovac	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Dom kulture „3. oktobar“, Baanatsko Novo Selo	2	0	1	0	0	0	0	1	2
Dom kulture „25. maj“, Dolovo	0	1	1	1	2	2	1	1	1
Narodni muzej Pančevo	0	0	0	1	0	0	0	0	0

Kroz istraživanje uključeno je pitanje o učešću na obukama. Od 12 organizacija za 10 godina, samo dve ustanove navode samo 3 obuke zaposlenih. Narodni muzej ne navodi naziv obuka, na kojoj su zaposleni/e učestvovali 2013. i 2017. godine. Ovo je poražavajuća činjenica obzirom da se

populacija mladih menja iz dana u dan, tehnologija i komunikacije, a ustanove na osnovu ovog istraživanja takođe stare i ne konsultuju se sa mladima. Jedini pozitivni primer uključivanja komponente bezbednosti dece i mladih, čime se suzbija i zlostavljanje i zanemarivanje dece i mladih, imao je Dom omladine Pančevo. Dom omladine je usvojio Kodeks i politika za zaštitu i sigurnost dece i mladih, 29.12.2014. godine. Usvajanju ovog dokumenta prethodila je i obuka "Bezbednost dece i mladih u radu sa mladima – uvođenje standarda u radu", koju je realizovao Centar za omladinski rad, a pohađali je svi zaposleni od čistačica, domara, uradnika programa i tehničara, do direktora. Dom omladine u odgovorima za ovu analizu danas ne prepozaje postojanje i važnost ovog dokumenta i ne primenjuje ga.

Nijedna ustanova danas nema dokument (Pravilnik, kodeks, protokol) kojim se uređuju procedure za zaštitu dece i mladih i njihovu bezbednost, zaštitu od zlostavljanja i zanemarivanja. To je ostavljeno slobodnoj proceni zaposlenih i njihovim individualnim kompetencijama, vrednostima i moralnim načelima.

Ni u jednoj ustanovi niti preduzeću nema akreditovanog programa za mlade, koji je prepoznala zvanična institucija. (ministarstvo, zavod, međunarodna organizacija)

4. Informisanje mladih

4.1. Informisanje građana i mladih. Mediji koje koriste.

U posmatranje informisanja uključeni su i Gradska Biblioteka, Kulturni centar (bez obzira što nisu poslali podatke), kao i Kancelarija za mlade.

Od 14 ustanova sa preduzećem „Mladost“ 1/2 ima svoju internet prezentaciju. U pogledu društvenih mreža Facebook koristi 12 od 15, Instagram koristi 5 od 15, Twitter i Youtube 2 od 15, a Tik-Tok 0 od 15. Na društvenim mrežama 3 od 15 posmatranih organizacija nema naloge, a 2 od 15 uopšte nemaju zvanične strane ni na internetu, niti na društvenim mrežama. Ovo su pokazatelji da posmatrane organizacije uglavnom koriste medije, koje mladi sve manje koriste, pa tako i teže dolaze do mladih. Posmatrane organizacije nemaju dovoljno kompetencija o informisanju mladih i uglavnom koriste mreže gde su korisnici stariji od posmatrane populacije mladih.

Najveći broj pratilaca na društvenim mrežama ima: Dom omladine Pančevo (14.030), zatim slede Kulturni centar (13.177), Narodni muzej (6482) i Biblioteka (4.052), a na začelju od gradskih ustanova je Kancelarija za mlade sa 1830 pratilaca. Prema prosečnim interakcijama sa korisnicima prednjače Dom omladine, Narodni muzej, Kulturni centar, Biblioteka, a na kraju je opet Kancelarija za mlade, ukoliko ne računamo JKP „Mladost“ koji nema nikakvu interakciju. Interakcije sa korisnicima se posebno smanjuju i evidentne su na društvenim mrežama Kancelarije za mlade Pančevo.

Među domovima kulture u naseljenim mestima najveći broj pratilaca imaju Banatsko Novo Selo (2345), Kačarevo (1069) i Glogonj (970). Najveći broj interakcija po objavama ostvaruje Banatsko Novo Selo sa prosečno 55 interakcija, što je duplo više od interakcija gradskih ustanova. Nakon toga sa najvećim brojem interakcija slede domovi kulture iz Glogonja, Starčeva i Jabuke.

Gradske i ustanove u naseljenim mestima organizatori su gradskih manifestacija, koje takođe imaju svoje stranice na društvenim mrežama i okupljaju odedeni broj publike/korisnika.

Sve društvene mreže posmatranih ustanova u naseljenim mestima i gradu, u zavisnosti od broja stanovnika u mestu, dosežu jedva do 5-12% stanovnika.

Dom kulture iz Omoljice ima stranicu svog festivala Žisel od 2016. godine, ali ne i sopstvenu zvaničnu stranicu, Dom kulture iz Ivanova povremeno ima naloge na društvenim mrežama ali ne u kontinuitetu i ne navodi adrese.

Značajan vid informisanja mladih je DRAFT magazine, koji je izdavao Dom omladine tokom 2013-2015. Godine, a koji su uređivali i distribuirali sami mladi ljudi. Ovaj magazine je štampan i besplatno deljen mladima, a imao je i svoju Facebook stranicu. Ovo je jedini omladinski magazin, ali i medij koji je "grad" sa svojim ustanovama izdavao proteklih 10 godina. Važno je napomenuti da su kroz DRAFT mladi imali prilike da uče o organizaciji kulturnih događaja, ali i da upoznaju značajne izvođače sa regionalne kulturne scene.

Ustanova	Internet strana	Društvena mreža (godina početka posmatranja)	Godina otvaranja	Broj pratilaca	Broj objava godišnje	Broj interakcija po objavi
Dom kulture „29. Novembar“ Starčevo	-	Facebook stranica	2016	541	43	9
Dom kulture „Vuk Karadžić“ Omoljica	-	-	-	-	-	-
Dom kulture „Žarko Zrenjanin“ Ivanovo	-	-	-	-	-	-
Dom kulture „4. Oktobar“ B.Brestovac	-	Facebook stranica	2013	745	20	13
Dom kulture „Kočo Racin“ Jabuka	-	Facebook stranica	2015	622	31	9
		Instagram	2021	110	6	8
Dom kulture „Mladost“ Glogonj	-	Facebook grupa	2009	970	82	21
Dom kulture „3. Oktobar“ B. Novo Selo	+	Facebook grupa	2017	1663	133	62
		Instagram	2017	615	44	87
		Youtube	2020	67	5	16
Dom kulture „Bratstvo jedinstvo“ Kačarevo	-	Facebook stranica	2010	1069	85	8
Dom kulture „25. Maj“ Dolovo	+	Facebook stranica	2013	28	1	3
		Youtube	2020	11	5	3
		Instagram	2020	168	4	3
Kulturni centar Pančeva	+	Facebook stranica (od 2019.)	2011	13177	271	22
Gradska biblioteka Pančevo	+	Facebook stranica (od 2018.)	2009	4463	93	11
		Twitter nalog (od 2018.)	2010	489	27	1

Dom kulture "Vuk Karadžić" Omoljica	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
Dom kulture "Žarko Zrenjanin" Ivanovo	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
Dom kulture „4. oktobar“, Banatski Brestovac	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
Dom kulture „Kočo Racin“, Jabuka	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
Dom kulture "Mladost", Glogonj	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
Dom kulture „3. oktobar“, Banatsko Novo Selo	da	da	da	ne	ne	ne	da	da	da	ne
Dom kulture „Bratstvo-jedinstvo“, Kačarevo	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
Dom kulture „25. maj“, Dolovo	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
Kulturni centar Pančeva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gradska biblioteka Pančevo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Narodni muzej Pančevo	ne	ne	da	ne	da	ne	da	ne	ne	ne
Dom omladine Pančevo	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
JKP „Mladost“ Pančevo	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne

Po pitanju istraživanja o mladima, ispitivanju njihovih potreba, stavova i ukusa, može se reći da se ne radi ozbiljno i sistemski. Iz postojećih i retkih analiza ustanove i preduzeća ne izvlače zaključke. Posledica odustva istraživanja jeste da se programi ne kreiraju po ukusu mladih, već urednika i/ili direktora, a može se primetiti da se programi uglavnom ponavljaju i rutunski reprodukuju.

Kroz istraživanje društvenih mreža saznajemo da je u leto 2021. godine Kancelarija za mlade je na kroz društvene mreže oglasila istraživanje kroz Google formu, čiji se rezultati nikada nisu pojavili u javnosti. Istraživanje je imalo 10 pitanja, od kojih većina nisu bili relevantni za razvoj lokalne strategije za mlade i verovatno se od istog odustalo. Na društvenim mrežama postoje zapisi o tome.

Pojedini konkursi koju su finansirani od strane Grada Pančeva u fokusu su imale istraživanje mladih, ali se ni ti rezultati nikada nisu pojavili u javnosti, te je neophodno posebno analizirati rezultate i procese dodele sredstava na gradskom konkursu za mlade.

6. Kontrola i vrednovanje brige o mladima

6.1. Uključenost organizacije u procese razvoja ili vrednovanja strateške brige o mladima, na lokalnom, pokrajinskom ili nacionalnom nivou

Samo jedna petina (1/5) ustanova i preduzeća tokom decenije se uključila u process razvoja ili vrednovanja strateške brige o mladima, na lokalnom ili nacionalnom nivou, prema njihovim odgovorima iz upitnika.

Od 12 ustanova za 10 godina, samo 1 ustanova, Muzej navodi da je učestvovao 2012. godine na konferenciji Ministarstva omladine i sporta. Za 10 godina samo jedna ustanova, kroz jednu aktivnost je učestvovala u vrednovanje ili kreiranje nacionalne strategije i brige o mladima.

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Dom kulture „29. novembar“, Starčevo	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
Dom kulture “Vuk Karadžić” Omoljica	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
Dom kulture “Žarko Zrenjanin” Ivanovo	da	ne	ne	da	ne	ne	ne	da	ne	ne
Dom kulture „4. oktobar“, Banatski Brestovac	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
Dom kulture „Kočo Racin“, Jabuka	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
Dom kulture “Mladost”, Glogonj	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
Dom kulture „3. oktobar“, Banatsko Novo Selo	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
Dom kulture „Bratstvo-jedinstvo“, Kačarevo	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
Dom kulture „25. maj“, Dolovo	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
Narodni muzej Pančevo	da	ne	da	ne	ne	ne	da *	da *	ne	ne
Dom omladine Pančevo	ne	ne	da	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
JKP „Mladost“ Pančevo	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne

Dom kulture “Žarko Zrenjanin” Ivanovo, Dom omladine i Narodni muzej navode procese vrednovanja i razvoja Strategije za mlade Pančeva 2012. , 2014. , 2015. i 2019. godine. Dakle 12 organizacija za deset godina je prosustvovalo samo na 6 događaja/aktivnosti kreiranja ili vrednovanja

strategija za mlade na lokalnom nivou. U realnim uslovima 12 organizacija je trebalo da učestvuje u najmanje 2-4 događaja, za najmanje 2-4 procesa vrednovanja i 2-4 procesa kreiranja nove strategije, što po ustanovi iznosi 6-12 događaja.

Posmatrane organizacije nemaju svest o učešću ili ne učešću u ovim procesima i događajima, kao ni naviku da se uključuju ili uče iz održanih sastanaka ili konferencija na kome su nekada prisustvovali. Ne postoji institucionalno učenje i pamćenje, jer su mnoge ustanove učestvovala u propcesima, a one to ne prepoznaju i ne navode, na primer većina ustanova učestvovala je u procesu Evaluacije Strategije za mlade kroz fokus grupe 2012. godine.

Ključni nalazi istraživanja - sažetak

1. Institucionalne strukture učešća mladih u periodu 2012 -2021. godina:

Danas nijedna osoba na rukovodećim mestima nije mlada osoba, u brojevima rukovodećih mesta to izgleda 28:0. Za čitavu deceniju samo je jednom mlada osoba do 30 godina rukovodila ustanovom i/ili preduzećem čiji je osnovač grad Pančevo. Ako se broju rukovodećih mesta dodaju i mesta zamenika rukovodioca onda je procenat mladih, za deset godina, na mestima direktora ili zamenika direktora ispod 1%.

Procenat mladih ljudi u Upravnim odborima na nivou Grada, među posmatranih 56 mesta u Upravnim odborima 12 ustanova i preduzeća, tokom posmatranih godina je od 0,5 -2%. Trenutno je na 56 mesta u upravnim odborima samo 3 mlade osobe. Broj mladih u upravnim strukturama svake godine opada.

U programskim i umetničkim savetima preduzeća i ustanova u Pančevu, danas je 0 mladih. Gradske ustanove i preduzeće "Mladost" retko formiraju programske ili umetničke savete. Samo 3 od 12 (Biblioteka i Kulturni centar nisu dostavili podatke) ih je formiralo savete u proteklih deset godina. U samo jednom slučaju za 10 godina, to su bili predstavnici mladih. U 2013. godini Vuk Vučković je u Domu omladine Pančevo bio postavljen kao mlada osoba u programskom savetu.

Od 14 posmatranih organizacija samo direktorka Doma kulture Banatski Brestovac, jedna (1) direktorka, ima zakonski mandat i izabrana je na javnom konkursu. 13 direktora je u v.d. status, koji su uglavnom istekli, dakle, moglo bi se konstatovati da nisu u skladu sa zakonom na pozicijama na kojima se nalaze.

Danas u 12 posmatranih ustanova i preduzeća ne radi nijedna mlada osoba. Od ukupno 105 zaposlenih u 2021. godini, mladih osoba je nula (0). Slučaj da nijedna mlada osoba nije zaposlena desio se: 2016, 2017 i 2020. godine. Prosečan broj zaposlenih za proteklih deset godina iznosi 130, a prosečan broj zaposlenih mladih 2.

2. Prostor, programi i usluge za mlade u periodu 2012 -2021. godine:

Evidentan je pad broja događaja za mlade tokom poslednjih deset godina, u nekim ustanovama je prepolovljen, kao na primer Glogonj 2015 godine je imao 35 događaja, a u 2021. godini 17 događaja, najekstremniji pokazatelj je Dom omladine Pančevo koji je u 2014. godini, imao je sa 450 događaja, a u 2021. godini 88 događaja, što je čak 5 puta manje. Jedino domovi kulture Kačarevo i Dolovo pokazuju rast broja događaja. Dom omladine navodi da je to 100% u svim godinama i da su im isključivo svi događaji za mlade (malo tendenciozno). U seoskim sredinama prosečno 40% od ukupnog programa je namenjeno mladima, što se razlikuje od sela do sela, negde je samo 20%, a neki i do 60% programa organizuju za mlade. Ističu se : Banatsko Novo Selo, Dolovo i Starčevo, a najmanje programa za mlade rade, Kačarevo i Banatski Brestovac. Podaci o broju događaja, a posebno o ciljanoj publici ili broju posetilaca, ne postoji u zvaničnim izveštajima, koje usvaja Skupština Grada Pančeva, pa se postavlja pitanje i koliko i kako se procenjuje uspešnost rada. Kulturni centar i Biblioteka, nam nisu dostavili podatke, a JKP "Mladost" je napisao da je imao 0 usluga/programa za opštu populaciju i mlade. Domovi kulture u naseljenim mestima uglavnom navode organizaciju muzičkih, folklornih i amaterskih sadržaja, zatim obrazovne, filmske, pozorišne, književne i likovne, a nijedan nije odabrao informativne, zdravstvene i sportsko-rekreativne sadržaje, kao najčešće u proteklih 10 godina. Na događaje domova kulture najčešće dolazi od 10-100 mladih u zavisnosti od događaja. Gradske ustanove pružaju mladima više muzičkih, pozorišnih, likovnih, književnih događaja, na kojima učestvuju afirmisani autori i popularne ličnosti (skuplji izvođači), što je u seoskim sredinama redak slučaj.

Dvorana Apolo Doma omladine Pančevo otvara se u novembru 2013. godine i postaje najznačajnije mesto okupljanja mladih Pančeva. Za prvih mesec dana organizovano je 43 programa, sa 65 izvođača i preko 7.800 posetilaca (<https://www.youtube.com/watch?v=GLLervbcoqM>). Nakon manje od dve godine rada, 2015. godine, Dvoranu Apolo posetilo je preko 100.000 posetilaca (<https://www.youtube.com/watch?v=J7oZXmf6Ak8>) sa 500 događaja, 2.500 izvođača iz 15 zemalja (170 koncerata, 60 pozorišnih predstava, 120 filmskih projekcija, 20 likovnih izložbi, 20 književnih događaja, ali i 40 dečijih programa i 70 informativnih i obrazovnih programa za mlade. Kroz ovaj broj aktivnosti Dvorana Apolo postaje regionalni kulturni centar, ali već nakon ovog perioda, broj događaja se smanjuje, a Apolo Dvorana se za posetioce otvara tek nekoliko puta mesečno.

Prostori su često prazni i ne iskorišćeni, a sa druge strane mali broj organizacija, je pod gradskim krovom, odnosno krovom domova kulture u naseljenim mestima. Način odabira korisnika i kriterijumi korišćenja, često su nejasni. Bez javnih poziva. Dugogodišnji nerešeni problem korišćenja prostora Doma omladine očigledno je opet aktuelan. Dom omladine ne navodi korisnike prostora u svojim odgovorima, što govori da hiljade kvadrata Doma omladine Pančevo se ne koristi ekonomično, efikasni, ni legalno. Tokom 2013. i 2014. godine, pribavljena su sredstva AP Vojvodine te je otvorena i rekonstruisana prostorija za Omladinski resursni centar, koja je opremljena neophodnom opremom za informativne i edukativne aktivnosti

Preduzeće JKP „Mladost“ zvanično u upitniku navodi da nema programske saradnje sa drugim organizacijama. Ustanove u naseljenim mestima uglavnom sarađuju sa folklornim društvima i broj organizacija uglavnom konstantan (ne povećava se niti smanjuje) i kreće se godišnje od 1 do 8 organizacija, prosečno je to 4 organizacije po domu kulture. Gradske ustanove nemaju zvaničnu evidenciju saradnika, tako da Dom omladine prema dostavljenom upitniku, kaže da je imao manje saradnika od nekih domova kulture u naseljenim mestima, a to je prosečno prema njihovim rečima 5 organizacija. Ni ovaj podatak nije tačan, upoređujući sa brojem programa, korisnika prostora. Omladinski resursni centar Doma omladine opravdava

svoje postojanje i okuplja značajan broj organizacija, najveći broj je tokom perioda 2012-2015. godine, godišnje i do 22 organizacije, ali se nažalost taj broj do 2021. godine smanjio za 2/3 i u 2021. je zabeleženo 7 organizacija. Narodni muzej Pančevo, nakon Doma omladine Pančevo prema dostavljenim podacima saraduje sa najvećim brojem organizacija i taj broj se konstantno povećava.

Za deset godina najveći broj organizacija sa kojima saraduje ima Dom omladine Pančevo koji sa ORC kako navode saraduju sa čak 60 organizacija. Tri puta manje od njih ima Narodni muzej (19), a zatim slede domovi kulture: Dolovo (12), zatim Glogonj i Brestovac sa 9 organizacija. Dom kulture iz Ivanova i Glogonja, sa nekoliko hiljada manje prostornih resursa nekoliko godina ustupaju više prostora organizacijama, nego što to navodi Dom omladine Pančevo.

3. Standardi i omladinski rad

Na osnovu dobijenih odgovora i poznavanja omladinskog sektora i radnika, smatramo da je broj omladinskih radnika koji su angažovani u ustanovana i preduzeću Mladost nula, odnosno da nijedan stručan omladinski radnik/ca nisu angažovani u periodu od jedne decenije.

Kroz istraživanje uključeno je pitanje o učešću na obukama. Od 12 organizacija za 10 godina, samo dve ustanove navode samo 3 obuke zaposlenih. Narodni muzej ne navodi naziv obuka, na kojoj su zaposleni/e učestvovali 2013. i 2017. godine.

Nijedna ustanova danas nema dokument (Pravilnik, kodeks, protokol) kojim se uređuju procedure za zaštitu dece i mladih i njihovu bezbednost, zaštitu od zlostavljanja i zanemarivanja. To je ostavljeno slobodnoj proceni zaposlenih i njihovim individualnim kompetencijama, vrednostima i moralnim načelima.

Ni u jednoj ustanovi niti preduzeću nema akreditovanog programa za mlade, koji je prepoznala zvanična institucija (ministarstvo, zavod, međunarodna organizacija).

4. Informisanje mladih

Od 14 ustanova sa preduzećem „Mladost“ 1/2 ima svoju internet prezentaciju. U pogledu društvenih mreža Facebook koristi 12 od 15, Instagram koristi 5 od 15, Twitter i Youtube 2 od 15, a Tik-Tok 0 od 15. Na društvenim mrežama 3 od 15 posmatranih organizacija nema naloga, a 2 od 15 uopšte nemaju zvanične strane ni na internetu, niti na društvenim mrežama. Ovo su pokazatelji da posmatrane organizacije uglavnom koriste medije, koje mladi sve manje koriste, pa tako i teže dolaze do mladih. Posmatrane organizacije nemaju dovoljno kompetencija o informisanju mladih i uglavnom koriste mreže gde su korisnici stariji od posmatrane populacije mladih.

Najveći broj pratilaca na društvenim mrežama ima: Dom omladine Pančevo (14.030), zatim slede Kulturni centar (13.177), Narodni muzej (6482) i Biblioteka (4.052), a na začelju od gradskih ustanova je Kancelarija za mlade sa 1830 pratilaca. Prema prosečnim interakcijama sa korisnicima prednjače Dom omladine, Narodni muzej, Kulturni centar, Biblioteka, a na kraju je opet Kancelarija za mlade, ukoliko ne računamo JKP „Mladost“ koji nema nikakvu interakciju. Interakcije sa korisnicima se posebno smanjuju i evidentne su na društvenim mrežama Kancelarije za mlade Pančevo. Među domovima kulture u naseljenim mestima najveći broj pratilaca imaju Banatsko Novo Selo (2345), Kačarevo (1069) i Glogonj (970). Najveći broj interakcija po objavama ostvaruje Banatsko Novo Selo sa prosečno 55 interakcija, što je duplo više od interakcija gradskih ustanova. Nakon toga sa najvećim brojem interakcija slede domovi kulture iz Glogonja, Starčeva i Jabuke.

Sve društvene mreže posmatranih ustanova u naseljenim mestima i gradu, u zavisnosti od broja stanovnika u mestu, dosežu jedva do 5-12% stanovnika.

Značajan vid informisanja mladih je DRAFT magazine, koji je izdavao Dom omladine tokom 2013-2015. Godine, a koji su uređivali i distribuirali sami mladi ljudi.

5. Istraživanja o mladima

U Gradu Pančevu više od jednu deceniju nije realizovano sveobuhvatno istraživanje o mladima, takva je praksa i u ustanovama i preduzeću „Mladost“, koja takođe ne rade istraživanja, odnosno ispitivanje potreba i stavova mladih, ali ni mišljenja mladih o sopstvenom radu. Samo 3 od 12 posmatranih organizacija, za 10 godina, navodi da je vršilo neke vrste istraživanja (1/4). To su ad hoc istraživanja i ankete, a ne sveobuhvatne analize.

Po pitanju istraživanja o mladima, ispitivanju njihovih potreba, stavova i ukusa, može se reći da se ne radi ozbiljno i sistemski. Iz postojećih i retkih analiza ustanove i preduzeća ne izvlače zaključke. Posledica odustva istraživanja jeste da se programi ne kreiraju po ukusu mladih, već urednika i/ili direktora, a može se primetiti da se programi uglavnom ponavljaju i rutinski reprodukuju.

6. Kontrola i vrednovanje brige o mladima

Samo jedna petina (1/5) ustanova i preduzeća tokom decenije se uključila u process razvoja ili vrednovanja strateške brige o mladima, na lokalnom ili nacionalnom nivou, prema njihovim odgovorima iz upitnika.

Od 12 ustanova za 10 godina, samo 1 ustanova, Muzej navodi da je učestvovao 2012. godine na konferenciji Ministarstva omladine i sporta. Za 10 godina samo jedna ustanova, kroz jednu aktivnost je učestvovala u vrednovanje ili kreiranje nacionalne strategije i brige o mladima.

Preporuke

1. Institucionalne strukture učešća mladih u periodu 2012 -2021. godina:

- Uključiti mlade ljude u procese donošenja odluka kroz postavljanje na rukovodeća mesta, upravne odbore i savetodavna tela, ustanova i preduzeća čiji je osnivač Grad
- Imenovati mlade ljude u tela i organe jedinice lokalne samuprave u kojima se donose odluke, kreira omladinska politika, ali i javne politike i strateške odluke u gradu, ali i mesnim zajednicama
- Povećati zapošljavanje mladih u ustanovama i preduzećima, čiji je osnivač Grad

2. Prostor, programi i usluge za mlade u periodu 2012 -2021. godine:

- Uspostaviti kriterijume javnog i demokratskog dodeljivanja prostora omladinskim organizacijama i organizacijama za mlade i povećati podršku.
- Povećati broj programa, projekata, usluga i događaja saradnje ustanova sa udruženjima mladih i za mlade
- Povećati procese traženja sredstava i projektnog planiranja ustanova i preduzeća , van gradskog budžeta

3. Standardi i omladinski rad

- Uključiti omladinske radnike u kreiranje, realizaciju i vrednovanje programa, projekata, usluga i događaja za mlade u ustanovama i preduzećima, čiji je osnivač grad.
- Usvojiti pravilnike i kodekse o zaštiti mladih od zlostavljanja i zanemarivanja, kao i procedure u reagovanju
- Unaprediti standarde rada sa mladima i akreditivati programe za mlade.
- Unaprediti komanadžment između aktera omladinske politike
- Povećati upućivanja zaposlenih na obuke za rad sa mladima, i organizovati posebne oblike edukacija unutar organizacija

4. Informisanje mladih

- Razviti sistem informisanja ka mladima koji će dostići veći stepen informisanja mladih u cilju većeg uključivanja mladih u društvo i jednakih mogućnosti mladih.
- Koristiti sredstva informisanja koje koriste mladi ljudi
- Unaprediti IT znanja zaposlenih u javnom sektoru i kompetencija za informisanje mladih

5. Istraživanja o mladima

- Izraditi forme za izradu godišnjih izveštaja ustanova i preduzeća na gradskom nivou, koji će pored opštih kvalitativnih i kvantitativnih podataka sadržati i podatke o mladima.

- Ustanove i preduzeća su u obavezi da ispituju potrebe, stavove i mišljenja mladih po pitanju kreiranja i realizacije programa i usluga, jednom godišnje, a da planove donose na osnovu vrednovanja starih i anketiranja mladih.
- Objedinjavati istraživanja o potrebama, stavovima i položaju mladih, na nivou grada.

6.Kontrola i vrednovanje brige o mladima

- Ustanove i preduzeća čiji je osnovač grad Pančevo moraju biti uključene u donošenje strateških dokumenata koji se donose na lokalnom nivou, od njihovog kreiranja do realizacije i vrednovanja, posebno po pitanju mladih.
- Uključiti u sistematizacije radnih mesta zaposlenih zadatke vezane za istraživanja, standardizaciju, kvalitet rada i bezbednost mladih.

Pregledana dokumentacija i izvori podataka:

Godišnji izveštaji I odgovori na upitnik ustanova i preduzeća:

1. Dom kulture „29. novembar“, Starčevo – Izveštaj o radu za 2013. godinu
2. Dom kulture „29. novembar“, Starčevo – Izveštaj o radu za 2014. godinu
3. Dom kulture „29. novembar“, Starčevo – Izveštaj o radu za 2015. godinu
4. Dom kulture „29. novembar“, Starčevo – Izveštaj o radu za 2016. godinu
5. Dom kulture „29. novembar“, Starčevo – Izveštaj o radu za 2017. godinu
6. Dom kulture „29. novembar“, Starčevo – Izveštaj o radu za 2018. godinu
7. Dom kulture „29. novembar“, Starčevo – Izveštaj o radu za 2019. godinu
8. Dom kulture „29. novembar“, Starčevo – Izveštaj o radu za 2020. godinu
9. Dom kulture „29. novembar“, Starčevo – Izveštaj o radu za 2021. godinu
10. Informacije od javnog značaja u vezi strateške brige o mladima od Doma kulture „29. novembar“, Starčevo, za period 2012-2021. godine
11. Izveštaj o radu Doma kulture “Vuk Karadžić” Omoljica za 2012. godinu
12. Izveštaj o radu Doma kulture “Vuk Karadžić” Omoljica za 2013. godinu
13. Izveštaj o radu Doma kulture “Vuk Karadžić” Omoljica za 2014. godinu
14. Izveštaj o radu Doma kulture “Vuk Karadžić” Omoljica za 2015. godinu
15. Izveštaj o radu Doma kulture “Vuk Karadžić” Omoljica za 2016. godinu
16. Izveštaj o radu Doma kulture “Vuk Karadžić” Omoljica za 2017. godinu
17. Izveštaj o radu Doma kulture “Vuk Karadžić” Omoljica za 2018. godinu
18. Izveštaj o radu Doma kulture “Vuk Karadžić” Omoljica za 2019. godinu
19. Izveštaj o radu Doma kulture “Vuk Karadžić” Omoljica za 2020. godinu
20. Izveštaj o radu Doma kulture “Vuk Karadžić” Omoljica za 2021. Godinu
21. Informacije od javnog značaja u vezi strateške brige o mladima od Doma kulture “Vuk Karadžić” Omoljica, za period 2012-2021. godine
22. Izveštaj o radu Doma kulture “Žarko Zrenjanin” Ivanovo za 2012. godinu
23. Izveštaj o radu Doma kulture “Žarko Zrenjanin” Ivanovo za 2013. godinu
24. Izveštaj o radu Doma kulture “Žarko Zrenjanin” Ivanovo za 2014. godinu
25. Izveštaj o radu Doma kulture “Žarko Zrenjanin” Ivanovo za 2015. godinu
26. Izveštaj o radu Doma kulture “Žarko Zrenjanin” Ivanovo za 2016. godinu
27. Izveštaj o radu Doma kulture “Žarko Zrenjanin” Ivanovo za 2017. godinu
28. Izveštaj o radu Doma kulture “Žarko Zrenjanin” Ivanovo za 2018. godinu
29. Izveštaj o radu Doma kulture “Žarko Zrenjanin” Ivanovo za 2019. godinu
30. Izveštaj o radu Doma kulture “Žarko Zrenjanin” Ivanovo za 2020. godinu
31. Izveštaj o radu Doma kulture “Žarko Zrenjanin” Ivanovo za 2021. godinu

32. Informacije od javnog značaja u vezi strateške brige o mladima od Doma kulture "Žarko Zrenjanin" Ivanovo, za period 2012-2021. godine
33. Dom kulture „4. oktobar“, Banatski Brestovac, Izveštaj o radu 2012. godine
34. Dom kulture „4. oktobar“, Banatski Brestovac, Izveštaj o radu 2013. godine
35. Dom kulture „4. oktobar“, Banatski Brestovac, Izveštaj o radu 2014. godine
36. Dom kulture „4. oktobar“, Banatski Brestovac, Izveštaj o radu 2015. godine
37. Dom kulture „4. oktobar“, Banatski Brestovac, Izveštaj o radu 2016. godine
38. Dom kulture „4. oktobar“, Banatski Brestovac, Izveštaj o radu 2017. godine
39. Dom kulture „4. oktobar“, Banatski Brestovac, Izveštaj o radu 2018. godine
40. Dom kulture „4. oktobar“, Banatski Brestovac, Izveštaj o radu 2019. godine
41. Dom kulture „4. oktobar“, Banatski Brestovac, Izveštaj o radu 2020. godine
42. Dom kulture „4. oktobar“, Banatski Brestovac, Izveštaj o radu 2021. godine
43. Informacije od javnog značaja u vezi strateške brige o mladima od Doma kulture „4. oktobar“, B. Brestovac, za period 2012-2021. godine
44. Izveštaj o radu Doma kulture „Kočo Racin“, Jabuka za 2012. godinu
45. Izveštaj o radu Doma kulture „Kočo Racin“, Jabuka za 2013. godinu
46. Izveštaj o radu Doma kulture „Kočo Racin“, Jabuka za 2014. godinu
47. Izveštaj o radu Doma kulture „Kočo Racin“, Jabuka za 2015. godinu
48. Izveštaj o radu Doma kulture „Kočo Racin“, Jabuka za 2016. godinu
49. Izveštaj o radu Doma kulture „Kočo Racin“, Jabuka za 2017. godinu
50. Izveštaj o radu Doma kulture „Kočo Racin“, Jabuka za 2018. godinu
51. Izveštaj o radu Doma kulture „Kočo Racin“, Jabuka za 2019. godinu
52. Izveštaj o radu Doma kulture „Kočo Racin“, Jabuka za 2020. godinu
53. Izveštaj o radu Doma kulture „Kočo Racin“, Jabuka za 2021. Godinu
54. Informacije od javnog značaja u vezi strateške brige o mladima od Doma kulture „Kočo Racin“, Jabuka, za period 2012-2021. godine
55. Izveštaj o radu Doma kulture "Mladost" Glogonj za 2012. godinu
56. Izveštaj o radu Doma kulture "Mladost" Glogonj za 2013. godinu
57. Izveštaj o radu Doma kulture "Mladost" Glogonj za 2014. godinu
58. Izveštaj o radu Doma kulture "Mladost" Glogonj za 2015. godinu
59. Izveštaj o radu Doma kulture "Mladost" Glogonj za 2016. godinu
60. Izveštaj o radu Doma kulture "Mladost" Glogonj za 2017. godinu
61. Izveštaj o radu Doma kulture "Mladost" Glogonj za 2018. godinu
62. Izveštaj o radu Doma kulture "Mladost" Glogonj za 2019. godinu
63. Izveštaj o radu Doma kulture "Mladost" Glogonj za 2020. godinu
64. Izveštaj o radu Doma kulture "Mladost" Glogonj za 2021. godinu
65. Informacije od javnog značaja u vezi strateške brige o mladima od Doma kulture "Mladost" Glogonj, za period 2012-2021. godine

66. Dom kulture „3. oktobar“, Banatsko Novo Selo, Izveštaj o radu 2013. godine
67. Dom kulture „3. oktobar“, Banatsko Novo Selo, Izveštaj o radu 2014. godine
68. Dom kulture „3. oktobar“, Banatsko Novo Selo, Izveštaj o radu 2015. godine
69. Dom kulture „3. oktobar“, Banatsko Novo Selo, Izveštaj o radu 2016. godine
70. Dom kulture „3. oktobar“, Banatsko Novo Selo, Izveštaj o radu 2017. godine
71. Dom kulture „3. oktobar“, Banatsko Novo Selo, Izveštaj o radu 2019. godine
72. Dom kulture „3. oktobar“, Banatsko Novo Selo, Izveštaj o radu 2020. godine
73. Dom kulture „3. oktobar“, Banatsko Novo Selo, Izveštaj o radu 2021. godine
74. Informacije od javnog značaja u vezi strateške brige o mladima od Dom kulture „3. oktobar“, Banatsko Novo Selo, za period 2012-2021. godine
75. Dom kulture “Bratstvo-jedinstvo”, Kačarevo Izveštaj o radu za 2012. godinu
76. Dom kulture “Bratstvo-jedinstvo”, Kačarevo Izveštaj o radu za 2013. godinu
77. Dom kulture “Bratstvo-jedinstvo”, Kačarevo Izveštaj o radu za 2014. godinu
78. Dom kulture “Bratstvo-jedinstvo”, Kačarevo Izveštaj o radu za 2015. godinu
79. Dom kulture “Bratstvo-jedinstvo”, Kačarevo Izveštaj o radu za 2016. godinu
80. Dom kulture “Bratstvo-jedinstvo”, Kačarevo Izveštaj o radu za 2017. godinu
81. Dom kulture “Bratstvo-jedinstvo”, Kačarevo Izveštaj o radu za 2018. godinu
82. Dom kulture “Bratstvo-jedinstvo”, Kačarevo Izveštaj o radu za 2019. godinu
83. Dom kulture “Bratstvo-jedinstvo”, Kačarevo Izveštaj o radu za 2020. godinu
84. Dom kulture “Bratstvo-jedinstvo”, Kačarevo Izveštaj o radu za 2021. Godinu
85. Informacije od javnog značaja u vezi strateške brige o mladima od Doma kulture “Bratstvo-jedinstvo”, Kačarevo, za period 2012-2021. godine
86. Izveštaj o radu Doma kulture “25. maj” Dolovo za 2012. godinu
87. Izveštaj o radu Doma kulture “25. maj” Dolovo za 2013. godinu
88. Izveštaj o radu Doma kulture “25. maj” Dolovo za 2014. godinu
89. Izveštaj o radu Doma kulture “25. maj” Dolovo za 2015. godinu
90. Izveštaj o radu Doma kulture “25. maj” Dolovo za 2016. godinu
91. Izveštaj o radu Doma kulture “25. maj” Dolovo za 2017. godinu
92. Izveštaj o radu Doma kulture “25. maj” Dolovo za 2018. godinu
93. Izveštaj o radu Doma kulture “25. maj” Dolovo za 2019. godinu
94. Izveštaj o radu Doma kulture “25. maj” Dolovo za 2020. godinu
95. Izveštaj o radu Doma kulture “25. maj” Dolovo za 2021. Godinu
96. Informacije od javnog značaja u vezi strateške brige o mladima od Doma kulture “25. maj” Dolovo, za period 2012-2021. godine
97. Izveštaj o radu Narodnog muzeja Pančevo za 2012. godinu
98. Izveštaj o radu Narodnog muzeja Pančevo za 2013. godinu

99. Izveštaj o radu Narodnog muzeja u Pančevu za 2014. godinu
100. Izveštaj o radu Narodnog muzeja Pančevo za 2015. godinu
101. Izveštaj o radu Narodnog muzeja Pančevo za 2016. godinu
102. Izveštaj o radu Narodnog muzeja Pančevo za 2017. godinu
103. Izveštaj o radu Narodnog muzeja Pančevo za 2018. godinu
104. Izveštaj o radu Narodnog muzeja Pančevo za 2019. godinu
105. Izveštaj o radu Narodnog muzeja Pančevo za 2020. godinu
106. Izveštaj o radu Narodnog muzeja Pančevo za 2021. Godinu
107. Informacije od javnog značaja u vezi strateške brige o mladima od Narodnog muzeja Pančevo, za period 2012-2021. godine
108. Izveštaj o radu Doma omladine Pančevo za 2012. godinu
109. Izveštaj o radu Doma omladine Pančevo za 2013. godinu
110. Izveštaj o radu Doma omladine Pančevo za 2014. godinu
111. Izveštaj o radu Doma omladine Pančevo za 2015. godinu
112. Izveštaj o radu Doma omladine Pančevo za 2016. godinu
113. Izveštaj o radu Doma omladine Pančevo za 2017. godinu
114. Izveštaj o radu Doma omladine Pančevo za 2018. godinu
115. Izveštaj o radu Doma omladine Pančevo za 2019. godinu
116. Izveštaj o radu Doma omladine Pančevo za 2020. godinu
117. Izveštaj o radu Doma omladine Pančevo za 2021. godinu
118. Informacije od javnog značaja u vezi strateške brige o mladima za Omladinski resursni centar, za period 2012-2021. godine
119. Informacije od javnog značaja u vezi strateške brige o mladima od Dom omladine Pančevo, za period 2012-2021. godine
120. Izveštaj o poslovanju JKP „Mladost“ za 2012. godinu
121. Izveštaj o realiz.progr. poslovanja za 2013.god. - JKP Mladost
122. Izveštaj o realizaciji programa poslovanja 2014. godine - JKP Mladost
123. Izveštaj o realizaciji godišnjeg programa za 2015. godinu - JKP Mladost
124. Izveštaj o realizaciji programa poslovanja 2016. - JKP Mladost
125. Izveštaj o realizaciji programa poslovanja 01.01.-31.12.2018. - JKP Mladost
126. Izveštaj o realizaciji programskih zadataka za 2019.godinu - JKP Mladost
127. Izveštaj o stepenu uskladjenosti planiranih i realizovanih aktivnosti iz programa poslovanja za period 01.01.-31.12.2020. - JKP Mladost
128. Informacije od javnog značaja u vezi strateške brige o mladima od JKP „Mladost“ Pančevo, za period 2012-2021. Godine

Zvanične internet prezentacije:

1. Dom kulture "3. oktobar" B. Novo Selo - www.domkulturebns.rs
2. Dom kulture "25. maj" Dolovo – www.dkdolovo.rs

3. Kulturni centar Pančevo - www.kulturnicentarpanceva.rs
4. Gradska biblioteka Pančevo - www.biblioteka-pancevo.org.rs
5. Narodni muzej Pančevo - www.muzejpancevo.rs
6. Dom omladine Pančevo – www.domomladinepancevo.rs
7. JKP „Mladost“ - www.jkpmladost.rs
8. Grad Pančevo – www.pancevo.rs
9. Kancelarija za mlade Pančevo - <http://www.pancevo.rs/zivot-u-pancevu/mladi>

Stranice, nalazi, grupe i profili na društvenim mrežama

1. https://www.facebook.com/Dom-kulture-29-novembar-Star%C4%8Devo-1792980770942344/?ref=page_internal
2. <https://www.facebook.com/profile.php?id=100009033629157>
3. <https://www.facebook.com/Dom-Kulture-Banatski-Brestovac-951854701574349>
4. <https://www.facebook.com/Dom-Kulture-Ko%C4%8Do-Racin-1206942835999349/>
5. <https://www.instagram.com/domkulturejabuka/>
6. <https://www.facebook.com/pages/Dom-Kulture-Glogonj/351109901753039>
7. <https://www.facebook.com/groups/349385960113>
8. <https://www.facebook.com/groups/111883892828918/?ref=bookmarks>
9. <https://www.facebook.com/groups/111883892828918/user/100042870293834/>
10. https://www.instagram.com/dom_kulture_banatsko_novo_selo/
11. <https://www.youtube.com/channel/UCo1x4x3leBn5XOB4adwZFXw/featured>
12. https://www.facebook.com/Dom-kulture-Kacarevo-322677939462/?ref=page_internal
13. https://www.facebook.com/Dom-kulture-25maj-Dolovo-495901910501243/?ref=page_internal
14. <https://www.youtube.com/channel/UCK3ySqtXmZALHt9Mc2HyIQ>
15. <https://www.instagram.com/dkdolovo1960/>
16. <https://www.facebook.com/kcpanceva>
17. <https://www.facebook.com/bibliotekapancevo>
18. https://twitter.com/bibliotekapa?fbclid=IwAR2KQHSaDVFd2IMsp7-f7N6Ud9PgpC7UlvNQ99MaaA34WewJgi_DYqui7uU
19. <https://www.facebook.com/muzej.pancevo/>
20. <https://twitter.com/MuzejPancevo>
21. https://www.instagram.com/muzej_pancevo/
22. <https://www.facebook.com/dom.pancevo>
23. <https://www.instagram.com/domomladinepancevo/>
24. <https://twitter.com/domomladine>
25. <https://www.facebook.com/groups/113153758721674>

26. <https://www.facebook.com/Kancelarijapancevo>

Grad Pančevo kao nosilac strateške brige o mladima Grad Pančeva 2012-2021.

Proces istraživanja

U cilju vrednovanja i unapređanja brige o mladima Grada Pančeva obratili smo se Gradskoj upravi Grada Pančeva kao nosiocu strateške brige o mladima kako bismo prikupili relevantne informacije potrebne za kvalitetnu analizu. U fokusu istraživanja bile su teme koje su se odnosile na institucionalne strukture brige o mladima, programe i projekte koje je sprovodila i podržavala Gradska uprava kroz Kancelariju za mlade Grada Pančeva, informisanje mladih i istraživanja koja prate potrebe mladih u gradu, kao i standardi kvaliteta u radu sa mladima. Dodatno, tema analiza bila je i uključenost predstavnika/ca GU u procese na pokrajinskom i nacionalnom nivou kada je u pitanju strateška briga o mladima s obzirom da se kroz ovu temu prati usklađenost lokalnih dokumenata sa politikama na navedenim nivoima.

Dana 19. juna 2022. godine od Gradske Uprave Pančevo i Gradskog veća su zatražene informacije i dokumentacija, koje su pozivale na davanje informacija od javnog značaja i molba da ih dostave u roku od 10 dana, dodatno da navedu duži rok ukoliko im je potreban za dostavljanje dokumentacije. Dopis u elektronskoj formi poslat je na sledeće adrese preuzete kao kontakt adrese sa zvaničnog sajta GU

snezana.alb@pancevo.rs i ivana.djordjevic@pancevo.rs - Kontakt osobe imenovane za saradnju sa civilnim društvom

kancelarijazamlade@pancevo.rs - kontakt Kancelarije za mlade Pančevo

mirjana.savkov@pancevo.rs - Koodinatorka Kancelarije za mlade grada Pančeva

marija.jevic@pancevo.rs - Član Gradskog veća za kulturu i omladinu

maja.davitkov@pancevo.rs - Sekretarijat za skupštinske poslove, poslove Gradonačelnika i Gradskog veća

U odgovoru na zahtev GU Pvo obavestila je da će informacije dostaviti do 20.07.2022. godine.

Kako tražene informacije nisu dostavljene u roku koji je GU Pvo sama navela, nakon ponovnog kontaktiranja, a usled nemogućnosti GU Pvo da dostave tražene informacije u potpunosti dogovorena je promene metodologije rada te održavanje fokus grupe sa predstavnicima/cama Gradske Uprave i Gradskog veća.

Fokus grupa u Gradskoj upravi Grada Pančeva je održana 04.08.2022. i na njoj je učestvovalo 5 predstavnica Grada Pančeva:

Mirjana Savkov, sekretarka Sekretarijat za javne službe i socijalna pitanja

Marija Jević, članica Gradskog veća, resor za kulturu i omladinu

Biljana Mioč, Sekretarijat za javne službe i socijalna pitanja / Šef odsek za kulturu, informisanje, mlade, civilni sektor i sport

Jovana Radonjin, kordinatorka Kancelarije za mlade Grada Pančeva, novoimenovana jula 2022. godine

Danira Prajdić, kordinatorka Kancelarije za mlade Grada Pančeva, novoimenovana jula 2022. godine

Nakon održavanja fokus grupe na kojoj je dobijen deo traženih informacija dopuna je dobijena kroz delimično popunjen upitnik koji je GU Pvo prvobitno bio upućen.

Usled nepotpuno poslate dokumentacije (nisu poslani dokumenti koji potvrđuju iznete podatke ili izveštaji iz kojih je moguće prikupiti nedostajuće podatke), a zbog nedostatka i nepotpunih informacija na zvaničnoj internet prezentaciji grada (od 2015. do 2018. sporadično pronađene informacije, a nakon 2018. informacije uglavnom nisu transparentne) dopuna informacija na temu strateške brige o mladima Grada Pančeva obezbeđena je kroz fokus grupu sa omladinskim radnicima/cama koji su u analiziranom periodu bili aktivni kroz različite organizacije mladih i za mlade. Fokus grupa je održana 10.08.2022. i prisustvovalo je troje omladinskih radnika/ca: Nenad Maletin, Marija Subašić i Nikola Veljković.

Takođe, obavljen je i polustrukturirani intervju sa Marijom Komanov, omladinskom radnicom koja je obavljala posao kordinatorke Kancelarije za mlade u periodu od februara 2011. godine do marta 2017. godine.

Deo informacija koji se odnosio na standarde u radu sa mladima i omladinski rad na upit je dobijen od strane NAPOR - Nacionalne asocijacije praktičara i praktičarki omladinskog rada (www.napor.net)

Deo istraživanja koji se odnosi na ulogu Gradske uprave Grada Pančeva odnosno Kancelariju za mlade Pančevo kao nosioca strateške brige o mladima u konačnici je podrazumevao analizu sajta Gradske uprave Grada Pančeva - www.pancevo.rs i društvenih mreža Kancelarije za mlade Grada Pančeva, po jednu fokus grupu sa predstavnicama Grada Pančeva i omladinskim radnicima/cama iz Pančeva, polustrukturirani intervju sa omladinskom radnicom, bivšom kordinatorkom KzM, komunikaciju sa navedenim akterima i sa NAPOR-om, kao i konsultativne sastanke istraživačkog tima. Takođe, putem online pretrage analizirani su dodatni resursi koji su mogli da pruže informacije o stanju omladinske politike u Gradu Pančevu tokom posmatranog perioda 2012-2021.

Rezultati istraživanja

Rezultati istraživanja biće predstavljani po analiziranim oblastima i u okviru svake obrađivane oblasti nalaze:

- ☐ Podaci dobijeni od strane GU Pvo putem upitnika obeleženi *
- ☐ Podaci dobijeni na fokus grupi sa predstavnicama GU Pvo
- ☐ Podaci i komentari dobijeni od strane omladinskih radnika/ca Pančeva
- ☐ Podaci utvrđeni analizom podataka dostupnih na internetu
- ☐ Zapažanja i komentari

U okviru oblasti Standardi i omladinski rad (Pravilnik o bezbednosti, etički kodeks) nalaze se dodatno i podaci dobijeni od NAPOR asocijacije.

1. Institucionalne strukture učešća mladih u periodu 2012 -2021. godina:

1.1. Lokalne Strategije za mlade (LSzM) i lokalni akcioni planovi za mlade (LAP) Grada Pančeva

Godina	1. Proces pokretanja izrade lokalnih akcionih planova i lokalne strategije za mlade Osoba odgovorna za proces	2. Postojanje usvojenih dokumenata LAP i LSzM u navedenim godinama	3. Evaluacija LAP i LSzM u navedenim godinama Koje su organizacije/ustanove i/ili nezavisni subjekti uključeni u vrednovanje? Navesti.
2012	Zaključak Skupštine grada Pančeva broj II-04-06-45/2012 od 28.12.2012.godine http://www.pancevo.rs/?wpfb_dl=354		Izveštaj o realizaciji Strategije brige o mladima Grada Pančeva 2007-2012
2013	Da		
2014	Zaključak Skupštine grada Pančeva Broj II-04-06-17/2014-10 od 29.12.2014.godine	Zaključak Skupštine grada Pančeva Broj II-04-06-17/2014-10 od 29.12.2014.godine http://www.pancevo.rs/sadrzaj/uploads/2015/02/Strategija-e-o-mladima-grada-Panceva-2014-2017.pdf	
2015			
2016			
2017			
2018			

2019	Zaključak Skupštine grada Pančeva broj II-04-06-3/2019-7 od 25.11.2019. godine		
2020			
2021			

*Podaci dobijeni od strane GU Pvo putem upitnika

Tokom fokus grupe sa predstavnicama Grada Pančeva ustanovljeno je sledeće:

- Evaluacija Lokalnog akcionog plana brige o mladima je rađena i krajem 2017. godine/početakom 2018. godine pri čemu nije dostupan izveštaj evaluacije.
- Nakon navedene evaluacije pokrenut je proces izrade novog akcionog plana, formiran je tim, angažovani su spoljni saradnici/ce ali je proces stopiran pri čemu organizacije mladih i za mlade nisu obavestene o stopiranju procesa i razlozima za to.
- Proces je prvobitno stopiran jer je bilo planirano da se više vremena posveti analizi dobijenih podataka, nakon čega je MOS stopirao proces zbog nejasnoća i neslaganja da li dokument treba da se zove strategija ili plan, potom sa procesom nije nastavljeno zbog Covid 19 pandemije, a zatim se čekalo na usvajanje Plana razvoja Grada Pančeva koji je usvojen polovinom 2022. godine te je ceo proces odlaganja trajao više od 4 godine. Svaki od ovih koraka u odlaganju podrazumevao je pokretanje procedure ka Skupštini grada gde su iznova usvajane, a potpomo menjane prethodno usvojene odluke.

Period čekanja novog Akcionog plana za mlade trajao je koliko bi trajao sam dokument da je donet blagovremeno jer Grad Pančevo od kraja 2017. do trenutka pisanja izveštaja (avgust 2022. godine) nema važeći lokalni strateški document brige o mladima.

Kako se nepostojanje omladinske politike na lokalnom nivou poslednjih godina odražava se na kvalitet sadržaja i usluga namenjenih mladima, a time i na nepovoljniji položaj mladih u lokalnoj zajednici, slabije zadovoljenje potreba i odsustvo neophodne podrške u period odrastanja i osamostaljivanja biće vidljivo kroz celokupnu analizu. Kako su prethodne strategije i lokalni akcioni planovi uključivali i dodatnu pažnju posvećivali inkluziji mladih iz osetljivih grupa odsustvo strateške brige o mladima dodatno u nepovoljniji položaj stavlja te mlade iz lokalne zajednice: mladi iz sesoskih sredina, mladi pripadnici/ce nacionalnih manjina, mladi bez roditeljskog staranja, mladi sa invaliditetom, LGBT mladi... jer ne postoji dokument koji na lokalnom nivou preporučuje dodatne mehanizme za njihovu inkluziju u društvo i podršku ličnom rastu i razvoju s obzirom na specifične uslove u kojima odrastaju.

Poslednja evaluacija čiji su podaci dostupni je evaluacija lokalne strategije 2007-2012. koja je rađena 2012. godine. Evaluacija je uključivala sve relevantne organizacije i institucije i urađena je po svim standardima rada - konsultovani su mladi ljudi, ustanove, donosioci odluka, održane fokus grupe i pregledana je dokumentacija, a bili su uključeni i nezavisni eksperti/kinje. Nakon toga nisu rađene evaluacije lokalnih dokumenata za mlade.

Omladinski radnici/ce tokom fokus grupe navode da imaju informacije o pokretanju procesa tokom 2018. godine, ali nakon toga nije bilo odgovora niti daljih informacija o toku rada, a nakon određenog perioda nedostatka bilo kakvih informacija postalo je jasno da se sa procesom stalo.

Organizacije i omladinski radnici/ce koji su se prijavili da učestvuju u procesu evaluacije nisu dobili bilo koju vrstu obaveštenja niti pojašnjenja o razlozima niti o eventualnom nastavku procesa čime se sve više pravio jaz i raslo nepoverenje između omladinskog sektora i GU, odnosno Kancelarije za mlade Pančevo. Ovakav odnos predstavnika Grada Pančeva govori o tretmanu i odnosu prema organizacija civilnog društva i u suprotnosti je sa partnerskim odnosom koji bi trebalo da neguju na dobrobit mladih u lokalnoj zajednici.

1.2. Tela i organi zaduženi za mlade na nivou lokalne uprave

Godina	1. Kancelarija za mlade pregled po godinama: ima/nema, ime koordinatora/ke, postoji izveštaj o radu, broj realizovanih aktivnosti Dostaviti izveštaje o radu sa svaku godinu, kao i odluku ukoliko je izveštaj usvojen/prihvaćen.	2. Gradsko/opštinsko veće – Član/ica gradskog veća zadužen/a za resor mladih. pregled po godinama: ima/nema, predstavnik koje stranke je da li je mlada osoba	3. Saradnik za brigu o mladima i civilni sektor u Gradskoj upravi grada Pančeva pregled po godinama: ima/nema, ključne kvalifikacije da li je mlada osoba
2012	Postoji izveštaj o radu, 24	Nikola Damjanović Demokratska stranka DA	Komanov Marija
2013	Postoji izveštaj o radu, 14	Aleksandar Farkaš Grupa građana –Naradžasti blok NE	Komanov Marija
2014	Postoji izveštaj o radu, 18	Nikola Damjanović Demokratska stranka DA	Komanov Marija
2015	Postoji izveštaj o radu, 14	Nikola Damjanović Demokratska stranka NE	Komanov Marija
2016	Postoji izveštaj o radu na godišnjem nivou Sekretarijata za javne službe i socijalna pitanja koji se između ostalog odnosi i na rad Kancelarije za mlade 16	Marko Radaković Srpska napredna stranka DA	Đorđević Snežana
2017	Postoji izveštaj o radu na godišnjem nivou Sekretarijata za javne službe i socijalna pitanja koji se između	Nemanja Rotar Srpska Napredna Stranka NE	Savkov Mirjana

	ostalog odnosi i na rad Kancelarije za mlade 7		
2018	Postoji izveštaj o radu na godišnjem nivou Sekretarijata za javne službe i socijalna pitanja koji se između ostalog odnosi i na rad Kancelarije za mlade 7	Nemanja Rotar Srpska Napredna Stranka NE	Jovanović Ranković Zorica Mirjana Savkov
2019	Postoji izveštaj o radu na godišnjem nivou Sekretarijata za javne službe i socijalna pitanja koji se između ostalog odnosi i na rad Kancelarije za mlade 8	Nemanja Rotar Srpska Napredna Stranka NE	Mirjana Savkov
2020	Postoji izveštaj o radu na godišnjem nivou Sekretarijata za javne službe i socijalna pitanja koji se između ostalog odnosi i na rad Kancelarije za mlade u kome se vidi da su realizovan dva projekta bez obzira što je u to vreme Vlada Republike Srbije proglasila pandemiju COVID 19	Marija Jević Srpska Napredna Stranka NE	/
2021	Postoji izveštaj o radu na godišnjem nivou Sekretarijata za javne službe i socijalna pitanja koji se između ostalog odnosi i na rad Kancelarije za mlade u kome se vidi da je realizovan jedan projekat	Marija Jević Srpska Napredna Stranka NE	/

* Podaci dobijeni od strane GU Pvo putem upitnika

Kancelarija za mlade

Izveštaji o radu KzM nisu dostavljeni kao prilog podacima. Predstavnice Grada Pančeva navode da izveštaji KzM nisu zvanični jer ne postoji telo niti procedura po kojoj se ti izveštaji usvajaju, te KzM nije u obavezi da piše izveštaje koje bi Skupština usvajala. Izveštaje KzM tretiraju kao interne izveštaje koje nisu u obavezi da dostave zainteresovanoj javnosti. Navode da Sekretarijati i odeljenjana na godišnjem nivou podnose svoje izveštaje GU Pvo, te je rad KzM koja funkcioniše u okviru GU Pvo deo tog izveštaja. Navedeni izveštaji ne obezbeđuje podatke o aktivnostima za mlade, broju

mladih koji su učestvovali, dostignućima i kvalitetu rada. KzM podnosi godišnje izveštaje Ministarstvu omladine i sporta i oni delom uključuju navedene podatke, međutim, kako se izveštaj MOSu dostavlja u online formi u KzM ne postoje sačuvani objedinjeni podaci iz tih izveštaja. Takođe navode da se tokom godina rada deo dokumentacije zagubio (prilikom promena računara kordinatorke KzM).

Navedeno pokazuje pristup koji nije zasnovan na uvažavanju prethodnog rada i dobrih praksi, učenju iz prethodnog iskustva i ne obezbeđuje kontinuitetu u radu. Na ovaj način nije moguće ispratiti kvalitet rada i usluga koje realizuje KzM, čime se pokazuje da su uz ostale standarde, standardi vezani za praćenje i procenu rada na niskom nivou kvaliteta.

Iz navoda dobijenih kroz polustrukturirani intervju dobijena je potvrda o minimumu obaveza koje KzM ima prema Gradskoj upravi na temu praćenja i izveštavanja o radu, ali i o obavezama koje GU ima prema KzM. Nepostojanje obaveze praćenja rada KzM na kvalitativnom i kvantitativnom nivou negativno se odražava na sam rad te je preporuka raditi na poboljšanju transparentnosti rada. Kao primer za moguće rešenje bivša koridnatorka navodi da je svojevremeno postojala praksa izveštavanja na nedeljnom i mesečnom nivou te da je kordinatorka KzM redovno podnosila izveštaje većniku za mlade. Perspektiva koju opisuje pokazuje da je za uspešan rad KzM ključno obezbediti sistemsku podršku koridnatoru/ki KzM od strane Gradske uprave i Gradskog veća. Navodi da bi sa jasnim opisom posla, zadatim minimumom aktivnosti, definisanom formom i dinamikom praćenja rada i izveštavanja, sa definisanim i usvojenim posebnim pravilnikom o načinu rada KzM i o usvajanju godišnji akcionih planova i načinima informisanja mladih, stručne i šire javnosti rad KzM bio olakšan, kvalitetniji i transparentniji, a rezultati vidljiviji. Kako navodi u intervjuu, bez navedenog rad koridnatora/ki KzM se svodi na entuzijizam i lično zalaganje što svakako ne predstavlja sistemski pristup temi brige o mladima.

Kao dodatnu informaciju o statusu kancelarija za mlade na nivou Republike Srbije navodi i to da je osnivanje i rad Kancelarija za mlade definisano Zakonom o mladima gde je osnivanje KzM dato kao preporuka, a ne obaveza za jedinica lokalne samouprave, te da gledano formalno pravno, ne postoje nikakve sankcije ni posledice za one gradske uprave koje nemaju formirane KzM. I ovo ilustruje u kojoj meri je rad KzM određen i definisan pristupom koji sama Gradska uprava ima prema kancelariji za mlade, ali i u kojoj meri je važno obezbediti podršku KzM kroz više nivoa poput Ministarstva omladine i sporta Republike Srbije.

Iz već pomenutih razloga, zbog adekvatnog praćenja i planiranja rada KzM preporuka od strane omladinskih radnika/ca na fokus grupi je da se ustanovi forma mesečnog i godišnjeg izveštaja KzM (kao i drugih javnih ustanova) kroz koju bi podaci o aktivnostima za mlade, broju mladih koji su učestvovali, dostignućima i kvalitetu rada KzM bili dostupni. Kao preporuku navode i to da bi u analizu ovih izveštaja mogao da bude uključen i Savet za mlade koji bi na osnovu dobijenih podataka mogao da daje preporuke za unapređenje rada KzM. Na ovaj način bi KzM, kao javno telo, obezbedila uvid u svoj rad organizacijama mladih i za mlade, kao i samim mladima prema kojima je odgovorna za svoj rad. Savet za mlade bi se na ovaj način aktivnije uključio u planiranje, praćenje i procenu, a time i u unapređenje rada KzM.

Tokom godina koje se prate status KzM u okviru Gradske uprave nije menjan, Kancelarija je integrisana u Gradsku upravu Grada Pančeva. KzM Pančevo se nalazi u sklopu Gradske uprave što je jedno od nekoliko različitih rešenja statusa KzM u Republici Srbiji. Predstavnice Gradske uprave

prepoznaju različite prednosti takvog statusa, međutim navode da to usložnjava procedure po kojima KzM radi i da bi adekvatnije rešenje bilo da KzM ima status ustanove kao u nekim gradovima (na primer u Novom Pazaru).

Na poziciji kordinatorke KzM su bile zaposlene osobe po ugovoru o radu.

Na temu kordinatora/ki KzM komentar omladinskih radnika/ca tokom fokus grupe je da su pojedine osobe bile zaposlene na poziciji kordinatorke KzM samo formalno, a da nisu obavljale poslove kordinatorke niti bile u kontaktu sa organizacijama mladih i za mlade (2016. godine, Đorđević Snežana). OR navode da je 2016. godine postojao javni konkurs za poziciju kordinatorke KzM. Zbog rezultata konkursa jedan od omladinskih radnika se obratio Nacionalnoj asocijaciji Kancelarija za mlade i Ministarstvu omladine i sporta jer je primljena osoba bez kompetencija za navedenu poziciju te konkurs nije realizovan po preporukama MOS-a. Odgovore na svoj prigovor nije dobio. Ova informacija pokazuje da pozicije kordinatora/ki KzM kako na lokalnom, tako i na republičkom nivou nisu bile percipirane kao mesta na kojima je važno da postoji kompetentan kadar čime se umanjuje status KzM na lokalnom nivou i pozicija kordinatora/ke svodi na formalno radno mesto kom nije prioritet briga o mladima.

Ukrštanjem podataka iz različitih tabela (tabela 1 u odeljku 4. Standardi i omladinski rad - Pravilnik o bezbednosti, etički kodeks i sl. u GU Pvo) uočljivo je da je samo tokom 2015. na poziciji kordinatorke za mlade bila zaposlena osoba koja je sertifikovana omladinska radnica te da je 2016. na poziciju kordinatorke primljena osoba sa nižim kompetencama za taj posao od prethodne zaposlene. S obzirom da je Grad Pančevo jedan od prvih gradova koji je na mestu kordinatorke KzM imao sertifikovanu omladinsku radnicu fiktivno angažovanje osobe, dodatno sa nižim kompetencama za ovu poziciju ukazuje na urušavanje prethodne dobre prakse i promenu u odnos Gradske uprave prema KzM, a posredno prema mladima i njihovim potrebama. Pored toga što je na poziciju formalno primljena nova zaposlena komunikacija mladih i organizacija civilnog društva nastavljena je da se neformalno odvija sa prethodnom kordinatorkom do početka 2017. godine i ona je u navedenom periodu nastavljala da obavlja deo posla kordinatorke KzM.

Prilikom intervjua sa omladinskom radnicom koja je u određenom periodu obavljala posao kordinatorke KzM jasna je perspektiva koja pokazuje da je u usloženom i administrativno rigidnom sistemu poput gradske administracije, a u cilju da se na terenu neke stvari pokrenu, reše i sprovedu, ponekad bilo produktivnije napraviti ili prihvatiti alternativna rešenja. Istovremeno naglašava da je važno iz alternativnih rešenja u konkretnim situacijama kreirati nove procedure i na taj način stabilizovati poziciju KzM, kontinuirano rad vraćati na procedure i standarde čime se prevenira mogućnost da se alternativna rešenja ne iznalaze zarad boljeg kvaliteta rada već zarad različitih drugih motiva.

Prilikom fokus grupe sa omladinskim radnicima/cama iznete su dileme o kriterijumima za izbor kordinatorke KzM, između ostalog zbog toga što su zapošljavane osobe koje nisu prolazile neformalno obrazovanje na teme rada sa mladima, participacije i aktivnog učešća mladih, nediskriminacije prema osetljivim grupama mladih (na primer mladih Roma/Romkinja ili LGBT mladih) ili zaštite i bezbednosti mladih. O ovoj temi više informacija nalazi se u odeljku 4. Standardi i omladinski rad - Pravilnik o bezbednosti, etički kodeks i sl. u GU Pvo. Omladinski radnici/ce navedeno vide kao stranačko zapošljavanje i smatraju ga nedopustivim u omladinskom sektoru.

O urušavanju kvaliteta rada KzM Pančevo tokom godina govori i podatak o broju aktivnosti koje je KzM sprovodila na godišnjem nivou. Od KzM koja je jedna od prvih formiranih kancelarija i koja je predstavljala primer dobre prakse sa realizovane 24 aktivnosti na nivou 2012. godine (u proseku 2 aktivnosti mesečno), u 2021. godini je realizovan 1 projekat, odnosno 24 puta manje aktivnosti. Tokom 2020. godine kada je počela Covid pandemija i mladi dodatno prepoznati kao grupa na koju ostavlja snažan uticaj te je potrebno mobilisati sve raspoložive resurse za dodatnu podršku mladima realizovana su samo 2 projekta.

Predstavnice Grada Pančeva navode da je tokom 2020. i 2021. KzM radila u kontinuitetu, samo u izmenjenom obliku. Osobe zaposlene na različitim pozicijama su iz svojih uloga pokušavale da održe minimalno funkcionisanje KzM tako što su preuzimale realizaciju dela aktivnosti van sistematizacije radnih mesta, a zvanično na poziciji kordinatora/ke niko nije bio zaposlen. Navode da su sve ključne aktivnosti bile realizovane, a prepreka u radu je bila Covid pandemija. Pod ključnim aktivnostima podrazumevaju jednokratne aktivnosti – Maturantski ples i obeležavanje 12. avgusta, Međunarodnog dana mladih. Takođe kao uspeh navode da budžet za mlade na nivou grada i dalje postoji i da je tokom godina povećavan, da su svake godine raspisivani konkursi za mlade bez obzira na odsustvo zaposlene osobe na poziciji kordinatora/ke KzM. Uпитno je po kojim su se prioritetima dodeljivala sredstva s obzirom na nedostatak lokalnog akcionog plana brige o mladima. U nastavku izveštaja, delu Konkursi i budžet za mlade nalazi se više informacija o ovoj temi.

Kako je na osnovu Minimuma standarda o učešću mladih na lokalnom nivou, element Kancelarije za mlade neophodan, može se da zaključiti da je nedostakom KzM, smanjenjem usluga i nepostojanjem Akcionog plana, strateška briga o mladima ispod minimuma standara, odnosno da je ad hoc. U daljim poglavljima standardi učešća mladih pokazuju pad kvaliteta rada kroz godine i situaciju nepostojanja osnovnih elemenata systemske brige o mladima početkom 2022. godine što je bio jedan od motiva za izradu ovog izveštaja.

1.3. Institucionalne strukture učešća mladih – Savet za mlade

Godina	1. Savet za mlade postoji/ne postoji broj održanih sastanaka Dostaviti u prilogu izveštaje, zaključke i odluke sa sastanaka Saveta	2. Broj umetnika/ca predstavnika/ca NVO sportskih klubova predstavnika/ca političkih stranaka	3. Kriterijumi za izbor članova/članica Saveta Dostaviti odluke/rešenja o imenovanju Saveta za mlade
2012	DA Predstavnici Saveta su uredno pozivani na sastanke, ali nikada nije bilo kvoruma za punovažan rad Saveta	Pet predstavnika političkih stranaka i četiri iz NVO	Raspisan je javni poziv za četiri člana Saveta za mlade, predstavnik Srednje škole, studenata, OCD i omladinski radnik
2013	DA	Pet	/

	Predstavnici Saveta su uredno pozivani na sastanke, ali nikada nije bilo kvoruma za punovažan rad Saveta	predstavnik političkih stranaka i četiri iz NVO	
2014	DA Predstavnici Saveta su uredno pozivani na sastanke, ali nikada nije bilo kvoruma za punovažan rad Saveta	Pet predstavnik političkih stranaka i četiri iz NVO	/
2015	DA Predstavnici Saveta su uredno pozivani na sastanke, ali nikada nije bilo kvoruma za punovažan rad Saveta	Pet predstavnik političkih stranaka i četiri iz NVO	/
2016	DA Predstavnici Saveta su uredno pozivani na sastanke, ali nikada nije bilo kvoruma za punovažan rad Saveta	Devet predstavnika političkih stranaka	/
2017	DA Predstavnici Saveta su uredno pozivani na sastanke, ali nikada nije bilo kvoruma za punovažan rad Saveta	Devet predstavnika političkih stranaka	/
2018	DA Predstavnici Saveta su uredno pozivani na sastanke, ali nikada nije bilo kvoruma za punovažan rad Saveta	Devet predstavnika političkih stranaka	/
2019	DA Predstavnici Saveta su uredno pozivani na sastanke, ali nikada nije bilo kvoruma za punovažan rad Saveta	Devet predstavnika političkih stranaka	/
2020	DA Predstavnici Saveta su uredno pozivani na sastanke, ali nikada nije bilo kvoruma za punovažan rad Saveta	Devet predstavnika političkih stranaka	/
2021	DA Predstavnici Saveta su uredno	Devet predstavnika političkih stranaka	/

	pozivani na sastanke, ali nikada nije bilo kvoruma za punovažan rad Saveta		
--	--	--	--

* Podaci dobijeni od strane GU Pvo putem upitnika

Kroz dostavljene podatke vidljivo je da je 2012. započeto sa uspostavljanjem prakse da Savet za mlade formira 5 predstavnika/ca političkih stranaka i 4 člana/članice koji dolaze iz civilnog sektora: predstavnik/ca unije srednjoškolaca, predstavnik/ca unije studenata, predstavnik/ca OCD i ekspert/kinja u radu sa mladima odnosno omladinski radnik/ca. Formiranje Saveta je obavljeno putem javnog konkursa.

Predstavnice Grada Pančeva na fokus grupi navode da je sa tom praksom prekinuto kao posledica promena na višem nivou gde je ustanovljeno da svi Saveti kao skupštinska tela u članstvo uključuju predstavnike odbornika/ca. Ključni kriterijum za izbor u članstvo Saveta je da su mlade osobe, a svaka politička partija u okviru mladih odbornika bira svog predstavnika/cu.

Ovom promenom je mladima van političkih stranaka i ekspertima/kinjama u radu sa mladima odnosno omladinskim radnicima/cama van političkih partija onemogućeno da preuzimaju savetodavnu ulogu, a potencijalni uticaj Saveta zadržan je isključivo u krugu političkih partija.

Dodatnu prepreku predstavlja dugogodišnja nefunkcionalnost Saveta. Po navodima omladinskih radnika/ca, znajući da je u periodu rada Saveta po ključu 5 predstavnika/ca političkih partija i 4 predstavnika iz civilnog sektora (3 mlade osobe i ekspert/kinja u radu sa mladima) rad Saveta onemogućavan upravo zbog neaktivnosti odbornika/ca, nije za očekivati je će promena strukture Saveta koji sada čini 9 odbornika/ca unaprediti funkcionalnost niti kvalitet rada istog. Kroz dostavljene podatke može se uočiti da poslednjih 10 godina Savet za mlade Grada Pančeva nema bilo kakvu ulogu u odnosu na unapređenje kvaliteta omladinske politike na nivou grada te da postoji pro forma, a da se GU nije dodatno angažovala da ovu negativnu praksu promeni.

Kako omladinski radnici/ce na fokus grupi navode, još od 2012. godine odeljenje Skupštinskih poslova koje inače organizuje rad svih Saveta pozive za sastanke je slalo zakasnelo, u kratkom roku, isključivo fizičkom poštom te je i ta vrsta zastarelih procedura i načina i kanala komunikacije značano uticala na nefunkcionalnost Saveta. Odeljenje Skupštinskih poslova nije dostavilo informacije u vezi sa funkcionisanjem Saveta koje je u određenom vremenskom roku bilo dužno da dostavi kao informacije od javnog značaja.

2. Usluge Savetovaništa za mlade organizovanog od strane GU u periodu 2012 -2021. godina:

2.1. Savetovanište za mlade

Godina	1. Broj korisnika/ca individualnih usluga podrške	2. Drugi rezultati rada: Broj radionica Broj korisnika/ca grupnih usluga podrške	3. Godišnji ili projektni izveštaj o radu (ukoliko postoji poslati u prilogu)
2012			
2013			
2014			
2015			
2016			
2017			
2018	>50 učesnika	8 radionica, 30 učesnika	
2019			
2020	>25direktnih	> 1500 indirektnih, >20 onlajn učesnika 4 radionice, 15 učesnika	
2021	>80 direktnih	>2000 indirektnih, 8 radionica, 60 učesnika	

Prilagođavanja rada usled Covid pandemije:

načini prilagođavanja:

obim prilagođavanja:

Od 2020. god uvedeno onlajn Savetovalište „Sa psihologom na Ti” koje je aktuelno i gde mladi mogu birati način dobijanja usluge.

*Podaci dobijeni od strane GU Pvo putem upitnika

2.2 Zaposleni u Savetovalištu za mlade:

Godina	Ukupan broj zaposlenih/ angažovanih lica Tip ugovora	Broj angažovanih/ zaposlenih mlađih od 30 godina
2018	4 osobe, Ugovori o delu	
2019		
2020	3 osobe, Ugovori o delu	6 mladih
2021	5 osoba, Ugovori o delu	

*Podaci dobijeni od strane GU Pvo putem upitnika

Sa uspostavljanje Savetovališta za mlade započeto je 2018. kroz projekat Udruženja „Psihogeneza“ u partnerstvu sa Domom omladine Pančevo, a uz podršku Grada Pančeva. Ista praksa ponovljena je 2020. godine, a 2021. Savetovalište je pokrenuto direktno preko Kancelarije za mlade i Doma omladine Pančevo jer je, po navodima učesnica fokus grupe predstavnica Gradske uprave, postojala velika potražnja za uslugama i podrškom.

Pozitivni primeri rada Savetovališta ogledaju se u sledećim aspektima rada:

- Tokom 2020. godine i sa pojavom Covid pandemije godine uvedeno je onlajn Savetovalište „Sa psihologom na Ti“. Mladi mogu birati način dobijanja usluge.
- Angažovane osobe su po obrazovanju psiholog, savetnik i psihoterapeut, a psihoterapeut je po orijentaciji Porodični sistemski psihoterapeut što je veoma važno jer rad povremeno podrazumeva ne samo rad sa mladom osobom već i sa celom porodicom.
- Za mlade koji su mlađi od 18. godina potrebna je saglasnost roditelja ili dolazak u pratnji roditelja, a za mlađe od 15 godina obavezan je dolazak u pratnji roditelja što ukazuje na poznavanje procedura o zaštiti i bezbednosti dece i mladih.

Iako je na fokus grupi sa predstavnicama Grada Pančeva navedeno da postoje projektni izveštaji o radu Savetovališta oni nisu dostavljeni kao prilog podacima uz navod da su u pitanju osetljive i poverljive informacije. Ovaj razlog nije relevantan s obzirom da nisu traženi bilo kakvi lični podaci korisnika/ca usluge već su traženi isključivo statistički podaci i informacije o uslugama koje Savetovalište pruža.

Kao nepotpuna informacija ostaje i brojka od 6 angažovanih mladih na programu rada Savetovališta tokom 2020. godine. Nema pojašnjenja koje su njihove kompetence i na kojim poslovima/pozicijama su bili angažovani.

Ovo otvara pitanja koja su i omladinski radnici/ce na fokus grupi podelili na temu Savetovališta. Kao upitne su postavili sledeće teme:

- ☒ Transparentnost u radu s obzirom da je uvidom ustanovljeno da su na Fb grupi KzM postavljena pitanja o Savetovalištu i angažovanim osobama na koja nisu dati odgovori. Ovo šalje negativnu sliku mladima i narušava poverenje koje je nophodno izgraditi da bi se mladi uopšte obratili ovakvoj službi.
Takođe, Dom omladine koji je bio partner na projektu, tokom trajanja projekta nije davao nikakva dodatna obaveštenja i bliže informacije o projektu i radu Savetovališta za mlade niti davao odgovore kroz zvanične upite i istraživanja koja su im omladinski radnici/ce upućivali, što govori da DOP kao partner nije adekvatno uključen u projekat.
Pregledom društvenih mreža i stranica KzM potvrđeno je i da informisanje o aktivnostima i radu Savetovališta nije pravovremeno i da se mladi obaveštavaju samo par dana unapred o važnim sadržajima koji su im na raspolaganju.
Navedeno mladima ostavlja prostor za tumačenje ko su osobe koje su angažovane, koje su im kompetence i kome je rad Savetovališta namenjen.

- ☒ Upitno je praćenje kvaliteta rada s obzirom da na relativno mali broj korisnika/ca usluga nemaju tačne podatke već navode >25 ili >50 direktnih učesnika/ca. U odnosu na praćenje broja korisnika/ca bilo bi važno uvesti i rodni aspekt praćenja zarad dobijanja informativnijih podataka o tome kako unapređivati i prilagođavati rad. Na primer, ako je veći broj mladih koji se obraćaju Ženskog pola osmisliti dodatne mere podrške mladićima da se obrate za ovu vrstu podrške znajući da prema mentalnom zdravlju i traženju podrške muškaraca na tu temu vlada dodatna stigma.
- ☒ Potencijalni sukob interesa angažovanih u Savetovalištu s obzirom da je jedna od angažovanih stručnjakinja u okviru Savetovališta upravo većnica za kulturu i omladinu pri GU Pvo
- ☒ Vrednosni aspekt u smislu senzibilizacije angažovanih za rad sa mladima iz osetljivih društvenih grupa znajući da je njihovo mentalno zdravlje zbog stalne izloženosti diskriminaciji i nasilju u većoj meri ugroženo i potrebna im je dodatna podrška na određene teme – LGBT mladi, mladi bez roditeljskog staranja, mladi sa invaliditetom...

3. Prostor, programi i usluge za mlade u periodu 2012 -2021. godine koje je realizovala Kancelarija za mlade

3.1. Događaji	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
1. Ukupan broj događaja (programi, usluge, projekti...)	24	14	18	14	16	7	7	8	2	2
2. Broj posetilaca, korisnika/ca usluga	Oko 2000	Oko 1700	Oko 1700	Oko 1500	Oko 1000	Oko 1000	Oko 1000	Oko 1000	Oko 45	Oko 100
3. Upisati tri vrste najčešćih događaja/ programa za mlade koji su organizovani: Na primer, obrazovni, muzički, filmski, pozorišni, književni, likovni, folklorni, sportski,	Muzički sportski i tribine	Muzički sportski i tribine	Muzički sportski i tribine	Muzički sportski i tribine	Muzički sportski i tribine	Muzički sportski i tribine	Muzički sportski i tribine	Muzički sportski i tribine	Drugo	Učešće u online radionicama I radionicama i u Školi crtanja

zdravstveni, informativni I drugo (navesti)										
4. Prilagođavanja rada usled Covid pandemije: načini i obim prilagođavanja:										

*Podaci dobijeni od strane GU Pvo putem upitnika

3.2. Saradnja KzM	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
1. Nazivi organizacija mladih i za mlade sa kojima ostvarujete programsku saradnju: KUD, sportski klubovi, organizacije, neformalne grupe mladih...	Crveni krst, Kompas, Pokret gorana i centar volontera, Udruženje Ekogrin tim, PEK Soko, Bagminton klub „Pančevo“, Inicijativa za inkluziju „VelikiMali“, Udruženje Na pola puta, Udruženjej Mi, Udruženje Inmedia sres, Udruženje	Crveni krst, Kompas, Pokret gorana i centar volontera, Udruženje Ekogrin tim, PEK Soko, Bagminton klub „Pančevo“, Inicijativa za inkluziju „VelikiMali“, Udruženje Na pola puta, Udruženjej Mi, Udruženje Inmedia sres, Udruženje	Crveni krst, Kompas, Pokret gorana i centar volontera, Udruženje Ekogrin tim, PEK Soko, Bagminton klub „Pančevo“, Inicijativa za inkluziju „VelikiMali“, Udruženje Na pola puta, Udruženjej Mi, Udruženje Inmedia sres, Udruženje	Crveni krst, Kompas, Pokret gorana i centar volontera, Udruženje Ekogrin tim, PEK Soko, Bagminton klub „Pančevo“, Inicijativa za inkluziju „VelikiMali“, Udruženje Na pola puta, Udruženjej Mi, Udruženje Inmedia sres, Udruženje	Crveni krst, Kompas, Pokret gorana i centar volontera, Udruženje Ekogrin tim, PEK Soko, Bagminton klub „Pančevo“, Inicijativa za inkluziju „VelikiMali“, Udruženje Na pola puta, Udruženjej Mi, Udruženje Inmedia sres, Udruženje	Crveni krst, Kompas, Pokret gorana i centar volontera, Udruženje Ekogrin tim, PEK Soko, Inicijativa za inkluziju „VelikiMali“, Udruženje Na pola puta, Udruženjej Mi, Udruženje Inmedia sres,	Crveni krst, Kompas, Pokret gorana i centar volontera, Udruženje Ekogrin tim, PEK Soko, Udruženje Na pola puta, Turistička organizacija Pančeva, Conekting people, Unija mladih grada Pančeva, Asocijacija za mlade, Unija mladih Jabuka, Centar za neformalno obrazovanje i preduzetništvo	Crveni krst, Kompas, Pokret gorana i centar volontera, Udruženje Ekogrin tim, PEK Soko, Udruženje Na pola puta, Turistička organizacija Pančeva, Conekting people, Unija mladih grada Pančeva, Asocijacija za mlade, Unija mladih Jabuka, Centar za neformalno obrazovanje i preduzetništvo	2020. godine usled pandemije Covid 19, nije realizovan ni jedan projekat i nije ni raspisan Konkurs za projekte u oblasti omladinskog sektora, Uzeto je učešće u projektu „Umrežavanje kancelarije za mlade“, Danas mladi sutra lideri, Obrazovanje	Udruženje „Psihogeneza“, Pančevački omladinski centar, Unija mladih grada Pančeva, Omladinsko udruženje Banatski Brestovac, Asocijacija za mlade

	Elektrika, Unija studenata Pančeva, Unija srednjoškolskih parlamenata Pančeva, Asronomsko udruženje „Milutin Milanković“, Uduženje kreacija –rekreacija, Udruženje CEPTA, Udurženje Omladinska zona, Neformalna grupa ArtiFakt, Neformalna grupa Reakcija, Neformalna grupa 26-IC	Elektrika, Unija studenata Pančeva, Unija srednjoškolskih parlamenata Pančeva, Asronomsko udruženje „Milutin Milanković“, Uduženje kreacija –rekreacija, Udruženje CEPTA, Udurženje Omladinska zona, Neformalna grupa ArtiFakt, Neformalna grupa Reakcija, Neformalna grupa 26-IC	Elektrika, Unija studenata Pančeva, Unija srednjoškolskih parlamenata Pančeva, Asronomsko udruženje „Milutin Milanković“, Uduženje kreacija –rekreacija, Udruženje CEPTA, Udurženje Omladinska zona, Neformalna grupa ArtiFakt, Neformalna grupa Reakcija, Neformalna grupa 26-IC , Turistička organizacija Pančeva, Conekting people, Udruženje Prepoznaj u sebi...	Elektrika, Unija studenata Pančeva, Unija srednjoškolskih parlamenata Pančeva, Asronomsko udruženje „Milutin Milanković“, Uduženje kreacija –rekreacija, Udruženje CEPTA, Udurženje Omladinska zona, Neformalna grupa ArtiFakt, Turistička organizacija Pančeva, Conekting people, Udruženje Prepoznaj u sebi, Ženska mirovna grupa, Omladinsko udruženje Banatski Brestovac	Udruženje CEPTA, Udurženje Omladinska zona, Turistička organizacija Pančeva, Conekting people, Udruženje Prepoznaj u sebi, Unija mladih grada Pančeva, Asocijacija za mlade, Unija mladih Jabuka	neformalno obrazovanje i preduzetništvo „Oblak“	„Oblak“, Aktiv maldih Dolovo, Udruženje „Sigurno mesto“, Kompas, Agencija mladih „Juvenis“ Glogonj, Udeuženje „Les Hentes“, Udruženje maldih Ivanovo, PAFF, Omladinsko udruženje Babatski Brestovac	za 4,0 revoluciju.	
--	--	--	--	--	--	---	---	--------------------	--

2. Nazivi organizacija mladih i za mlade sa kojima ustupate prostor za aktivnosti – tribine, panel diskusije...	Takođe treba napomenuti da su mnoga udruženja mladih i za mlade koristili autobus Gradske uprave grada Pančeva za svoje potreba	KUD Stanko Paunović, Udruženje Euklit, Muzički centar – hol gradske uprave za programe								
3. Broj i teme događaja										

*Podaci dobijeni od strane GU Pvo putem upitnika

Uvidom u dobijene podatke evidentan je pad broja aktivnosti i broja mladih koji su bili uključeni tokom poslednjih 10 godina rada. Rad KzM je u periodu od njenog nastanka na Međunarodni dan mladih, 12. avgusta 2007. godine bio prepoznat kao primer dobre prakse kako u odnosu na ponudu i sadržaj aktivnosti za mlade tako i na nivou saradnje sa udruženjima za mlade koja rade sa osetljivim društvenim grupama mladih. Na primer, saradnja Izi VelikiMali i KzM Pančevo bila je tokom niza godina predstavljana na projektu Beogradskog centra za ljudska prava kao primer iz kog su koridnatori/ke drugih kancelariji učili na koji način uključiti osetljive grupe mladih u izradu strateških dokumenata na lokalnu. Primer saradnje je bio deo edukativnog paketa realizovanog kroz projekte Kurs za lokalne koordinate/ke Kancelarija za mlade o radu sa osetljivim grupama mladih i pitanjima nediskriminacije koji je sprovodio Beogradski centar za ljudska prava uz podršku misije OEBSa u Srbiji. U poslednjih 10 godina rada KzM Pančevo od primera dobre prakse na pokrajinskom, nacionalnom i regionalnom nivou došla je do tačke u kojoj poslednje 2 godine nema angažovanog kordinatora/ku i sprovodi 1 projekat godišnje. Ovim izveštajem važno je sagledati okolnosti i uslove u kojima je došlo do ove promene te kroz saradnju svih relevantnih aktera na lokalnu raditi na vraćanju kredibiliteta KzM koji je prethodno imala.

Po dobijenim podacima u tabeli nije vidljivo da je fokus rada KzM u periodu 2012-2015. bio i na edukativnim programima, za razliku od jednkrotnih aktivnosti kojima je cilj prvenstveno informisanje ili promocija.

Broj mladih koji učestvuju u aktivnostima KzM je na početku perioda obuhvaćenog istraživanjem bio oko 2000, a 10 godina kasnije je oko 100, što proizilazi iz smanjenja broja aktivnosti. Tokom prethodnih 10 godina broj mladih uključenih u programe KzM je 20 puta manji.

Lista organizacija sa kojim je KzM saradivala može se uporediti sa listom odobrenih projekata iz ovog istraživanja i uporedbom je vidljivo da mnoge organizacije mladih i za mlade koje su delovale na lokalnu u periodu nakon 2017. godine. na konkursima nemaju dodeljena sredstva. Poznavanjem sektora na lokalnu evidentno je i da sredstva na konkursima dobijaju organizacije koje nemaju angažovane omladinske radnike/ce niti akredituju svoje programe kod NAPOR asocijacije što ne pokazuje nužno, ali može biti jedan od pokazatelja kvaliteta rada. Svakako može biti jedan od pokazatelja odsustva svesti o značaju standarda u radu sa mladima kod organizacija mladih i za mlade koje rade na teritoriji Pančeva.

Kroz dostavljene podatke KzM navodi organizacije podržane na konkursima za mlade što nije zvanična saradnja organizacije i KzM. Mimo organizacija civilnog društva dobijeni podaci ne navode druge instance sa kojima je ostvarivana saradnja sa KzM, na primer ustanove, lokalne medije i sl i pored usmenih informacija na fokus grupi da su različiti vidovi saradnje postojali.

Kroz dobijene podatke i informacije prikupljene na fokus grupi sa predstavnicama Grada Pančeva može se zaključiti da poslednjih godina KzM više funkcioniše kao organizator malog broja događaja na lokalnu nego kao mehanizam komendžmenta i koordinacije strateške brige o mladima u gradu. Pretpostavka je da je jedan od razloga i odsustvo osobe na poziciji kordinatora/ke KzM te od skorašnje postavke dve osobe na pozicije kordinatorki KzM postoje očekivanja da se aktivno zalažu za unapređenje sadašnjeg stanja. Podršku za ovaj proces neophodno je da dobiju kako od donosioca odluka tako i od omladinskog sektora i na lokalnom i nacionalnom nivou.

Po informacijama dobijenim na fokus grupi sa predstavnicama Grada Pančeva i same učesnice navode da je jedan od važnih koraka koji sledi ažuriranje spiska organizacija mladih i za mlade koje deluju na nivou grada. Navode da se praćenje rada udruženja odvija ukoliko postoji saradnja na konkretnom projektu ili ako udruženje besplatno koristi prostore grada i Gradske uprave u kom slučaju je u obavezi da dostavlja izveštaj o svom radu. Izveštaji nisu transparentni i nisu transparentni javni pozivi niti jasni kriterijumi za dodelu i korišćenje prostora grada. Po navodima predstavnica GU Pvo da bi udruženje besplatno koristilo prostor za rad neophodno je da statutom bude registrovano za rad sa mladima. Drugi kriterijumi za uspostavljanje saradnje sa udruženjima ili dodelu besplatnih prostora su identični kriterijumima konkursa za dodelu sredstava, odnosno pored konkurisanja za dodelu novčanih sredstava udruženja mogu da traže i obezbeđivanje besplatnog prostora za rad za konkretne aktivnosti. Ovo ne uključuje institucionalnu podršku udruženjima u smislu obezbeđivanje besplatnog kancelarijskog prostora već prostor za konkretne aktivnosti – tribine, izložbe, edukacije i sl...

Pored besplatnih prostora za rad i realizaciju aktivnosti u periodu 2012. organizacijama je na raspolaganju bio i autobus Gradske uprave grada Pančeva koji su mogli da koriste za za svoje potreba. Ova praksa je po rečima omladinskih radnika/ca prekinuta nakon 2015. godine ili o postojanju ove prakse nema informacija.

Na pitanje po čemu je prepoznatljiva KzM Pančevo,

Predstavnice Grada Pančeva navode sledećih 5 aktivnosti:

Maturantski ples

Dan mladih

Savetovalište za mlade

Radionice za mlade na različite teme (naročito od 14 do 17 godina) – što pokriva samo deo ciljne grupe mladih koji su po Zakonu o mladima uzrasta od 15 do 30 godina

Programi u Apolu koje realizuje KzM u saradnji sa DOP-om

OR navode sledeće aktivnosti:

Rekreativno-edukativni kamp DRUŠTVO U PRIRODI koji je realizovala Kancelarija za mlade grada Pančeva i Dom omladine Pančevo u periodu od 2010. do 2017. godine kao sedmodnevni kamp koji je omogućavao srednjoškolcima/kama Pančeva da kvalitetno provedu vreme na raspustu, a obrađivane teme su bile iz Života mladih u lokalnoj zajednici - zdravlje i odrastanje, volonterizam i aktivizam, zaštita životne sredine, slobodno vreme, mobilnost i rekreacija mladih, tolerancija i međusobno razumevanje, kultura i kreativnost. Godinama je ovaj kamp iznedrio mnoštvo novih aktivista/kinja koji su se priključivali postojećim udruženjima ili pokretali nove projekte i organizacije.

Obeležavanje Dana planete Zemlje koji su sprovodili eko-sekcija „Gimzeleni“ Gimnazije „Uroš Predić“, Kancelarije za mlade grada Pančeva i Dom omladine Pančevo.

Sat za planetu – aktivnost KzM Pančevo

Obeležavanje Međunarodnog dana volontera 5. decembra i dodele priznanja najuspešnijim volonterima i volonterkama kao i volonterskim akcijama u gradu.

Obeležavanje Dana mladih 12. avgusta

Rock and river festival i međunarodni projekat kroz koji je KzM donela značajna sredstva gradu pored toga što je bilo mnogo sadržaja i programa namenjenih mladima. U poslednjoj deceniji osim ovog primera nema podataka da je KzM donela dodatna strana sredstva gradu.

Partnerski projekti KzM i DOP gde je zajedničkim resursima konkurisano za ORC kao i drugi projekti koji su rađeni u partnerstvu za šta su sredstva bila obezbeđivana iz različitih fondova na pokrajinskom i republičkom nivou, a ne samo iz sredstava grada.

Učešće mladih na novogodišnjem bazaru i održavanje kreativnih radionica za mlade, uz dodatnu podršku za uključivanje mladima iz osjetljivih društvenih grupa (mladi sa invaliditetom). Posljednjih godina novogodišnji bazar je sveden samo na prodaju.

Projekti koje je KzM sprovodila uz podršku GIza na temu profesionalne orijentacije mladih – Karijerni info kutak.

Upoređivanjem dobijenih odgovora zaključujemo da u okviru GU Pvo nema institucionalnog pamćenja te da se prethodne dobre prakse KzM ne nastavljaju, da nema kontinuiteta u radu i da su sadašnje aktivnosti koje KzM sprovodi uglavnom jednokratni sadržaji u cilju promocije za razliku od značajnih edukativnih, kulturnih, muzičkih i informativni sadržaja koji su mladima bili u ponudi do perioda 2015/2016. godine. Informacije prikupljene ovom analizom mogle bi biti korisne i značajne i u ove svrhe, beleženje i upoznavanja sa prethodnim dobrim praksama KzM koje su se menjale kroz godine rada te upotrebom informacija, znanja i iskustava zarad obnavljanja ili pokretanja novih kvalitetnih usluga.

4. Standardi i omladinski rad - Pravilnik o bezbednosti, etički kodeks i sl. u GU Pvo

Standardi rada sa mladima	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
1. Broj sertifikovanih angažovanih omladinskih radnika/ca	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
2. Postojanje kodeksa/Pravilnika o bezbednosti mladih (da/ne)	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
3. Učešće na obukama, seminarima iz oblasti rada sa mladima										
4. Broj akreditovanih programa za mlade	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Ukoliko postoji zvanična politika, Pravilnik, kodeks ili drugi dokument koji su usvojeni, molimo da upišite naziv dokumenta i dostavite nam ga.	
Navedi nazive akreditovanih programa za mlade i ko je izdao akreditaciju	

<p>Navesti nazive, godine održavanja i organizatore, obuka i seminarima iz oblasti rada sa mladima na kojima su učestvovali zaposleni</p>	
---	--

*Podaci dobijeni od strane GU Pvo putem upitnika

Sertifikovana omladinska radnica bila je angažovana na poziciji kordinatorke KzM samo 2015. godine. Prilikom započinjanja svog angažmana na poziciji kordinatorke KzM, 2011. godine nije imala sertifikat iz omladinskog rada, ali je prepoznata važnost edukacije u ovom pravcu te je paralelno sa svojim angažmanom u KzM kroz saradnju sa lokalnim udruženjem Ženska mirovna grupa - Pančevo stekla zvanje omladinske radnice.

Na fokus grupi sa predstavnicima Grada Pančeva navode sledeće:

- ☐ Kao omladinske radnike/ce na lokalnu prepoznaju osobe koje su u direktnom radu sa mladima i čiji je rad bio vidljiv kroz različite organizacije bez obzira da li imaju sertifikat ili ne.
- ☐ Navode da su kao omladinski radnici u sklopu GU Pvo i DOP-a bili angažovani Marija Komanov kao kordinatorka KzM i Nenad Maletin kao direktor DOP-a, ali da nakon njihovog obavljanja funkcija sertifikat iz omladinskog rada nije bio kriterijum ili preporuka za navedene pozicije. (Napomena: Pri izboru novih kordinatorki KzM u 2022. godini nije bila preporuka niti jedan od kriterijuma to da osoba bude sertifikovana omladinska radnica. Imajući u vidu navedeno preporuka bi bila posvetiti dodatnu pažnju osnaživanju angažovanih na tim pozicijama i podržati ih u jačanju kompetencija za rad sa mladima, bavljenje omladinskom politikom i učešćem mladih u donošenju odluka odnosno participaciji mladih što su samo neke od tema koje se obrađuju kroz kurikulum za omladinske radnike/ce.
- ☐ Na temu pravilnika navode da KzM nema mogućnost da samostalno izradi pravilnik o zaštiti i bezbednosti mladih već da svi pravilnici moraju biti izrađeni na nivou Gradske uprave. Na temu pravilnika o zaštiti i bezbednosti prepoznaju samo pravilnik o bezbednosti u saobraćaju koji postoji u GU Pvo i navode da Agencija za saobraćaj u okviru Gradske uprave ima ingerencije za izradu pravilnike, a KzM nema mandat. Ka Agenciji ili Gradskoj upravi nisu pokretale inicijativu da se izrade pravilnici koji prepoznaju aspekt zaštite i bezbednosti mladih u aktivnostima za mlade kao važan aspekt kvaliteta rada sa mladima. Nisu prolazile dodatne obuke na te teme. Ono što je u ovom kontekstu važna informacija je da je tema zaštite i bezbednosti dece i mladih sastavni deo edukacije za omladinske radnike/ce te bi angažovanjem omladinskog radnika/ce tema bila pokrivena.
- ☐ Kada je u pitanju zaštita od nasilja znaju da postoje protokoli o postupanju u okviru Crvenog Krsta i da su postojale obuke na tu temu, ali nisu bliže upoznate sa sadržajem i koracima. KzM je kroz projekte u kontinuitetu sarađivala sa Crvenim krstom koji je radio edukacije na temu zaštite od nasilja.
- ☐ Navode i da podržavaju manjinske grupe na različite teme, uglavnom navode da je Sekretarijat pri kom funkcioniše KzM otvoren i za neku vrste novčanih davanja, ali ostaje nejasno koja je uloga KzM u podršci mladima iz osetljivih grupa i po kojim kriterijumima i standardima u radu se ta podrška odvija.

- ☒ Kao način da doprinesu kvalitetu rada sa mladima vide to što KzM ulazi u partnerstva sa organizacijama koje imaju izrađene pravilnike o zaštiti i bezbednosti i na uvid traže Etički kodeks organizacije ili slična dokumenta kao deo obavezne projektne dokumentacije. To pravilo uvedeno je po njihovim rečima 2017/2018. godine kada je urađen i Zakon o mladima koji je kao obaveznu projektну dokumentaciju propisao Etički kodeks.
- ☒ U edukacije na različite teme su uključene, mada u tabeli nedostaju podaci o nazivima obuka i o tome ko je obuke sprovodio. Trude se da u edukacije uključe i predstavnike drugih sekretarijata, na primer, na obuku sa temom Mladi poljoprivrednici pozvale su predstavnike sekretarijata za poljoprivredu da zajedno sa kordinatorkom KzM učestvuju na obuci.

Omladinski radnici na fokus grupi daju osvrt ne ovu temu na sledeći način:

- ☒ KzM ne prepoznaje organizacije koje su bile akreditovane od strane NAPOR za sprovođenje omladinskog rada. Na lokalnim konkursima organizacije koje su akreditovane za sprovođenje omladinskog rada nikada nisu dobijale dodatne poene niti je uzimano kao plus to što su akreditovane kod NAPORa ili imaju nagažovane sertifikovane omladinske radnike/ce. Pretpostavka je da novoimenovane kordinatorke KzM nisu upućene u rad NAPORa i značaj ove organizacije za razvoj omladinske politike na nacionalnom nivou, a time i spuštanje na lokalne nivoe te je preporuka upoznavanje osoba na ključnim pozicijama za lokalnu omladinsku politiku ne samo sa NAPORom već i sa ostalim stubovima omladinske politike - NKzM i KOMS.
- ☒ KzM je tokom mandata Marije Komanov, a kasnije i tokom njenog neformalnog obavljanja funkcije kordinatorke bila važna podrška za kreiranje programa "Kad porastem biću..." koji je dobio nagrada - Drugu nagrada na nacionalnom takmičenju dobrih praksi u oblasti karijernog vođenja i savetovanja mladih, Euroguidance centar (2017). Obuka je osmišljena u okviru edukacije 2 osobe iz organizacije Connecting za omladinske radnike/ce.
- ☒ Omladinski radnici/ce na fokus grupi navode da je u period do 2015/2016. godine kordinatorka posećivala i aktivno učestvovala u događajima KOMSa i NAPORa (na primer na temu inkluzije, omladinskog rada...), I da bi sa ovom dobrom praksom koja je između ostalog rezultirala sertifikovanom omladinskom radnicom na poziciji koridnatorke KzM važno nastaviti.

Tokom intervju sa omladinskom radnicom, jednom od prethodnih kordinatorki KzM i ona navodi da prilikom započinjanja rada na mestu koridnatorke ni ona nije bila omladinska radnica, ali je tokom obavljanja funkcije imala priliku da se upozna sa procesima koji su tada započinjanji na temu priznavanja zanimanja omladinski radnik/ca te je lično smatrala važnim da se dodatno edukuju za obavljanje svog posla stekne sertifikat iz omladinskog rada.

Podaci dobijeni od NAPOR asocijacije na temu akreditovanih omladinskih programa i sertifikovanih omladinskih radnika/ca u Gradu Pančevu periodu praćenja su sledeći:

Nacionalna asocijacija praktičara/ki omladinskog rada – NAPOR sprovodi proces akreditacije za primenu i unapređenje standarda programa omladinskog rada od 2011. godine. Akreditacija se sprovodi na osnovu definisanih 8 standarda koje svaki program omladinskog rada treba da ispunjava. Akreditacija važi 2 godine, a zatim se vrši reakreditacija (koja važi 3 godine) kroz koju se proverava ostvarenost standarda, odnosno ostvarenost donešenog akcionog plana.

Proces akreditacije je obavezan za sve organizacije članice NAPOR, kako bi zadržale status punopravne, odnosno pridružene članice mreže. Budući da se akreditacija izdaje organizaciji, NAPOR ne prikuplja podatke o pojedinačnim programima koji se akredituju u okviru svake organizacije.

Od prvog ciklusa akreditacije, četiri organizacije iz Pančeva su akreditovane, od kojih je Ženska mirovna grupa ŽMIG reakreditovana nakon 2 godine, dok je Connecting reakreditovana nakon 2 godine i trenutno je u redovnom procesu reakreditacije koji je započet u avgustu 2022. godine.

Od navedenih organizacija u NAPOR članstvu u 2022. godini su organizacije: Connecting i Ženska mirovna grupa ŽMIG.

Akreditacija organizacija iz Pančeva:

- I ciklus:

Inicijativa za inkluziju VelikiMali (akreditacija na 2 godine)

- II ciklus:

Omladinska zona (akreditacija na 2 godine)

- III ciklus:

Ženska mirovna grupa ŽMIG (akreditacija na 2 godine)

- IV ciklus:

Connecting people, Pančevo (akreditacija na 2 godine)

- V ciklus:

Ženska mirovna grupa ŽMIG (re-akreditovana na 3 godine)

- VI ciklus:

Connecting (re-akreditovana na 3 godine)

- VIII ciklus:

Organizacija za razvoj karijere i omladinskog preduzetništva - Connecting (proces započet u avgustu 2022. godine)

Nacionalna asocijacija praktičara/ki omladinskog rada – NAPOR sprovodi proces profesionalizacije ljudskih resursa. Na osnovu kreiranih standarda zanimanja za omladinske radnike/ce i omladinske lidere/ke proces profesionalizacije sprovodi se kroz multi-modularnu obuku i kroz validaciju prethodno stečenog iskustva, a u skladu sa razvijenim Nastavnim planom za obrazovanje.

Proces validacije prethodno stečenog iskustva sprovodio se od 2012. do 2017. godine. Do sada je iz Pančeva validirano 5 osoba, od kojih je 3 validirano 2015. godine (sve tri ispred Ženske mirovne grupe ŽMIG), i po jedna 2016 i 2017. godine (iz organizacija ŽMIG i Connecting). Dve osobe su validirane na nivou omladinskih radnika/ca (prethodni naziv: Koordinator/ka u programima omladinskog rada), dok su tri osobe validirane na nivou omladinskih lidera (prethodni naziv: Asistent/kinja u programima omladinskog rada).

2015	ŽMIG	Marijana Jović	Pančevo	Koordinatorica u programima omladinskog rada
2015	ŽMIG	Marina Balaž	Pančevo	Asistentkinja u programima omladinskog rada
2015	ŽMIG	Marija Subašić	Pančevo	Asistentkinja u programima omladinskog rada
2016	ŽMIG	Marija Komanov	Pančevo	Omladinska radnica
2017	Connecting	Deniz Hoti	Pančevo	Omladinski lider

*Podaci dobijeni od NAPOR asocijacije putem upitnika

Proces obrazovanja kroz multi-modularnu obuku sprovodi se od 2012. godine. Do danas je kroz taj proces prošlo ukupno 4 osobe iz Pančeva, sve imenovane ispred organizacije Connecting.

U okviru IV generacije obučenih, koja je sprovedena tokom 2015/16 godine dve osobe su prošle kroz proces, obe sa sertifikatom za omladinske lidere.

2015/16	Connectin g	Nikola Veljković	Pančevo	Omladinski lider
2015/16	Connectin g	Siniša Velić	Pančevo	Omladinski lider

*Podaci dobijeni od NAPOR asocijacije putem upitnika

U okviru V generacije, koja je sprovedena tokom 2018/2019 godine, 2 osobe iz Pančeva su učestvovalе u obuci. Jedna osoba je sertifikovana za omladinsku liderku, dok je drugoj osobi izdata samo potvrda o učešću.

2018/19	Connectin g	Sara Đurđević	Pančevo	Omladinska liderka
2018/19	Connectin g	Igor Milikić	Pančevo	Potvrda o učešću

*Podaci dobijeni od NAPOR asocijacije putem upitnika

S obzirom na očekivanje otvaranja novih procesa za obrazovanje za omladinske lidere/ke preporuka za novoimenovane kordinatorke KzM je da se u neke od narednih ciklusa obuke prijave za sticanje zvanja omladinska radnica/omladinska liderka.

5. Informisanje mladih kroz KzM Pančevo

Informisanje	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
--------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

<p>Nevedite internet stranicu ili socijalnu mrežu preko koje komunicirate sa mladima?</p> <p>Navedite broj članova/članica ili pratilaca/pratiteljki na tim mrežama</p>	Facebook "Kancelarija za mlade	Facebook "Kancelarija za mlade	Facebook "Kancelarija za mlade	Facebook "Kancelarija za mlade	Facebook "Kancelarija za mlade	Facebook "Kancelarija za mlade	Facebook "Kancelarija za mlade	Facebook "Kancelarija za mlade	Facebook "Kancelarija za mlade	Facebook "Kancelarija za mlade
<p>Navedite adrese zvaničnih internet strana i socijalnih mreža</p>	<p>www.facebok.</p> <p>www.pancevo.rs</p>									

*Podaci dobijeni od strane GU Pvo putem upitnika

Predstavnice Grada Pančeva na temu kanala komunikacije koje koristi KzM navode da je KzM je ograničena, kao deo Gradske uprave, da koristi isključivo kanale koje odobrava Gradska uprava. Iz tog razloga navode da ne mogu da imaju Instagram niti druge društvene mreže osim FB, jer GU ne dozvoljava niti informacioni sistem podržava pristup drugim mrežama. Za svako istupanje u javnost moraju da traže dozvole, a gostovanja na lokalnim medijima ugovara PR služba GU.

Ovo je još jedan primer ograničavajućih procedura te bi u odnosu na to preporuka bila iznaći načine da KzM kanale komunikacije prilagodi potrebama mladih kao specifične ciljne grupe. Jedan od modela je kroz saradnju sa DOPom kako i navode predstavnice Gradske uprave. Druge mogućnosti ogledaju se kroz saradnju na ovu temu sa organizacijama mladih I za mlade, portale nemanjene za informisanje mladih i na druge načine kroz online prostore koji okupljaju mlade.

Postoji odeljak na sajtu Grada Pančeva koji informiše o radu KzM. Učesnice fokus grupe navode i da mogu da koriste liflete I postere, mada oni uglavnom imaju malo efekta.

Primer dodatnih kanala informisanja koje je KzM aktivirala je projekat Kultura na poklon kada su mladi koji postaju punoletni kao poklon dobijali vaučer u iznosu od 3.000 dinara za kulturne i sportske sadržaje koje realizuju ustanove u gradu. Svako domaćinstvo je tada dobilo informaciju o projektu kroz račun za vodu, a mladi su informisani i preko srednjih škola gde je zajedno sa većnikom 4. razredima predstavljan projekat. Odziv mladih je uprkos ovim koracima u informisanju bio nizak te učesnice focus grupe smatraju da je važno da program unaprede I prilagode mladima I njihovim potrebama. Istovremeno, da rade na informisanju mladih o kulturnim i sportskim sadržajima koji su u ponudi.

Analizom sadržaja na internetu utvrđeno je sledeće:

- ☐ KzM ima izrađenu Fb grupu koja broji 1.800 članova/ica. Na njoj se nalaze različita obaveštenja, pozivi i sadržaji namenjeni mladima koje objavljuju administratorke. Nije otvorena za postavljanje sadržaja od strane drugih, na primer mladih, organizacija mladih i za mlade ili stručnjaka koji rade sa mladima. Postoje pitanja i komentari na različite teme na koje nije odgovoreno i nisu date tražene informacije.
- ☐ Dodatno, KzM ima Fb stranicu formiranu u martu 2021. godine i sve objave koje se vide su na temu Savetovaništa za mlade. Stranica ima 79 pratilaca. Poslednji post je bio u oktobru 2021.
- ☐ KzM ima svoju stranicu na sajtu grada. Vesti se u poslednje 2 godine retko objavljuju i primetno je smanjenju broja objava od kada KzM nema zaposlenu kordinatorku. Vesti koje su u poslednje 2 godine (2020. i 2021. godina) objavljivane su vesti o nagradama najboljim studentima, informacije o dobitnicima/cama vukovih diploma, obeležavanje međunarodnog dana mladih i volontera i posete zvaničnika KzM i nema ponude sadržaja za mlade, a naročito nisu vidljivi mladi iz osetljivih društvenih grupa.

Godina	Broj objava na sajtu
2021.	8
2020.	9
2019.	19
2018.	11
2017.	21
2016.	63
2015.	15 uz napomenu da prethodne podatke nije moguće pronaći na sajtu
2014.	prethodne podatke nije moguće pronaći na sajtu
2013.	prethodne podatke nije moguće pronaći na sajtu
2012.	prethodne podatke nije moguće pronaći na sajtu

* podaci dobijeni pretragom stranice KzM na sajtu Grada Pančeva

☒ Suprotno informaciji dobijenoj na fokus grupi KzM Pančevo ima svoj nalog na Instagramu. <https://www.instagram.com/kancelarijazamladepancevo/> Na profilu ima 9 postova od kojih su svi vezani za rad Savetovaništa za mlade i postavljeni su u period od 13. marta 2021. do 8. oktobra 2021. Postovi imaju 1 do 3 reakcije, a profil ima 91 osobu koja prati KzM. S obzirom da Instagram nalog postoji, a da on jeste prilagođeniji kanal komunikacije sa mladima preporuka je raditi na povećanju njegove vidljivosti te razvijati dvosmernu komunikaciju između mladih i kordinatorke KzM.

Omladinski radnici/ce na fokus grupi navode da je komunikacija KzM sa mladima i sa organizacijama mladih i za mlade netransparentna, da kanali komunikacije nisu adekvatni i prilagođeni današnjim mladima i da KzM ne prati trendove vezane za informisanje mladi niti ga obavlja po standardima rada. Posebno je evidentna zabrana interakcije na FB grupi i to što objave ne mogu postavljati posetioci.

6 .Istraživanja o mladima

Istraživanja	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Da li je postojalo istraživanje/anketa stavova, mišljenja, potreba...mladih?	Da	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Da	Ne	Ne
Navesti naziv i gde se mogu pronaći dokazi, rezultati?	Izveštaj o realizaciji Strategije brige o mladima grada Pančeva 2007-2012									

*Podaci dobijeni od strane GU Pvo putem upitnika

Navedite naziv procesa, Konferencije, sastanka											Akcioni plan brige o mladima u AP Vojvodini
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

*Podaci dobijeni od strane GU Pvo putem upitnika

Dostavljeni podaci pokazuju da je učešća na višim nivoima bilo samo 2021. godine i to na pokrajinskom nivou. Tokom fokus grupe rečeno je da je bilo učešća i na nacionalnom nivou s tim što nije data informacija koji su to procesi bili.

Po navodima OR ove informacije su samo deo pokrajinskih i nacionalnih procesa u kojima je KzM Pančevo ranije učestvovalo. Ovo ukazuje na odsustvo institucionalnog pamćenja jer kako navode od 2012 do 2015/2016. Pančevo je na pokrajinskom i republičkom nivou prikazivano kao primer dobre prakse kada je u pitanju lokalna omladinska politika, rad KzM i saradnja sa udruženjima mladih i za mlade.

Zaključci i preporuke

Zaključci:

- Kao izrazito važni prepoznati su kriterijumi za izbor kordinatora/ke KzM, ali podjednako važno je na toj poziciji imati osobu koje je otvorena da uči i stiče nove kompetence što jeste jedna od odlika rada sa mladima i rada u civilnom sektoru na koji je kordinator/ka KzM izuzetno upućen.
- Status, funkcionisanje i kvalitet rada same KzM u značajnoj meri zavisi od toga koliko joj pažnje, poverenja i podrške obezbeđuju donosioci odluka u okviru lokalne samouprave. Istovremeno, od podrške KzM prema mladima, organizacijama mladih i za mlade zavisi u velikoj meri kako će omladinski sektor u lokalnoj zajednici funkcionisati.
- Ulaganje u KzM dugoročno proizvodi pozitivne efekte. Kada je KzM u prilici da pokreće dešavanja vezana za omladinsku politiku i pruži podršku mladima i organizacijama ciklus promena na lokalnom nivou se pokreće. Mladi koji su dobili podršku postaju aktivni mladi u lokalnoj zajednici, priključuju se postojećim organizacijama ili pokreću nove programe obezbeđujući uslove za uključivanje i osnaživanje novih mladih što pokreće novi ciklus promena. Sa nepostojanjem jake KzM prethodnih par godina propušteno je nekoliko generacija mladih te je ciklus promena neophodno pokrenuti iz početka.

- Nepostojanje obaveze praćenja rada na kvalitativnom i kvantitativnom nivou negativno se odražava na sam rad KzM te je važno raditi na poboljšanju transparentnosti rada. Niska transparentnost u radu i odsustvo informacija o kvalitativnim i kvantitativnim podacima dodatno produbljuju jaz između donosioca odluka i omladinskog sektora.
- Položaj KzM u okviru Gradske uprave administrativno i proceduralno usložnjava rad te je važno raditi na mehanizmima koji će rad KzM učiniti efikasnijim za šta je neophodna podrška same Gradske uprave.

Sve navedeno ilustruje put kojim se Grad Pančevo kao jedan od gradova pionira lokalne omladinske politike, gde je osnovana jedna od prvih KzM i izađen jedan od prvih lokalnih strateških planova, našlo u poziciji da 2 godine KzM nema kordinatora/ku, a 5 godina Grad Pančevo nema lokalna strateška dokumenta brige o mladima. U odnosu na to proizilaze sledeće preporuke u radu

Preporuke:

- Izradu predstojećeg Akcionog plana realizovati po svim standardima rada i dodatnu pažnju posvetiti operacionalizaciji dokumenta. Zasnovati ga i na nalazima ovog istraživanja. Ponovno uspostaviti praksu evaluacije strateških dokumenata brige o mladima i učiniti je javno dostupnom.
- U okviru gradske administracije obezbediti sistem podrške za kordinatore/ke KzM kroz otvorenost za nova rešenja na temu kanala komunikacije i pojednostavljenih procedura za rad na određene teme. Olakšati, pojednostaviti i učini prohodnije kanale komunikacije između GU i gradskog veća ka KzM, pojednostaviti procedure za dobijanje saglasnosti za aktivnosti koje KzM prepoznaje kao važne.
- Učiniti funkcionalnim rad Saveta za mlade kroz osavremenjavanje komunikacije od strane Skupštinskih poslova i uvođenje konkretnih kriterijuma za članstvo u Savetu. Uvesti međusobno praćenje rada Saveta za mlade i KzM i razraditi mehanizam koji obezbeđuje komunikaciju na relaciji KzM – Savet za mlade.
- Od strane Grada Pančeva podržati rad KzM kroz preporuku za saradnju ustanova kojima je osnivač grad sa KzM te time ubrzati procese dogovaranja, međusobne podrške i bolje upotrebe međusobnih resursa zarad kvalitetnije brige o mladima – škole, CzSR, ustanove kulture i sportske ustanove... Obezbediti podrška KzM od strane Grada Pančeva mimo minimalnih nužnih obaveza te preko Sekretarijata za javne službe i socijalna pitanja obezbediti da KzM ima lakši prolaz i kanale komunikacije ka drugim ustanovama.
- Intenzivirati komunikaciju gradskog većnika za mlade i KzM u vidu formalnih izveštaja i razvoju međusobne podrške u radu.
- U rad KzM uvesti procedure koje se odnose na eventualne situacije sukoba interesa, Etički kodeks i Pravilnik o zaštiti i bezbednosti mladih u radu sa mladima. Informisati i edukovati relevantne aktere na navedene teme. Biti podrška organizacijama za edukaciju na ove teme i osnaživati ih u kontinuitetu za primenu standarda kvaliteta u radu sa mladima.
- Nastaviti sa radom na vraćanju poverenja prema donosiocima odluka od strane omladinskog sektora u gradu kroz podizanje kvaliteta rada, rada zasnovanog na standardima i principima rada i podizanje transparentnosti u radu.

- Uraditi detaljnije mapiranje omladinskog sektora u lokalnoj zajednici i bliže se upoznati sa izazovima u radu sa kojima se susreću organizacije mladih i za mlade
- Podsticati i podržati saradnju i uključivanje kordinatora/ki KzM i svih aktera omladinske politike sa nosiocima omladinske politike NAPOR, KOMS i NKzM odnosno organizacijama i pojedincima/pojedinkama koji su uključeni u pomenute saveze a deluju na lokalnom nivou. Obezbediti podršku donosioca odluka na lokalnom nivou inicijativama KzM ka MOSu, NKzM, KOMSu ili NAPORu.
- Razraditi i prilagoditi kanale komunikacije KzM ciljnoj grupi mladih.
- Raditi redovno istraživanja vezana za teme od značaja za mlade i dodatnu pažnju posvetiti dosezanju mladih koji nisu uključeni u različite strukture formalnog ili neformalnog obrazovanja, nalaze istraživanja koristiti za procenu i planiranje rada i učiniti ih dostupnim relevantnim akterima u lokalnoj zajednici. Uvesti sistematizaciju u praćenje i arhiviranje istraživanja koja sprovode udruženja mladih ui za mlade podržana na konkursima koje raspisuje KzM. Dodatna istraživanja sprovoditi na teme od važnosti za mlade iz različitih osetljivih društvenih grupa.
- Pružiti podršku novoimenovanim kordinatorkama KzM za uključivanje u procese na temu omladinske politike na pokrajinskom i nacionalnom nivou te i ih podstaći za aktivno zastupanje interesa KzM na navedenim nivoima

Pregledana dokumentacija i izvori podataka:

IZVEŠTAJ o realizaciji Strategije brige o mladima Grada Pančeva 2007 – 2012.

STRATEGIJA BRIGE O MLADIMA GRADA PANČEVA 2014 -2017. „Sigurna polazna tačka za odrastanje“

Sajt Grada Pančeva, stranica KzM - <http://www.pancevo.rs/zivot-u-pancevu/mladi/>

Sajt Udruženja „Psihogeneza“ - <https://www.psihogeneza.rs/projekti/besplatno-savetovaliste-za-mlade>

Fb grupa KzM - <https://www.facebook.com/groups/113153758721674>

Fb stranica KzM – <https://www.facebook.com/Kancelarijapancevo/>

Instagram profil KzM - <https://www.instagram.com/kancelarijazamladepancevo/>

Lista skraćenica:

CzSR – Centar za socijalni rad

DOP – Dom omladine Pančevo

GU Pvo – Gradska uprava Grada Pančeva

KOMS – Krovna organizacija mladih Srbije

KzM – Kancelarija za mlade

MOS – Ministarstvo omladine i sporta Republike Srbije

NAPOR – Nacionalna asocijacija praktičara i praktičarki omladinskog rada

NKzM – Nacionalna Kancelarija za mlade

OR – Omladinski radnici i radnice

ORC – Omladinski resurs centar

BUDŽET I KONKURSI ZA MLADE

Razvijena omladinska politike na lokalnom nivou podrazumeva kvalitetno planiranje i sprovođenje raznovrsnih aktivnosti koje se tiču društvene uključenosti mladih, uz aktivnu uključenost svih subjekata omladinske politike i transparentnost svih procesa. U tom kontekstu, od značaja nam je bilo da istražimo koliko se novca opredeljuje za stratešku brigu o mladima u Gradu Pančevu, na koji se način sredstva raspoređuju i koliko je finasiranje transparentno.

Da bismo došli do ovih podataka, sproveli smo onlajn pretragu koja je uključivala pregled zvanične internet stranice Grada Pančeva¹ i arhivu starog sajta², sa fokusom na dokumenta koja su relevantna za predmet istraživanja, kao što su odluke o bužetu, javni pozivi i prateća dokumentacija, rezultati konkursa i prateća dokumentacija i Službeni glasnik Grada. Takođe smo se u više navrata obratili nadležnim lokalne samouprave sa molbom za pristup određenim informacijama.

Budžet za mlade

Budžet lokalnih samouprava bi trebalo da predviđa poseban program usmeren na razvoj sporta i omladine, a u okviru njega programsku aktivnost *Sprovođenje omladinske politike*. Očekuje se da gradovi i opštine kroz ovaj program planiraju i alociraju sredstva za rad kancelarija za mlade, omladinskih klubova, udruženja mladih i za mlade, odnosno sprovođenje strategija ili lokalnih akcionih planova za mlade – u skladu sa Zakonom o mladima i aktuelnom nacionalnom strategijom za mlade. Međutim, budući je u periodu obuhvaćenom analizom došlo do izmena budžetskih praksi na lokalnom nivou, izdvajanja za mlade Grada Pančeva su od 2015. do 2016. vršena kroz programsku aktivnost *Kancelarija za mlade* (program *Lokalna samouprava*), a od 2012. do 2014. funkciju *Uslugu rekreacije i sporta* (Glava *Omladina*), što možemo videti u tabeli ispod. U tabeli 1. takođe možemo videti ukupna izdvajanja za mlade kroz pomenute programske aktivnosti i funkcije u odnosu na ukupan budžet.

BUDŽET ZA MLADE GRADA PANČEVA			
Programska aktivnost: Sprovođenje omladinske politike			
Godina	Ukupan budžet	Sprovođenje omladinske politike	Udeo u odnosu na ukupan budžet
2022 (plan)	6.614.296.690	8.750.000	0.13%
2021	6.183.006.579	7.103.000	0.11%
2020	5.277.923.424	2.482.000	0.05%
2019	5.280.133.225	6.999.654	0.13%
2018	5.046.521.500	7.049.079	0.14%
2017	4.643.157.473	6.513.819	0.14%
Programska aktivnost: Kancelarija za mlade			
Godina	Ukupan budžet	Programska aktivnost	Udeo u odnosu na ukupan budžet
2016	4.571.119.907	8.953.089	0.20%
2015	4.213.536.996	9.106.599	0.22%

¹ <http://www.pancevo.rs/?0=lat>

² http://arhiva.pancevo.rs/Grad_Pancevo-1-1

Funkcija: Usluge rekreacije i sporta			
2014	3.884.456.416	26.724.248	0.69%
2013	4.227.179.938	17.793.720	0.42%
2012	4.429.679.921	5.237.235	0.12%

Dakle, budžet za mlade u poslednjih pet godina ne prelazi 0,14% ukupnog budžeta Grada, dok je od 2012. do 2017. procenat znatno veći – što je jednim delom posledica većih projekata prekogranične saradnje, saradnje sa British Council-om, sredstava Autonomne pokrajine Vojvodine i donacija Naftne industrije Srbije.

Da bismo bolje razumeli ulaganje u omladinski sektor, neophodno je pogladati i potrošnju u okviru budžeta za mlade (tabela 2), pri čemu je važno napomenuti nekoliko stvari: u proteklih deset godina došlo je do transformacije budžeta od linijskog ka programskom, poslednja Strategija za mlade Grada Pančeva je prestala da važi 2017., a Kancelarija za mlade Grada Pančeva je neko vreme funkcionisala bez koordinatora. Takođe, treba imati u vidu da je briga o mladima multisektorska, što znači da se mladi mogu pronaći kao ciljna grupa i u okviru nekih drugih programa, dok je nas u ovom slučaju zanimala omladinska politika u užem smislu, odnosno strateška briga o mladima.

ODLUKA O ZAVRŠNOM BUDŽETU GRADA PANČEVA		
2022 (plan budžeta)	Sprovođenje omladinske politike	8.750.000,00
	Specijalizovane usluge	6.050.000,00
	Dotacije nevladinim organizacijama	2.700.000,00
2021	Sprovođenje omladinske politike	7.103.000,00
	Dotacije nevladinim organizacijama	2.581.000,00
	Specijalizovane usluge	4.522.000,00
2020	Sprovođenje omladinske politike	2.482.000,00
	Muzički, inovativni, edukativni i promotivni programi za mlade u Apolu u saradnji sa Domom omladine (Muzički programi - 1.410.000, pozorišni programi-300.000, Apolo tribine - 100.000, "Draft" - 500.000 i ostali programi - 590.000)	1.400.000,00
	Dom omladine – aktivnosti omladinskog resursnog centra i omladinskog medija i edukativnog centra	450.000,00
	Strategija brige o mladima Grada Pančeva – u saradnji sa Domom omladine	132.000,00
	Projekat "Mladi su u modi" - specijalizovane usluge – sredstva AP Vojvodine	20.000,00

	Projekat "Mladi su u modi" - tekuće popravke i održavanje – sredstva AP Vojvodine	15.000,00
	Projekat "Mladi su u modi" - mašine i oprema – sredstva AP Vojvodine	465.000,00
2019	Sprovođenje omladinske politike	6.999.654,00
	Konkurs za sufinansiranje programa i projekata u oblasti brige o mladima Grada Pančeva za 2019. godinu	2.000.000,00
	Aktivnosti kancelarije za mlade u saradnji sa Domom omladine (projekat "Društvo u prirodi" - 10.000, obeležavanje Dana mladih - 100.000, maturantski ples - 554.000, tribine 100.000 i druge aktivnosti-236.000)	999.896,00
	Muzički, inovativni, edukativni i promotivni programi za mlade u Apolu u saradnji sa Domom omladine (muzički programi - 1.410.000, pozorišni programi - 300.000, Apolo tribine - 100.000, "DRAFT" - 500.000 i ostali programi - 590.000)	2.899.758,40
	Dom omladine – aktivnosti Omladinskog resursnog centra i omladinskog i medijskog društvenog centra	450.000,00
	Strategija brige o mladima Grada Pančeva – evaluacija stare i izrada nove u saradnji sa Domom omladine	100.000,00
	Projekat "Omladinski muzički centar" u saradnji sa Domom omladine – raspored salda iz 2018.	250.000,00
	Projekat "Omladinski resursni centar Pančevac" – u saradnji sa Domom omladine – saradnja sa Domom omladine – sredstva AP Vojvodine	300.000,00
2018	Sprovođenje omladinske politike	7.049.079,00
	Konkurs za su/finasiranje programa i projekata u oblasti brige o mladima Grada Pančeva za 2018. godinu	2.640.000,00
	Konkurs za su/finasiranje programa i projekata u oblasti brige o mladima Grada Pančeva za 2018. Godinu	350.000,00
	Aktivnosti kancelarije za mlade u saradnji sa Domom omladine (projekat "Društvo u prirodi" - 350.000,	709.080,00

	obeležavanje Dana mladih- 100.000, maturantski ples-450.000 i druge aktivnosti – 100.000)	
	Muzički, inovativni, edukativni i promotivni programi za mlade u Apolu u saradnji sa Domom omladine (muzički programi - 1.410.000, pozorišni programi - 300.000, Apolo tribine -100.000, "Draft" - 500.000 i Ostali programi - 590.000)	2.900.000,00
	Dom omladine – aktivnosti Omladinskog resursnog centra i omladinskog medija i edukativnog centra	449.999,78
2017	Konkurs sa sprovođenje omladinske politike	6.513.819,00
	Konkurs za su/finasiranje programa i projekata u oblasti brige o mladima Grada Pančeva za 2017. godinu	2.249.000,00
	Usluge po ugovoru – projekat "Edukuj se, zaposli se" iz tekuće budžetske rezerve	70.832,00
	Aktivnosti kancelarije za mlade u saradnju sa Domom omladine (projekat "Društvo u prirodi" - 350.000, obeležavanje Dana mladih - 100.000, maturantski ples - 450.000 i druge aktivnosti-100.000)	650.000,00
	Muzički, inovativni, edukativni i promotivni programi za mlade u Apolu u saradnji sa Domom omladine (muzički programi - 1.610.000, pozorišni programi - 300.000, Apolo tribine - 100.000, "Draft" - 500.000 i ostali programi - 590.000)	3.099.969,96
	Dom omladine – aktivnosti Omladinskog resursnog centra i omladinskog medija i edukativnog centra	444.017,08
2016	Kancelarija za mlade	8.953.089,00
	Konkurs za su/finasiranje programa i projekata u oblasti brige o mladima Grada Pančeva za 2016. godinu	1.650.000,00
	Aktivnosti kancelarije za mlade u saradnji sa Domom omladine (kamp "Društvo u prirodi" - 350.000, obeležavanje Dana mladih - 100.000, maturantski ples - 450.000 i druge aktivnosti-100.000)	999.074,01
	Promotivni programi za mlade u Apolu u saradnji sa Domom omladine (muzički programi - 1.610.000,	4.250.000,00

	pozorišni programi - 600.000, Apolo tribine - 200.000, "DRAFT" - 500.000 i ostali programi - 1.340.000)	
	Muzički, inovativni , edukativni i promotivni programi za mlade u Apolu - konkurs	1.560.000,00
	Dom omladine – aktivnosti omladinskog resursnog centra i omladinskog medija i edukativnog centra	444.017,16
	Strategija brige o mladima Grada Pančeva 2014-2017. godine – promocijau saradnji sa Domom omladine	49.998,00
2015	Kancelarija za mlade	9.106.599,00
	Konkurs za sufinansiranje programa i projekata u oblasti brige o mladima Grada Pančeva za 2015. godinu	1.529.717,00
	Konkurs za sufinansiranje programa i projekata u oblasti brige o mladima – za pojedince	100.000,00
	Stipendije izuzetno nadarenim studentima – konkurs	33.000,00
	Aktivnosti kancelarije za mlade u saradnji sa Domom omladine (kamp "Društvo u prirodi" - 350.000, obeležavanje Dana mladih - 100.000)	450.000,00
	Dom omladine Pančevo 40 godina DOP i ponovo radi ORC - sredstva AP Vojvodine	150.000,00
	Muzički, inovativni, edukativni i promotivno programi za mlade u Apolu u saradnji sa Domom omladine	4.340.000,00
	Muzički, inovativni, edukativni i promotivni programi za mlade u Apolu – konkurs	1.559.870,00
	Dom omladine – aktivnosti Omladinskog resursnog centra i omladinskog medija i edukativnog centra	444.012,00
	Maturantski ples – specijalizovane usluge – sredstva iz tekuće budžetske rezerve	114.000,00
	Maturantski ples – materijal i sredstava – iz tekuće budžetske rezerve	336.000,00

	Strategija brige o mladima Grada Pančeva 2014-2017. godine – štampa promocije u saradnji sa Domom omladine	50.000,00
2014	Usluge rekreacije i sporta	26.724.248,00
	Konkurs za sufinansiranje programa i projekata u oblasti brige o mladima Grada Pančeva za 2014. godinu	76.000,00
	Konkurs za sufinansiranje programa i projekata za udruženja u oblasti brige o mladima Grada Pančeva za 2014. god.	1.249.417,00
	Aktivnosti kancelarije za mlade u saradnji sa Domom omladine	1.190.000,00
	Aktivnosti kancelarije za mlade u naseljenim mestima u saradnji sa Domom omladine	1.000.000,00
	Inovativni i edukativni programi za mlade preko Doma omladine (obrazovni, muzički, filmski, dečji, pozorišni i drugi programi)	5.000.000,00
	Dom omladine – aktivnosti Omladinskog resursnog centra i omladinskog muzeja i edukativnog centra	599.795,06
	Stipendije izuzetno nadarenim studentima – konkurs	957.000,00
	Strategija brige o mladima Grada Pančeva 2014-2017. godine – štampa promocije u saradnji sa Domom omladine	50.000,00
	Projekat saradnje sa British Council-om	698.000,00
	Projekat „ROCK-N-RIVER“ – prekogranična saradnja Rumunija – Srbija – Grad Pančevo	15.904.036,65
2013	Usluge rekreacije i sporta	17.793.720,00
	Konkurs za sufinansiranje programa i projekata u oblasti brige o mladima za 2013. godinu	740.936,00
	Konkurs za sufinansiranje programa i projekata u oblasti brige o mladima za 2013 godinu – sredstva iz tekuće reserve	62.000,00

	Aktivnosti kancelarije za mlade u saradnji sa Domom omladine	2.156.000,00
	Aktivnosti kancelarije za mlade u saradnji sa Domom omladine – sredstva tekuće budžetske rezerve	1.450.000,00
	Kancelarija za mlade – volonterski servis Pančeva – sredstva AP Vojvodine	200.000,00
	Dom omladine – Pančevački karijerni info kutak – sredstva AP Vojvodine	200.000,00
	Dom omladine – aktivnosti, materijalni troškovi i oprema Omladinskog resursnog centra I omladinskog medija i edukativnog centra	700.000,00
	Dom omladine – usluge po ugovoru Omladinskog resursnog centra i omladinskog medija i edukativnog centra	343.104,12
	Dom omladine – materijal omladinskog centra I omladinskog medija i edukativnog centra iz tekuće budžetske rezerve	100.000,00
	Dom omladine – troškovi putovanja omladinskog resursnog centra i omladinskog medija i edukativnog centra iz tekuće budžetske rezerve	46.000,00
	Dom omladine – usluge po ugovoru omladinskog resursnog centra i omladinskog medija i edukativnog centra iz tekuće budžetske rezerve	700.000,00
	Obeležavanje dečje nedelje – Kancelarija za mlade u saradnji sa Domom omladine	100.000,00
	Rekreativno edukativni kamp "Društvo u prirodi" - KZM u saradnji sa Domom omladine	350.000,00
	Projekat saradnje sa British Council-om	298.600,00
	Klub studentske unije – Green Days – donacija NIS A.D. Novi Sad	700.000,00
	Studentska unija Pančeva – 11.ETHNO.COM 2013 – Donacija NIS A.D. Novi Sad	300.000,00
	Omladinska zona-2 GREEK WEEKS - Donacija NIS A.D. Novi Sad	626.900,00

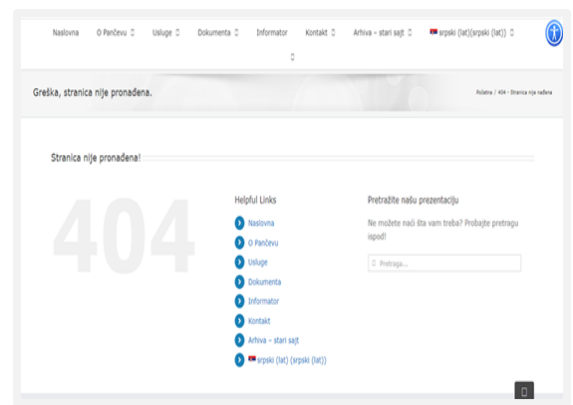
	Projekat ROCK-N-RIVER- Prekogranična saradnja – Rumunija – Srbija – Grad Pančevo – Predfinasiranje od strane Grada Pančeva	8.718.850,84
2012	Usluge rekreacije i sporta	5.237.235,00
	Konkurs za realizaciju akcionog plana brige o mladima za 2012. godinu	1.300.000,00
	Aktivnosti kancelarije za mlade	349.018,00
	Aktivnosti kancelarije za mlade – sredstva iz tekuće budžetske rezerve	142.900,00
	Kancelarija za mlade – projekat “Baš hoću da radim” – sredstva AP Vojvodine	160.000,00
	Projekat “Aktivni građani” 2012. – druga faza	40.000,00
	“Omladinska zona” – popularizacija nauke u svim OŠ – sredstva NISA-a	170.000,00
	Naknade za obrazovanje jednokratne pomoći najboljim studentima za postignute rezultate	753.000,00
	Aktivnosti, materijalni troškovi i oprema resursnog centra za mlade Grada Pančeva	795.941,00
	Naknada za obrazovanje – jednokratne pomoći najboljim studentima za postignute rezultate iz tekućebudžetske rezerve	59.524,00
	Maturanska parada 2012. godine	500.000,00
	Rekreativno-edukativni kamp “Društvo u prirodi”	302.560,00
	Evaluacija strategije brige o mladima opštine Pančevo – 2007 – 2012. i priprema za izradu nove	148.512,00
	Program "Srbija u ritmu Evrope" – Srpski ritam Evropskih vrednosti D.O.O Beograd	362.400,00
	Troškovi puta u okviru programa "Srbija u ritmu Evrope" – Srpski ritam Evropskih vrednosti D.O.O Beograd – Sredstva iz tekuće budžetske rezerve	50.000,00
	Projekat sajam besplatnog neformalnog obrazovanja Znanje za dž – sredstva AP Vojvodine – raspored salda iz 2011. Godine	103.380,00

--	--	--

Na osnovu plana budžeta za 2020. i završnog računa budžeta za 2021. Godinu Grada Pančeva najpre možemo uočiti da su stavke navedene vrlo uopšteno tako da se ne može zaključiti šta se tačno budžetira, odnosno koji projekti i aktivnosti se finansiraju kroz programsku aktivnost Sprovođenje omladinske politike, što uglavnom nije bio slučaj prethodnih godina. Dalje, može se zaključiti da je od 2013. do 2019. najveći procenat budžeta realizovan u saradnji sa Domom omladine, dok je nejasno koliko pažnje se poklanja mladima iz društveno osetljivih grupa.

Kada je reč o budžetu za mlade Grada Pančeva, prilikom istraživanja smo naišli i na nekoliko izazova koji otežavaju pristup informacijama. Najpre, na zvaničnoj internet stranici Grada ne postoje Odluke o završnom bužetu Grada Pančeva za svaku kalendarsku godinu u poslednjih deset godina. Takođe, ukoliko se želi pogledati budžet pre 2015. bićete usmereni na stari sajt koji prijavljuje grešku, što je zahtevalo dodatnu pretragu ovog dokumenta u Službanom glasniku Grada.

Naslov	Vrednost	Datum
Ozveštaj o izvršenju Odluke o budžetu grada Pančeva za period 1.1.2023.	2,7 M€	2023/09/25
Odluka o budžetu grada Pančeva za 2023. godinu	4,3 M€	2023/02/21
Odluka o amandama i dopuni Odluke o budžetu grada Pančeva za 2023. godinu	5,2 M€	2023/12/09
Odluka o amandama Odluke o budžetu grada Pančeva za 2023. godinu	5,1 M€	2023/09/16
Odluka o amandama Odluke o Budžetu Grada Pančeva za 2023. godinu – Rebalans 1	4,8 M€	2023/04/18
Odluka o amandama Odluke o Budžetu Grada Pančeva za 2023. godinu – Rebalans 2	5,1 M€	2023/07/13
Prethodj Odluka o budžetu grada Pančeva za 2023. godinu	4,5 M€	2023/02/26
Revidirane opštine za pripremu Odluke o budžetu grada Pančeva za 2023. godinu	20,7 M€	2023/03/23
Opštine za pripremu Odluke o budžetu Grada Pančeva za 2023. godinu	27,8 M€	2023/06/01

Konkursi

U periodu od 2012. do 2022. godine, bužet za sprovođenje omladinske politike je podrazumevao konkurs za podršku udruženjima mladih i za mlade, konkurs za sprovođenje aktivnosti u saradnji sa Domom omladine i stipendije za najbolje studente.

Konkurs za su/finansiranje programa i projekata od javnog interesa u oblastima omladinskog sektora Grada Pančeva

Konkurs za su/finansiranje programa i projekata od javnog interesa u oblastima omladinskog sektora Grada Pančeva sprovodi se jednom godišnje na osnovu Zakona o mladima i polazi od prioriternih oblasti Strategije za mlade, obezbeđujući finansijska sredstva za programe i projekte koji se odnose na unapređenje položaja i kvaliteta života mladih, zadovoljavanje potreba i rešavanje specifičnih problema ovog dela populacije.

Konkurs za su/finansiranje programa i projekata od javnog interesa u oblastima omladinskog sektora grada Pančeva

Godina	Sproveden konkurs	Opređeljena sredstva	Broj podržanih projekata	Broj prijavljenih projekata
2022	Da	2.700.000,00	Konkurs u toku	Konkurs u toku
2021	Da	2.581.000,00	12	12
2020	Ne	0	0	0
2019	Da	2.000.000,00	16	30
2018	Da	2.990.000,00	10	18
2017	Da	2.249.000,00	12	21
2016	Da	1.650.000,00	13	20
2015	Da	1.529.717,00	Nema dostupnih podataka	Nema dostupnih podataka
2014	Da	1.325.417,00	Nema dostupnih podataka	Nema dostupnih podataka
2013	Da	802.936,00	Nema dostupnih podataka	Nema dostupnih podataka
2012	Da	1.300.000,00	Nema dostupnih podataka	Nema dostupnih podataka

Kao što se može zaključiti iz tabele, postoji kontinuitet sprovođenja konkursa, uz izuzetak 2020. godine kada javni poziv nije realizovan pretpostavljamo usled pandemijskih okolnosti (ne postoji zvanično janvo dostupno obrazloženje). No, postavlja se pitanje zbog čega je izostala podrška udruženjima koje sprovode omladinske aktivnosti u ovom periodu kada su mladi društveno osetljiva grupa posebno pogođena Kovid krizom, što je svakako zahtevalo prilagođavanje aktivnosti u skladu sa okolnostima i novonastalim potrebama.

Kada je reč udruženjima mladih i za mlade, kontinuitet je da se na godišnjem nivou podrži preko deset udruženja. Iako je ova brojka zadovoljavajuća, ne bi trebalo izgubiti iz vida da je za kvalitet projekata najčešće važno i da budžet bude adekvatan. U 2021. je minimalna iznos dodeljenih po projektu iznosio 100.000 dinara, što je dobra praksa.³ Sa druge strane, transparentnost pojedinih udruženja koja su dobila sredstva otvara prostor za interpretacije, te bi ovaj aspekt u narednom periodu trebalo unaprediti. Tako je na primer jedna organizacija od 2016. do 2021. redovno finasirana kroz konkurs za su/finasiranje programa i projekata od javnog interesa u oblastima omladinskog sektora Grada Pančeva, ali je teško doći do podataka o rezultatima njenog delovanja jer ne poseduje vebsajt, a na Fejsbuk stranici je moguće pronaći mali broj šturih objava. Postoje i organizacije koje su dve godine kandidovale projekte istog naziva, uz takođe slabu vidljivost aktivnosti na društvenim mrežama. Postavlja se pitanje i prioriteta podrške projektu koje se bavi mentalnim zdravljem mladih budući da je Savetovalište za mlade već finasirano od strane Grada.

Podržani programi i projekti od od javnog interesa u oblastima omladinskog sektora Grada Pančeva

³ U analizi lokalnih omladinskih politika koju je sprovedla Fondacija Ana i Vlade Divac se navodi preporuka da lokalne samoprave preko 100.000 stanovnika obezbede podršku udruženjima u minimalnom iznosu od 100.000 dinara za projekat: https://www.divac.com/upload/document/ybh4wbw_koliko_ls_ulazu_u_sprovođenje_omladinsk_20190701_102037.pdf.

2021			
Broj	Naziv udruženja	Naziv projekata	Iznos
1	Psihogeneza - Centar za edukaciju i lični razvoj	Sačuvajmo mentalno zdravlje	450.000,00
2	Humanitarna organizacija Sačuvajmo porodicu	Sačuvajmo decu, sačuvajmo porodicu	280.000,00
3	Unija mladih grada Pančeva	Muzičko leto 21	250.000,00
4	Forum mladih makedonaca	Forum teatar – Dvojezična pozorišna predstava „Vetar u tapetama”	216.000,00
5	Pančevački omladinski centar	Onlajn savetovalište za mlade „Sa psihologom na ti”	190.000,00
6	Asocijacija za mlade	Set radionica za mlade u oblasti obrazovanja, zapošljivosti, zdravlja i bezbednosti	170.000,00
7	Omladinsko udruženje Banatski Brestovac	Terene sredi, za zdravlje vredi	160.000,00
8	Udruženje Las Hentes	Stihovanje – takmičenje učenika srednje škole u recitovanju	145.000,00
9	Bansif	Obuka za pisanje projekata za mlade poljoprivrednike	280.000,00
10	Homoljica	Putevima naših predaka Homoljica	240.000,00
11	MC „Karika umetnost nauka”	Panznanje - kviz o poznavanju pančevačke kulture	100.000,00
12	Centar za informisanje, obrazovanje i preduzetništvo „OBLAK”	„Nauči kako, informiši se!” - razvoj i unapređenje informisanja	100.000,00
2020			
-	Nije bilo konkursa	Nije bilo konkursa	0,00
2019			
1	Udruženje mladih Ivanovo	Alternativna muzička umetnost	80.000,00
2	Planinarsko-ekološki klub Soko	Upoznaj svoju prirodu	100.000,00
3	Omladinsko udruženje Banatski Brestovac	Sredimo terene	70.000,00

4	KOMPAS	Okondmovljanje Pančeva	180.000,00
5	Asocijacija mladih Glogonj	Kulturno-zabavno leto u Glogonju	150.000,00
6	Letnja škola filma 2019	Pančevački filmski festival	250.000,00
7	Udruženje slovenaca Logorska dolina	Naši slovenački specijaliteti	80.000,00
8	Pokret gorana i centar volontera Pančevo	Ambijentalna nastava	80.000,00
9	Unija mladih grada Pančeva	Music days 2019	250.000,00
10	Las Hentes	Stihovanje – takmičenje učenika osnovnih škola u recitovanju	140.000,00
11	Asocijacija za mlade Pančevo	Čovek-vozilo-put-okruženje	120.000,00
12	Aktiv mladih Dolovo	Bezbedan saobraćaj u Dolovu	150.000,00
13	Eko art Sajam	Agencija Bard	100.000,00
14	Crveni krst Pančevo	Ja sam volonter-ka, a ti?	100.000,00
15	Psihogeneza - Centar za edukaciju i lični razvoj	Savetovalište za mlade „Moje mesto”	100.000,00
16	Sigurno mesto – Centar za lični razvoj i psihosocijalnu podršku	Izazovi mladih	50.000,00

2018

1	Udruženje građana Kreativni kulturni klub	Festival rokenrola	500.000,00
2	Psihogeneza - Centar za edukaciju i lični razvoj	Savetovalište za mlade „Moje mesto”	180.000,00
3	Planinarsko-ekološki klub „Soko”	Upoznaj svoju prirodu	180.000,00
4	Unija mladih grada Pančeva	Edukuj se, volontiraj i zaposli se!	160.000,00
5	Udruženje mladih Ivanovo	Alternativna muzička umetnost	150.000,00
6	Pokret gorana i centar volontera Pančevo	Družimo se i učimo	100.000,00

7	Centar za informisanje, obrazovanje i preduzetništvo „OBLAK”	Biblioteka na otvorenom sa solarnim napajanjem	1.130.000,00
8	Connecting people	Program profesionalne orijentacije i obrazovanja za preduzetništvo „Kad porastem biću...”	350.000,00
9	Asocijacija za mlade	Bezbednost je na (s)ceni	130.000,00
10	Unija mladih Jabuka	Umrežavanje sa mladima iz Makedonije	110.000,00

2017

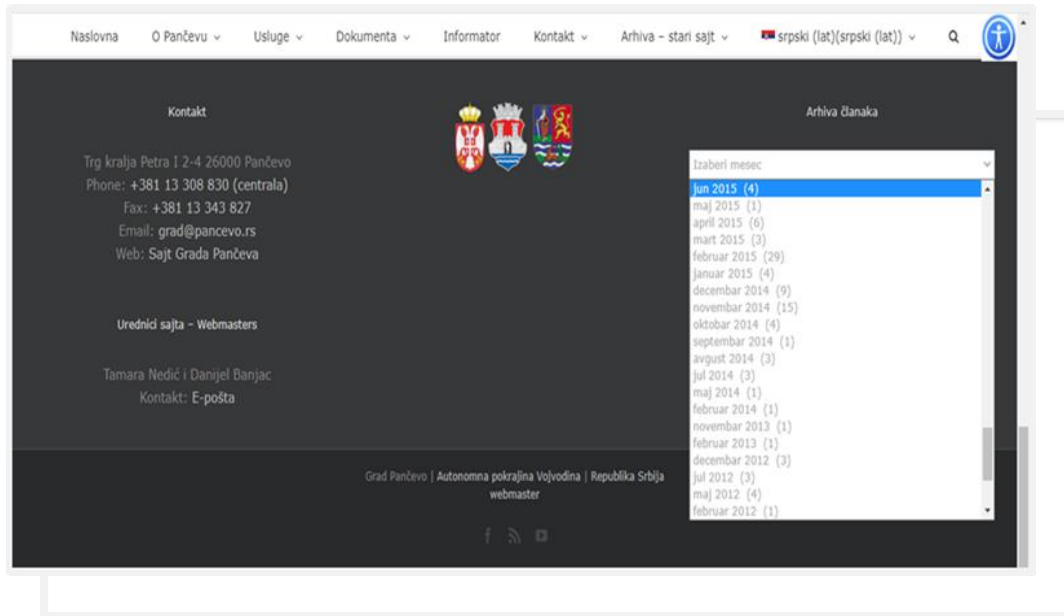
1	Pokret gorana i centar volontera Pančevo	Ambijentalna nastava	100.000,00
2	Planinarsko-ekološki klub „Soko”	Upoznaj svoju prirodu	150.000,00
3	Državni izviđački višeboj - Starčevo 2017.	Odred izviđača „Na (ne može da se vidi iz dokumenta, odsečen deo)	100.000,00
4	Udruženje građana Kreativni kulturni klub	„Festival rokenrola”	500.000,00
5	Udruženje građana Mi	Organizacija znanja	300.000,00
6	Pančevački filmski festival	Letnja škola filma 2017.	250.000,00
7	Kamerata Pančevo	Festival Klasičara	250.000,00
8	Unija mladih grada Pančeva	Prevenција vršnjakog nasilja kod mladih Grada Pančeva	180.000,00

9	Unija mladih Jabuka	Umrežavanje sa mladima iz Republike Makedonije	80.000,00
10	Bezbednost je vrednost	Asocijacija za mlade	150.000,00
11	Centar za unapređenje interkulturalnog dijaloga „In medias res“	Analiza sprovođenja javne politike brige o mladima na teritoriji Pančeva	100.000,00
12	Ženska mirovna grupa Pančevo	Podrška organizaciji – podrška ravnopravnosti u zajednici	89.000,00
2016			
1	Planinarsko-ekološki klub „Soko“	Upoznaj svoju prirodu	150.000,00
2	Udruženje građana Prepoznaj u sebi	Naš pečat	120.000,00
3	Ženska mirovna grupa – Pančevo	Promenom stava do ljudskih prava!	100.000,00
4	Omladinsko udruženje Banatski Brestovac	Edukuj se – zaposli se	100.000,00
5	Tamburaški centar „Tamburatorijum“	Evropski omladinski tamburaški kamp	100.000,00
6	Forum mladih Makedonaca	Obeležavanje jubileja 70 godina od doseljavanja Makedonaca u Vojvodinu	300.000,00
7	Udruženje građana Kamerata Pančevo	Festival klasičara	200.000,00
8	Udruženje građana Refraction tim	Sveznalkov rečnik	180.000,00

9	Udruženje građana 013 Info	Filtriranje 2016 – Drugi serijal reportaža o mladima, manjinskim društvenim grupama i kulturi nacionalnih zajednica u Pančevu	100.000,00
10	Udruženje građana MI	Merkur	195.000,00
11	„Be fit“ fitnes klub	Zumba fitness Master Class	20.000,00
12	Connecting people	Obeležavanje Međunarodnog dana volontera	33.000,00
13	Udruženje za kulturu, omladinu i sport Uhuru	Zimska čarolija	52.000,00

Konkursna dokumentacija, mada dosta sveobuhvatna, ne pruža uvid u to na koju oblast su podržani projekti usmereni – iako se u samom pozivu navodi da konkurs polazi od prioriternih oblasti aktuelne Nacionalne strategije za mlade, pri čemu i aplikacioni formular sadrži pitanje koje se tiče oblasti na koju je projekat fokusiran. Podrobnije informacije o projektu mogu se videti u obrazloženju vrednovanja članova komisije, ali nije reč o standardizovanoj praksi, odnosno u nekom slučajevima se obrazloženja objavljuju u drugim ne. Takođe, na zvaničnoj stranici Grada se ne mogu pronaći rezultati konkursa za 2012., 2013., 2014. i 2015. godinu, imena članova komisije, kao ni način njihovog izbora. Razlog možda leži u tome što je u ovom periodu došlo do promene sajta pa su određene informacije izgubljene, zbog čega smo se obratili nadležnom organu kako bi nas uputio na podatke ili ih dostavio, ali bez uspeha.⁴

⁴ 22.06.2022. upućen mejl na adresu Odeljenja za kulturu, informisanje, mlade, civilni sektor i sport
01.07.2022. upućen mejl na adresu Odeljenja za kulturu, informisanje, mlade, civilni sektor i sport
14.07.2022. upućen mejl na adresu Odeljenja za kulturu, informisanje, mlade, civilni sektor i sport
21.07.2022. upućen mejl na adresu Odeljenja za kulturu, informisanje, mlade, civilni sektor i sport
09.08.2022. upućen mejl na adresu Odeljenja za kulturu, informisanje, mlade, civilni sektor i sport

Konkurs za su/finansiranje muzičkih, inovativnih, edukativnih i promotivnih programa i projekata za mlade u dvorani „Apolo“

Kada je reč o podršci udruženjima mladih i za mlade, tokom 2015. i 2016. godine, u partnerstvu sa Domom omladine Pančevo, sprovodio i konkurs za su/finansiranje muzičkih, inovativnih, edukativnih i promotivnih programa i projekata za mlade u dvorani „Apolo“, za šta je ukupno bilo opredeljeno nešto više od 3.000.000 dinara.

Javni poziv za dodelu nagrada najboljim studentima/kinjama grada Pančeva

Grad u saradnji sa Regionalnim centrom za talente „Mihajlo Pupin“ na godišnjem nivou raspisuje konkurs za najbolje studente/kinje Pančeva. Nagrada je ustanovljena 2007. i realizovana je u kontinuitetu u periodu obuhvaćenom analizom, a do sada ju je primilo oko 400 mladih. Ove godine, redovni studenti čija je prosečna ocena tokom studiranja bila iznad 9.00, dobili su nagradu u vrednosti od 35.000,00 dinara.

Ostali konkursi

Iako sredstva za ove potrebe nisu opredeljena kroz programe i programske aktivnosti u skladu sa lokalnim akcionim planom ili strategijom za mlade, treba pomenuti da je lokalna samouprava u prethodnom periodu podržavala mlade i kroz konkurse i nagrade namenjene učenicima i studentima, primarno u oblasti obrazovanja, zapošljavanja i sporta.

Zaključak

U proteklih deset godina, Grad Pančevo je u kontinuitetu izdvajao sredstva za omladinsku politiku, uključujući i Konkurs za su/finansiranje programa i projekata od javnog interesa u oblastima omladinskog sektora grada Pančeva, što je svakako pozitivna praksa. Sa druge strane, kancelarija za mlade je do sredine 2022. godine bila bez koordinatora, a lokalni akcioni plan/strategija za mlade ne postoji od 2017, dok je poslednje sveobuhvatno istraživanja potreba mladih sprovedeno gotovo pre jedne decenije, pa se postavlja pitanje koliko je briga o mladima zaista strateška a koliko se nastavlja ranije uspostavljena praksa bez evaluacije postignutih rezultata i analize novih društvenih okolnosti.

Budžet za mlade opredeljen kroz programsku aktivnost *Sprovođenje omladinske politike* prati tendenciju na nacionalnom nivou, te izdvajanja svakako nisu u potpunosti zadovoljavajuća i od 2017. ne prelaze 0,14%. Neophodno je i da finansiranje bude u potpunosti transparentno, te da postoje raznolike aktivnosti prilagođene različitim grupama mladih.

Preporuke

- Kreirati Akcioni plan za mlade uz uključenost svih subjekta omladinske politike
- Obezbediti sredstva za nesmetano funkcionisanje kancelarije za mlade
- Obezbediti dovoljno sredstava za raznovrsne i kontinuirane programe, projekte i aktivnosti
- Kroz finansirane programe, projekte i aktivnosti omogućiti kontinuiranu podršku mladima iz društveno osetljivih grupa
- Unaprediti transparentnost konkursa kroz uvremeno objavljivanje rang lista, uz obrazloženje članova komisije
- Definirati kriterijume za izbor članova komisija za ocenjivanje projekata, uz uvrštavanje kriterijuma stručnosti
- Omogućiti dostupnost odluka o planu, rebalansu i završnom računu budžeta